

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Rozvoj ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

7/2017

Červenec

**Finanční a ekonomické
INFORMACE
Dokumentační bulletin MF**

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

Vydavatel:

Ministerstvo financí, odbor Rozvoj ICT
Oddělení Informační podpora a
knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Mgr. J. Benda, Mgr. M. Benda B.A.,
Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. I. Janoušková, Ing. Bc. D. Kný,
Mgr. J. Machonský, Bc. Hana Nováková,
Mgr. M. Tichá, PhDr. L. Tvrdá,
Mgr. E. Vaňová

**Evid. číslo periodického tisku:
MK ČR E 18634**

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí, odbor Rozvoj ICT,
odd. Informační podpora a knihovna,
Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 31. 7. 2017
Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)
[http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin](http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

Do čísla přispěli:

Mgr. M. Benda, B. A., Ing. Mgr. T.
Dudáčková, Bc. I. Janoušková, Ing. Bc.
D. Kný, Bc. Hana Nováková, Mgr. M.
Tichá, PhDr. L. Tvrdá, Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám červencové číslo dokumentačního bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE. Nabízí jako obvykle souhrn nejnovějších odborných článků, knih a jiných informačních zdrojů vztahujících se k problematice Ministerstva financí a jeho resortu.

V rubrice Podrobně k tématům naleznete dva přehledové články. První z nich s názvem „Stoupající ceny obytných nemovitostí v ohnisku zájmu ČNB“ shrnuje aktuální opatření ČNB v oblasti hypoték. Stranou pozornosti nezůstala aktuální debata k návrhu zákona o ČNB, který měl dát ČNB možnost oblast hypoték účinněji regulovat.

Druhý článek, „Budoucnost Pařížské klimatické dohody po jejím odmítnutí Spojenými státy“, ve své první polovině přináší reakce a komentáře k odstoupení USA, jakožto jednoho z největších znečišťovatelů životního prostředí, od zásadní dohody na ochranu klimatu. Druhá polovina článku přináší souhrn názorů na budoucnost samotné Pařížské klimatické dohody.

Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme. Rádi Vám zajistíme plné texty článků i požadované knihy.

Mgr. J. Benda

vedoucí redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

AKTUALITY

Evropská komise zveřejnila 20.7.2017 data k ochraně duševního vlastnictví na vnější hranici EU v roce 2016. Celní úřady členských států zadržely ve více než 63 tisících případech 41,3 milionů padělaných výrobků v ceně přesahující 672 milionů eur. Plný text zprávy s dalšími podrobnostmi viz: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/report_on_eu_customs_enforcement_of_ipr_at_the_border_2017.pdf

Publikováno na webu MF

Státní rozpočet 2017 v kostce.

<http://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/vzdelavani/rozpocet-v-kostce/statni-rozpocet-v-kostce-2017-28944>

Zpráva o činnosti finanční správy ČR a celní správy ČR za rok 2016

<http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/dane/danove-a-celni-statistiky/zpravy-o-cinnosti-financni-a-celni-sprav/2016/zprava-o-cinnosti-financni-spravy-cr-a-c-29142>

Monitoring

Pravidelný speciální monitoring za období 1. 7. 2017 – 26. 7. 2017 se tentokrát věnuje tématu:

Nezaměstnanost v ČR

Byl zpracován z tištěných médií, televize, rozhlasu a internetových serverů a naleznete jej včetně archivu starších monitoringů v sekci Monitoring médií na adrese:

<http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

O B S A H

Podrobně k tématům.....	5
Stoupající ceny obytných nemovitostí v ohnisku zájmu ČNB	5
Budoucnost Pařížské klimatické dohody po jejím odmítnutí Spojenými státy .	9
Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	14
Daně.....	14
Ekonomické vědy. Ekonomie	21
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	22
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	27
Informatika. Počítače	29
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	30
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	30
Podnik a podnikání.....	33
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	34
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	36
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	37
Právo.....	38
Statistika. Demografie. Sociologie.....	41
Účetnictví	42
Veřejná správa.....	44
Veřejné finance. Rozpočet	45
Životní úroveň	47
Ostatní	47
Přehled nových knih.....	51

Stoupající ceny obytných nemovitostí v ohnisku zájmu ČNB

Mgr. Marek Benda, B. A.

Oddělení 3804, Informační podpora a knihovna

Zvyšující se ceny rezidenčních nemovitostí především ve velkých městech řady vyspělých zemí jsou nyní hojně diskutovaným tématem. Tento trend se nevyhýbá ani České republice, jak o tom svědčí i data Statistického úřadu Evropské unie za první čtvrtletí roku 2017, podle nichž jsou ceny českých nemovitostí s meziročním růstem o 12,8 % vůbec nejrychleji rostoucími v Evropské unii.¹ Česká národní banka na jejich růst a riziko nekvalitního úvěrování reaguje doporučeními, jež mají zpřísnit podmínky pro poskytování hypoték, a usiluje o rozšíření svých pravomocí v oblasti dozoru nad nimi. K tomu by měla napomoci novela zákona o ČNB, kterou nyní projednává Poslanecká sněmovna. Tento přehledový článek shrne kromě opatření učiněných ČNB také debatu k návrhu zákona o ČNB a argumenty centrálních bankéřů obsažených nejen v červnové Zprávě ČNB o finanční stabilitě.

Podle **doporučení ČNB z 13. června 2017**² banky, družstevní záložny a všichni registrovaní obchodníci s cennými papíry smějí poskytovat hypotéku do maximální výše 90 % hodnoty pořizované rezidenční nemovitosti (tj. ukazatel LTV) a zároveň zohledňovat další závazky svých klientů. Rizika zvyšujících se cen nemovitostí a s nimi spojené rozvolňování úvěrových standardů jsou také důvodem, proč ČNB podřízeným subjektům od 1. července 2018 uloží navýšit tzv. proticyklickou kapitálovou rezervu (CCyB) z 0,5 na 1 % celkového objemu rizikových expozic.³ V případě nástupu krizových situací budou moci poskytovatelé úvěru tuto rezervu rozpouštět a zajišťovat tak úvěrování zdravé části reálné ekonomiky.⁴ Od ledna 2017 se také v Poslanecké sněmovně PČR nachází **vládní návrh novely zákona o ČNB**⁵, jehož předkladatelem je Ministerstvo financí a který by měl mimo jiné centrálním bankéřům umožnit regulace spotřebitelských úvěrů zajištěných obytnou nemovitostí pomocí závazných opatření obecné povahy a nikoliv pouze formou doporučení jako dosud. ČNB by tak mohla autoritativně stanovit horní hranici u tří úvěrových ukazatelů: kromě zmíněné maximální výše půjčky vzhledem k hodnotě nemovitosti (ukazatele LTV) by se jednalo také o celkovou výši dluhů spotřebitele v poměru k jeho disponibilním příjmům (ukazatel DTI) a o výdaje spotřebitele na obsluhu jeho závazků vzhledem k jeho disponibilním příjmům (ukazatel DSTI). Za zjištěný přestupek proti opatřením by ČNB směla poskytovatele úvěru pokutovat až 10 milionů korun.

¹ EUROSTAT. First quarter of 2017 compared with first quarter of 2016. House prices up by 4.0% in the euro area. Up by 4.5% in the EU. 116/2017 In: *EC.EUROPA.eu* [online], 19 July 2017 [cit. 2017-07-21]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/8116090/2-19072017-BP-EN.pdf/f2f55a24-ef00-4de7-9f95-4f46af8f3ec2>

² ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. Úřední sdělení České národní banky ze dne 13. června 2017: Doporučení k řízení rizik spojených s poskytováním retailových úvěrů zajištěných rezidenční nemovitostí. In: *Věstník ČNB*, částka 7/2017 ze dne 13. června 2017. Dostupné z: http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/legislativa/vestnik/2017/download/vestnik_2017_07_2017180.pdf [cit. 2017-06-19]

³ ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. Opatření obecné povahy ke stanovení sazby proticyklické kapitálové rezervy pro Českou republiku č. II/2017. In: *CNB.cz* [online]. 25. května 2017 [cit. 2017-06-19]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/financni_stabilita/makroobezretnostni_politika/proticyklicka_kapitalova_rezerva/ooop_2017_02.html

⁴ K proticyklické kapitálové rezervě podrobněji viz HÁJEK, Jan; FRAIT, Jan; PLAŠIL, Miroslav. Proticyklická kapitálová rezerva v České republice. In: ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. *Zpráva o finanční stabilitě 2016 / 2017*. Praha: ČNB 2017, s. 106-114. ISBN 978-80-87225-71-4. Dostupné z: http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/financni_stabilita/zpravy_fs/fs_2016-2017/fs_2016-2017.pdf [cit. 2017-06-19]

⁵ POSLANECKÁ SNĚMOVNA PČR. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 136/2011 Sb., o oběhu bankovek a mincí a o změně zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, tisk č. 1009/0. In: *PSP.cz* [online]. 24. ledna 2017 v 12:13 [cit. 2017-06-19]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=120557>

Deník E15 nicméně 19. června přinesl informaci, že kvůli nedostatečné podpoře zákonodárců se zákon do konce volebního období Sněmovny pravděpodobně nestihne schválit.⁶ Výhrady poslanců vůči návrhu zákona bylo ale možné zaznamenat již 6. června během **rozpravy při projednávání zákona ve druhém čtení na plénu Poslanecké sněmovny**⁷ za účasti guvernéra ČNB Jiřího Rusnoka. Podle řady poslanců jsou navrhované regulační nástroje příliš silné a jejich praktické uplatnění by mohlo snížit dostupnost vlastního bydlení pro významnou část populace a naopak zvýhodnit vysokopříjmové klienty, spekulování s nemovitostmi či půjčky ze „šedé zóny“.

V rámci druhého čtení bylo také podáno i několik pozměňovacích návrhů, které by znění novely podstatně modifikovaly. Předseda rozpočtového výboru Václav Votava (ČSSD) například chce, aby ČNB směla závazně stanovit výhradně ukazatel výše půjčky k hodnotě nemovitosti (LTV), jehož horní hranice by ale neměla být nižší než 90 %.⁸ Zrušit všechny závazné úvěrové ukazatele či nanejvýše zachovat pouze LTV navrhuje mimo jiné i poslanec Jan Skopeček (ODS), podle kterého by závazná regulace všech tří navrhovaných ukazatelů příliš zasahovala do autonomie bank a byla by neobvyklá i v evropském srovnání.⁹ Poslanec Herbert Pavera (TOP09) vedle zrušení ukazatelů DTI a DSTI prosazuje také zvýšení povoleného objemu úvěrů nad horní hranici uplatněných úvěrových ukazatelů z 3 na 20 % ze všech spotřebitelských úvěrů zajištěných obytnou nemovitostí, které byly poskytnuty v předcházejícím čtvrtletí.¹⁰ Pavera své návrhy podkládá vlastními výpočty dopadů hypotetického zavedení úvěrových ukazatelů na dostupnost hypoték. Například, pokud by byl ukazatel DSTI nastaven na 40 %, jak bankám i ve svém doporučení dává ČNB ke zvážení, stala by se hypotéka na byt 3+kk s LTV 90 % a fixací na 5 let pro řadu lidí výrazně hůře dostupnou. Žadatel o hypotéku na byt v Praze by tak podle Paverových výpočtů musel mít měsíční příjem alespoň 48 673 místo současných 35 tisíc Kč, v Brně 45 995 namísto 32 tisíc Kč a v Ostravě 32 213 oproti dnešním 26 tisícům Kč.¹¹

O něco méně radikální zmírnění regulace doporučuje ve **svém usnesení**¹² také rozpočtový výbor Sněmovny, který se shodl na těchto pozměňovacích návrzích: 1) zvýšení objemu úvěrů nad horní hranici uplatněných úvěrových ukazatelů z 3 na 5 procent; 2) vyjmutí refinancování zavedených hypotečních úvěrů z regulace; 3) zkrácení lhůty pro přezkum opatření obecné povahy ČNB z 12 na 6 měsíců; 4) uložení ČNB, aby při stanovování horních hranic úvěrových ukazatelů přihlížela i k jejich dopadu na poskytovatele úvěrů.

⁶ BUKOVSKÝ, Jaroslav. Centrální banka si na pravomoc tlumit hypoteční trh ještě počká. In: *ZPRAVY.E15.cz* [online]. 19. června 2017 11:17 [cit. 2017-06-19]. Dostupné z: <http://zpravy.e15.cz/volby/volby-2017/centralni-banka-si-na-pravomoc-tlumit-hypotecni-trh-jeste-pocka-1333882>

⁷ POSLANECKÁ SNĚMOVNA PČR. Stenozáznam části projednávání bodu pořadu schůze (schůze č. 57, bod č. 10, 6. 6. 2017). In: *PSP.cz* [online], aktualizováno 22. 6. 2017 v 11:16 [cit. 2017-06-22]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/2013ps/stenprot/057schuz/bqbs/b29801001.htm>

⁸ POSLANECKÁ SNĚMOVNA PČR. Pozměňovací návrh poslance Ing. Václava Votavy (č. 6514). In: *PSP.cz* [online], 5. 6. 2017 v 12:20:59 [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=134127>

⁹ POSLANECKÁ SNĚMOVNA. Pozměňovací návrhy poslance Jana Skopečka (č. 6529 a 6530). In: *PSP.cz* [online], 6. 6. 2017 v 13:12:13 a 6. 6. 2017 v 13:12:14 [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=134137>, resp. <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=134139>; k přehledu makroprudenčních opatření v zemích EU/EHS viz EVROPSKÁ RADA PRO SYSTÉMOVÁ RIZIKA. National measures of macroprudential interest in the EU/EEA. In: *ESRB.EUROPA.eu* [online], Last update: 6. 6. 2017 [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: https://www.esrb.europa.eu/national_policy/shared/pdf/overview_macroprudential_measures.xlsx?9914469d38a977c93b5bc2987e54d90e

¹⁰ POSLANECKÁ SNĚMOVNA PČR. Pozměňovací návrh poslance Herberta Pavery (č. 6509). In: *PSP.cz* [online], 3. 6. 2017 v 09:05:12 [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=134123>

¹¹ Veličina 40 % u DSTI (a DTI/LTI na úrovni činitele 5) vychází z analýz ČNB jako hranice rizikovitosti úvěrů. To ovšem podle viceguvernéra ČNB V. Tomšíka ale neznamená, že ČNB usiluje o zavedení horních hranic těchto ukazatelů právě na této úrovni. Viz: TOMŠÍK, Vladimír. Aby růst zůstal zdravý. In: *CNB.cz* [online], 17-05-26 [cit. 2017-07-24]. Dostupné z:

http://www.cnb.cz/cs/verejnost/pro_media/clanky_rozhovory/media_2017/cl_17_170526_tomsik_bankovnictvi.html

¹² POSLANECKÁ SNĚMOVNA PČR. Usnesení rozpočtového výboru z 56. schůze ze dne 17. května 2017 (č. 615). In: *PSP.cz* [online], [cit. 2017-06-23]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=109821>

Guvernér ČNB Jiří Rusnok označil ve zmíněné parlamentní rozpravě návrhy rozpočtového výboru za konstruktivní a pro ČNB akceptovatelné. Odmítl ale, že závazné úvěrové ukazatele jsou namířeny proti lidem s nižšími příjmy a jejich přístupu k vlastnímu bydlení. Podle něj je pro vlastnické bydlení daleko nebezpečnější benevolentní poskytování hypotečních úvěrů. Z toho ale především profitují úvěroví zprostředkovatelé a realitní sektor díky rostoucí poptávce a cenám. Naopak mnoho občanů bude mít problém takové ceny zaplatit nebo toho už předem ani nebude schopno. Jak ukázala nedávná světová finanční krize, rizikové tendence na trhu s nemovitostmi mají počátek v „dobrých časech“, a proto by měl mít národní regulátor v ruce nástroje včasné prevence. V této souvislosti guvernér poukázal také na nedávno schválené rozšíření pravomocí pro Národní banku Slovenska, která v oblasti úvěrových limitů může vydávat opatření obecné povahy, což již využívá.¹³ Situaci na trhu sice může napravit i zrychlení bytové výstavby a stavebních řízení. Efekt těchto opatření by se však podle Rusnoka do cenové dynamiky promítl až za několik let, zatímco ČNB nemůže v mezidobu rezignovat na dohled nad finanční stabilitou.

Určitou podporu pro Rusnokovy argumenty o potřebě nových kompetencí lze nalézt spolu s podrobnějšími čísly ve *Zprávě ČNB o finanční stabilitě 2016/ 2017*¹⁴ uveřejněné 13. června 2017. Samotné ceny domů a bytů v Česku rostly nejvíce v EU již ve čtvrtém čtvrtletí roku 2016 (o 11 %), čímž se cenová úroveň vrátila a v případě rodinných domů a stavebních parcel dokonce přesáhla předkrizové hodnoty ze závěru roku 2008. Rovněž objem nově poskytnutých hypotečních úvěrů dosáhl ke konci roku 2016 dvojnásobku oproti roku 2009. Takový růst nových úvěrů, který pokračoval i v prvním čtvrtletí roku 2017 meziročním navýšením o 20 % (15 mld. Kč), nepovažuje ČNB za dlouhodobě udržitelný. Podle alternativního odhadu založeného na příjmové dostupnosti bydlení zjistila centrální banka u dat ze závěru roku 2016 i mírné nadhodnocení cen bytů o 14 % (vzhledem k cenovému dnu v prvním čtvrtletí 2013), z čehož ovšem 11 procentních bodů připadá jen na poslední čtyři kvartály. Existují přitom značné rozdíly mezi nárůstem cen a mírou výstavby bytů v jednotlivých regionech. Nejnepjatější situace je v Praze, kde vznikl převis výše nabídkových cen nad realizovanými cenami a zároveň počet nově zahájených staveb bytů nedosáhl v roce 2016 ani poloviny počtu staveb dokončených při setrvalé rostoucím počtu obyvatel.¹⁵ Současně vzrůstá úvěrová angažovanost bank v oblasti hypoték: celkový objem úvěrů na bydlení pro domácnosti a nefinanční podniky na trhu s nemovitostmi se v relaci ke všem úvěrům nefinančního sektoru zvýšil mezi lety 2006 až 2016 o 13,4 procentního bodu na 58 %. Zadlužení českých domácností je sice ve srovnání s ostatními státy Evropské unie stále podprůměrné, ač mírně rostoucí, a i úvěrové riziko u domácností klesá (u bankovních úvěrů poklesla dvanáctiměsíční míra defaultu na hodnotu 2,2 %, u spotřebitelských úvěrů na 4,7 % a u hypoték dokonce jen na 1,6 %). Při dlouhodobějším pokračování růstu cen a úvěrů by se však tento trend mohl rychle zvrátit, zejména po zvýšení úrokových sazeb nebo nástupu ekonomického šoku, když se řada očekávání ukáže jako příliš optimistických.

Právě téma úrokových sazeb bylo v dosavadní diskusi v médiích i ústředním argumentem oponentů rozšíření pravomocí ČNB nad poskytováním hypoték. Ke zvýšení úrokových sazeb vyzývá ČNB kupříkladu ekonomický redaktor Hospodářských novin Leoš Rousek v komentáři *Očkování proti*

¹³ NBS k 1. 1. 2017 opatřeními (vydávány v součinnosti s Ministerstvem financí SR a vyhlášenými ve sbírce zákonů) reguluje limit LTV, stanovuje maximální míru u ukazatele schopnosti spotřebitele splácet úvěr a určuje maximální lhůty splatnosti úvěru. Viz NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA. Opatrenia v oblasti obozretného poskytovania úverov na bývanie platné od 1. januára 2017 (Prehľad). In: *NBS.sk* [online], [cit. 2017-06-27]. Dostupné z: http://www.nbs.sk/img/Documents/Dohlad/Makropolitika/opatrenie_prehľad.pdf

¹⁴ ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. *Zpráva o finanční stabilitě 2016/2017*. Praha: ČNB 2017. ISBN 978-80-87225-71-4. Dostupné z: http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/financni_stabilita/zpravy_fs/fs_2016-2017/fs_2016-2017.pdf [cit. 2017-06-19]

¹⁵ Na problematiku Prahy v komparaci s ostatními regiony podrobněji poukázal dne 29. května 2017 ve své prezentaci pro auditorskou firmu KPMG viceguvernér ČNB Mojmir Hampl. Podklady jeho vystoupení viz: HAMPL, Mojmir. Vývoj na trhu rezidenčního bydlení a politika ČNB. Setkání leaderů českého developmentu KPMG Praha, 29. 5. 2017. In: *CNB.cz* [online], 29. května 2017 [cit. 2017-06-23]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/verejnost/pro_media/konference_projevy/vystoupeni_projevy/download/hampl_20170529_kpmg.pdf

úvěrové bublině¹⁶. Banku na jedné straně oceňuje za snahu o prevenci rizik a hlídání finanční stability. Polemizuje ale s názorem, že otázka zpřísnění úvěrových ukazatelů nesouvisí s výší úrokových sazeb. Příčina růstu hypotečních úvěrů podle něj netkví v excesivním chování bankéřů, nýbrž hlavně v malém zhodnocení vkladů, u jehož zrodu stojí právě úrokové sazby centrální banky pro refinancování bank. ČNB by se proto měla vrátit k užívání svého nejsilnějšího nástroje, neorientovat se příliš úzkostlivě na měnovou politiku nulových úroků ECB a inspirovat se například Polskou národní bankou s její základní úrokovou sazbou 1,5 %. Za úrokový obrat místo zpřísnění podmínek pro hypotéky pléduje také Jiří Paták, ředitel internetového zprostředkovatele finančních produktů Chytrý Honza. **V rozhovoru pro týdeník Echo**¹⁷ Paták zároveň odhaduje, že zvýšením bankovních úrokových sazeb u hypoték o 1 až 2 procenta by měsíční splátky vzrostly jen o 500 korun na každý půjčený milion. Vyšší úroková hladina po zvýšení sazeb by proto neměla mít na příjemce hypoték dramatický dopad jako úvěrové limity.

Vedení ČNB ovšem argumentaci tohoto typu zpochybňuje. Viceguvernér ČNB Vladimír Tomšík **v rozhovoru pro Hospodářské noviny**¹⁸ sice připouští, že měnověpolitická a makroprudenční (čili makrobezpečnostní) opatření nemusí při současném vývoji českého hospodářství a finančního trhu jít proti sobě. Úrokové sazby ale nemohou být trvale hlavním nástrojem cenové i finanční stability, je-li česká ekonomika výrazně závislá na vnějším prostředí, zejména na eurozóně s měnovou politikou nulových úroků a kvantitativního uvolňování. Pokud by tedy ČNB předčasně zvýšila úrokové sazby, znamenalo by to výrazné posílení kurzu koruny, což by se negativně projevilo na vývoji inflace. Novelu zákona o ČNB proto Tomšík považuje za důležitý záměr, který sice nezabrání vzniku finančních krizí, zaručí však centrální bance nástroje pro včasnou reakci na zvyšující se rizika na kapitálových trzích. V případě neschválení zákona nezůstane ČNB zcela bezbranná, bude ale nucena využívat své dosavadní kompetence ve větší míře než dosud. Proticyklická kapitálová rezerva by tak mohla vzrůst až na 2,5 % a daleko více by byly využívány nástroje tzv. Pilíře 2 konceptu Basel II při vyžadování dodatečného kapitálu na krytí rizik, jak jsou zakotveny v české legislativě.

Na parlamentní i veřejné diskusi o vyšších pravomocích pro ČNB při regulaci hypotečních úvěrů je možné na jedné straně rozpoznat logiku uvažování bankovního dozoru zaměřeného na prevenci budoucích rizik. Ta se na straně druhé střetává s logikou politické reprezentace a poskytovatelů či zprostředkovatelů úvěrů obávajících se bezprostředních dopadů na část společnosti, jež pro ně samotné navíc mohou mít i přímé následky, ať už v podobě ztráty voličské přízně nebo v úbytku klientů. Zde by ovšem musel být splněn předpoklad, že ČNB prosazované úvěrové ukazatele skutečně využije. To stále zůstává ještě otevřené. Dojde-li totiž v Evropě k brzké normalizaci měnové politiky a zvýšení úrokových sazeb, což ve své výroční zprávě očekává a zároveň k tomu vyspělé státy vybízí Banka pro mezinárodní platby (BIS),¹⁹ může - alespoň protentokrát - nastat korekce vývoje cen nemovitostí a objemu potenciálně rizikového úvěrování i bez nutnosti významných makroprudenčních zásahů ze strany ČNB.

¹⁶ ROUSEK, Leoš. Očkování proti úvěrové bublině. In: *Hospodářské noviny* č. 114/2017 (14. 6. 2017), s. 8. ISSN 0862-9587. Dostupné v Odborné knihovně MFČR

¹⁷ PATÁK, Jiří; VILÍMOVÁ, Tereza. ČNB křiví trh. Bez hypotéky jsou na tom lidé hůř než s ní, říká expert. In: *ECHO24.cz* [online], 26. června 2017 [cit. 2017-06-26]. Dostupné z: <http://echo24.cz/a/ws294/cnb-krivi-trh-bez-hypoteky-jsou-na-tom-lide-hur-nez-s-ni-rika-expert>

¹⁸ TOMŠÍK, Vladimír; MILER, Marek. Kdo zaplatí účet? In: *Hospodářské noviny* č. 114/2017 (14. 6. 2017), s. 10. ISSN 0862-9587. Dostupné v Odborné knihovně MFČR nebo z: http://www.cnb.cz/cs/verejnost/pro_media/clanky_rozhovory/media_2017/cl_17_170614_tomsik_hn.html [cit. 2017-06-26]

¹⁹ Analýzu BIS týkající možného vývoje a doporučení v oblasti měnové politiky viz BANK FOR INTERNATIONAL SETTLEMENTS. *87th Annual Report 1 April 2016–31 March 2017*. Basel, 25 June 2017, pp. 59-78. ISBN 978-92-9259-028-4. Dostupné z: http://www.bis.org/publ/arpdf/ar2017e_ec.pdf [cit. 2017-06-26]

Budoucnost Pařížské klimatické dohody po jejím odmítnutí Spojenými státy

Mgr. Ing. Taťána Dudáčková
Oddělení 3804, Informační podpora a knihovna

V prosinci 2015 byla na světové konferenci COP 21 v Paříži přijata klimatická dohoda, jejímž cílem je „udržení nárůstu průměrné globální teploty výrazně pod hranicí 2 °C oproti hodnotám před průmyslovou revolucí a usilování o to, aby růst teploty nepřekročil hranici 1,5 °C“. Všechny zúčastněné státy se dohodou zavazují poskytovat příspěvky na snižování globálních emisí, přičemž výši příspěvku si státy samy stanoví, každých pět let by se však měla zvyšovat. Dohoda vstoupila v platnost 4. listopadu 2016. Přibližně rok a půl od jejího uzavření ji již ratifikovala většina ze 197 států (smluvních stran)¹. 1. června 2017 však americký prezident Donald Trump oznámil, že Spojené státy od Pařížské dohody odstoupí. V souvislosti s tím budou v článku představeny reakce na toto rozhodnutí, včetně komentářů, které se týkají budoucnosti této dohody bez USA.

Prohlášení Donalda Trumpa o odstoupení od klimatické dohody a související komentáře

Přepis projevu Donalda Trumpa byl přetištěn v řadě médií. V souvislosti s projevem se vyrojily také články, jejichž autoři zkoumají pravdivost skutečností, které americký prezident zmínil a kterými své rozhodnutí obhajuje. V celém projevu (ve Financial Times byl otištěn pod názvem *Trump transcript on Paris climate deal exit – annotated*²) americký prezident odstoupení od klimatické dohody odůvodňuje ochranou zájmů amerických občanů a pracovních míst, obranou proti podmínkám nevýhodným pro Spojené státy i nedostatečností dohody k výraznému snížení globálního oteplování. Dále Trump uvedl, že Spojené státy zůstanou i přes odstoupení od dohody světovým lídrem v ochraně životního prostředí a že pokud to bude možné, pokusí se některé body znovu vyjednat, popř. uzavřít dohodu úplně novou, spravedlivou pro USA.

Pravdivost tvrzení zmíněných v projevu zkoumali např. Glenn Kessler a Michelle Ye Hee Lee v článku *Fact-checking President Trump's claims on the Paris climate change deal*³. Ověřovaná tvrzení se týkají celé řady témat – od otázky nového projednávání dohody, přes tvrzení o možnosti stavět uhelné elektrárny v Číně a Indii, po výroky o příspěvcích USA do Zeleného klimatického fondu (*Green Climate Fund*). Podle autorů je tvrzení, že se Spojené státy znovu pokusí projednat podmínky Pařížské dohody, poněkud matoucí – státy, které dohodu schválily, si podmínky stanovily samy. Teoreticky by tedy namísto rušení účasti mělo stačit změnit závazky, které určil předchozí prezident Barack Obama. Problematické jsou také některé zdroje, ze kterých Trump vycházel, např. u výroku o počtu pracovních míst, kterým by hrozil zánik. Studii, kterou Trump citoval, financovala Americká obchodní komora spolu s lobbistickou skupinou *American Council for Capital Formation*. Kromě jiného tato studie vůbec nepracovala s přínosy Pařížské dohody. Není také pravda, že jiné země do Zeleného klimatického fondu nepřispívají – podle autorů se celkem 43 zemí zavázalo do fondu přispět 10,13 miliardami amerických dolarů, z toho USA třemi miliardami, ze kterých byla zatím splacena třetina. Peníze dále nepocházejí z prostředků na boj proti terorismu, jak Trump tvrdí. V neposlední řadě o sobě americký prezident v projevu prohlásil, že mu záleží na životním prostředí, v minulosti byl však mnohokrát ochránci životního prostředí kritizován, mimo jiné kvůli kácení stromů a výstavbě golfového hřiště v chráněném území.

¹ ČESKO. Ministerstvo životního prostředí. Pařížská dohoda. *Ministerstvo životního prostředí* [online]. [2017?] [cit. 2017-07-17]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/parizska_dohoda

² CLARK, Pilita a LEATHERBY, Lauren. Trump transcript on Paris climate deal exit – annotated. In: *FT.com* [online]. [June 2, 2017] [cit. 2017-07-13]. Dostupné z: <https://ig.ft.com/trump-paris-agreement-speech-annotator/>

³ KESSLER, Glenn a YE HEE LEE, Michelle. Fact-checking President Trump's claims on the Paris climate change deal. In: *The Washington Post* [online]. June 1 [cit. 2017-07-13]. Dostupné z: https://www.washingtonpost.com/news/fact-checker/wp/2017/06/01/fact-checking-president-trumps-claims-on-the-paris-climate-change-deal/?utm_term=.d02a94ea6a48

Podle článku *Trump climate policy risks more jobs than in saves*⁴ Eda Crookse pracuje v sektoru obnovitelných zdrojů téměř třikrát více Američanů, než v uhelném průmyslu. Od roku 2012 se počet zaměstnanců v uhelných dolech snížil z 89 000 na 50 500 a i přes zrušení Obamova plánu na čistou energetiku (*Clean Power Plan*), což by mělo stabilizovat produkci uhlí na úrovni roku 2015, se neočekává výrazný růst těžby uhlí ani zaměstnanosti v tomto sektoru. Příčinou je mimo jiné silná konkurence v podobě těžby břidlicového plynu a odklon od nákladné těžby v dolech s nízkou produktivitou (například v průměrném dolu ve Wyomingu je možné vytěžít osmkrát více uhlí na zaměstnance než v Pensylvánii).

Také Martin Wolf v článku *Donald Trump's bad judgement on the Paris accord*⁵ reaguje na některá fakta zmíněná v projevu, dále ale uvádí některé souvislosti z minulosti. Donald Trump dle vyjádření svých poradců nevnímá svět jako „globální komunitu“, ale jako bojiště, na kterém státy, podniky i nevládní organizace bojují o své výhody. Podle Wolfa tento pohled připomíná vnímání světa v 19. století, které se ale později katastrofálně nevyplatilo (autor také poukazuje na neúspěch organizace Společnosti národů ve 20. letech minulého století a zánik uspořádání Evropy z období po první světové válce). Podle autora je pravda, že závazky stanovené v Pařížské dohodě by samy o sobě nestačily, to ale není problém Pařížské dohody – ambicióznější cíle by nebyly průchodné. Podle Wolfa závazky členských států americké federace⁶ samy o sobě nemohou zastoupit závazek celých Spojených států. Zbývající účastníci dohody musí dostát svým závazkům a vyřešit i problém, jak naložit s „černými pasažéry“.

K článku Martina Wolfa se objevily dvě další reakce, autor z jedné z nich – Benny Peiser – upozorňuje na to, že odchod z Pařížské dohody byl Donaldu Trumpovi umožněn trojím demokratickým mandátem. O Pařížské dohodě bylo podle Peisera stejně jako o Kjótském protokolu rozhodnuto navzdory vůli zvolených představitelů. Jedním z důvodů, proč byl Donald Trump zvolen americkým prezidentem, byl jeho slib zrušit Pařížskou dohodu. Trumpův postoj podporuje i Republikánská strana. Republikánští senátoři, kteří mají v americkém Senátu většinu, opakovaně upozorňovali na to, že republikánský prezident by dohodu „roztrhal na kusy“⁷.

Reakce na rozhodnutí Donalda Trumpa, dopady opuštění Pařížské dohody na USA a snahy některých amerických států a měst prosazovat cíle Pařížské dohody

Reakce světových politiků i firem na rozhodnutí Donalda Trumpa odstoupit od klimatické dohody shrnuje článek *Business and world leaders criticise Trump's Paris exit*⁸. Rozhodnutí podle předpokladu uvítal uhelný průmysl, kritici naopak poukazují na negativní dopady odstoupení od dohody na americkou ekonomiku i životní prostředí. Někteří podnikatelé (Elon Musk, Bob Iger) se rozhodli odejít z týmu poradců Donalda Trumpa, rozhodnutí odsoudil také např. Mark Zuckerberg (zakladatel Facebooku), či firmy Microsoft, Walmart a PepsiCo a automobilky GM a Ford. I řada evropských i světových politiků vyjádřila nesouhlas – mimo jiné Angela Merkelová, Emmanuel Macron, italský premiér Paolo Gentiloni, Theresa Mayová, dále také mexický prezident, japonský ministr životního prostředí či někteří američtí politici.

Co přesně opuštění Pařížské dohody pro Spojené státy znamená, je shrnuto v článku *What a Trump exit from the Paris deal means for the US*⁹. V souladu s Pařížskou dohodou měly Spojené státy předkládat každých pět let plány řešení klimatických změn a měly také financovat rozvojové země

⁴ CROOKS, Ed. Trump climate policy risks more jobs than in saves. In: *FT.com* [online]. June 1, 2017 [cit. 2017-07-13]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/6a5fa710-46ea-11e7-8d27-59b4dd6296b8?mhq5j=e1>

⁵ WOLF, Martin. Donald Trump's bad judgement on the Paris accord. In: *FT.com* [online]. June 6, 2017 [cit. 2017-07-17]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/eccc80f6-4936-11e7-a3f4-c742b9791d43?mhq5j=e1>

⁶ K plánům amerických států a měst více viz další text

⁷ PEISER, Benny. Paris withdrawal followed a democratic mandate. In: *FT.com* [online]. June 12, 2017 [cit. 2017-07-17]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/eccc80f6-4936-11e7-a3f4-c742b9791d43?mhq5j=e1>

⁸ CROOKS, Ed. Business and world leaders criticise Trump's Paris exit. In: *FT.com* [online]. June 2, 2017 [cit. 2017-07-14]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/71a43384-4707-11e7-8d27-59b4dd6296b8?mhq5j=e1>

⁹ CLARK, Pilita, CROOKS, Ed a JOPSON, Barney. What a Trump exit from the Paris deal means for the US. In: *FT.com* [online]. June 2, 2017 [cit. 2017-07-14]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/7f3a92aa-46ed-11e7-8d27-59b4dd6296b8>

(tento požadavek vyplývá již z Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu z roku 1992). Podle některých odborníků byl již požadavek na finanční příspěvek splněn během funkčního období Baracka Obamy. K plnění cílů v klimatické politice měl Spojeným státům pomoci již zmíněný *Clean Power Plan*, který by však musel být doplněn dalšími opatřeními (sám o sobě by nestačil). Opuštěním klimatické dohody nevznikají USA žádné přímé náklady, firmy pohybující se v oblasti obnovitelných zdrojů se nicméně obávají negativních dopadů na investice a obrat. Dalším rizikem jsou odvetná opatření (např. cla) ze strany jiných států. Rozhodnutí amerického prezidenta zřejmě ovlivní uhelný průmysl, i nadále však při rozhodování o nových dolech budou brány v úvahu zejména podmínky na trhu.

Po oznámení rozhodnutí od odstoupení od Pařížské klimatické dohody se objevila vlna reakcí také ze strany členských států americké federace i měst. Některé státy a města chtějí v plnění cílů Pařížské dohody pokračovat, navzdory politice Donalda Trumpa. Jedním z těchto států je Kalifornie. O jejím záměru spolupracovat na ochraně životního prostředí s Německem informuje článek *Deutschland und Kalifornien wollen enger kooperieren*¹⁰. Německá spolková ministryně životního prostředí Barbara Hendricks dokonce uvedla, že Donald Trump může zůstat v úřadu maximálně osm let, což je doba, „kterou životní prostředí dokáže zvládnout“. Kalifornský guvernér již dříve podepsal dohodu o ochraně životního prostředí například s Čínou nebo v roce 2015 memorandum o porozumění *Under2 MOU* s německou spolkovou zemí Bádensko-Württembersko.

Celkem 12 amerických států (mj. již zmíněná Kalifornie, a dále např. New York a Washington), jejichž hrubý domácí produkt představuje třetinu HDP celé země, již na počátku června vytvořilo alianci *United States Climate Alliance*. Aliance se přihlásila k plnění klimatických cílů stanovených Barackem Obamou. Na počátku června oznámili plnění cílů také starostové 187 amerických měst (mj. New York, Los Angeles, Houston a Phoenix). Státy aliance plánují spolupracovat v oblasti regulace a výrobních standardů, ve vytvoření jednotných pravidel pro technologie snižující emise, či v podpoře investic. Většina států, které se ke klimatické alianci přihlásily, má demokratické vedení, objevily se ale i 2 státy s republikánskými guvernéry. Státy by dohromady byly třetí největší ekonomikou na světě (po USA a Číně), jsou ale zodpovědné pouze za 18 % emisí oxidu uhličitého Spojených států. V červnu se očekávalo, že se připojí i další státy. Podle Eda Crookse, autora článku *US states form alliance to meet Paris climate commitments*¹¹ ale není zatím jisté, zda se Trumpova administrativa snahy států nepokusí zastavit.

Budoucnost Pařížské dohody a vyjednávání v klimatické oblasti

Již při zvolení Donalda Trumpa prezidentem USA se začaly objevovat články, jejichž autoři diskutují o tom, kdo se stane novým lídrem v ochraně životního prostředí ve světě. V lednu se poprvé zúčastnil Světového ekonomického fóra v Davosu čínský prezident Si Tin-pching. Tin-pching ve svém projevu bránil Pařížskou dohodu a volal po těsnější spolupráci zemí při řešení globálních problémů. Nicholas Stern proto v článku *China is shaping up to be a world leader on climate change*¹² spekuluje o tom, že by se novým lídrem mohla stát Čína. Podle autora má Čína dobře „našlápnuto“ – vyřešení problému výrazného znečištění ovzduší ve městech se stává jednou z priorit vládní klimatické politiky, pět ze šesti nejvýznamnějších výrobců solárních panelů a 5 z 10 výrobců větrných turbín sídlí v Číně, země se v roce 2017 chystá zavést největší systém obchodování s emisemi na světě, zkoumány jsou nové nástroje financování přechodu k nízkouhlíkové ekonomice a významnou roli mohou sehrát i čínské zahraniční investice.

¹⁰ DPA. Deutschland und Kalifornien wollen enger kooperieren. In: *Handelsblatt* [online]. 10. 6. 2017, 10:11 [cit. 2017-07-14]. Dostupné z: <http://www.handelsblatt.com/politik/international/klimaschutz-deutschland-und-kalifornien-wollen-enger-kooperieren/19917356.html>

¹¹ CROOKS, Ed. US states form alliance to meet Paris climate commitments. In: *FT.com* [online]. June 5, 2017 [cit. 2017-07-14]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/27c5bad2-4895-11e7-919a-1e14ce4af89b>

¹² STERN, Nicholas. China is shaping up to be a world leader on climate change. In: *FT.com* [online]. January 20, 2017 [cit. 2017-07-13]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/3f1ba5ba-ddac-11e6-86ac-f253db7791c6?mhq5j=e1>

Vedoucí roli v ochraně životního prostředí by mohla do budoucna zastávat i Evropská unie, jak naznačuje článek *EU will Führungsrolle übernehmen – aber wie?*¹³. Státy Evropské unie mají na téma ochrany životního prostředí v zásadě jednotný názor a Pařížskou dohodu si přejí, v otázce konkrétních závazků a opatření však zatím shoda dosažena nebyla. Evropská komise navrhla výpočet, který každé zemi ukládá, o kolik snížit emise. Celkově by mělo dojít ke snížení emisí o 30 % vzhledem k roku 1990 (jeden z nejambicióznějších cílů si nastavilo Německo – 38 %), některé státy ale již volají po změkčení.

Obtížnost přechodu k obnovitelným zdrojům energie dokládá např. článek *Die Kohle-Lüge*¹⁴ Jürgena Flaugera. V době, kdy se státy Pařížskou klimatickou dohodou zavázaly snižovat emise uhlíku, existují stále projekty na stavbu nových uhelných elektráren, převážně v Asii (jedna nová uhelná elektrárna je však plánována i v Německu). Údaje vyplývají z databáze, kterou sestavila organizace *Urgewald*. I asijské elektrárny navíc bývají financovány z Evropy či Severní Ameriky. Organizace má v úmyslu do problematiky vnést více transparentnosti, na podzim tak plánuje sestavit seznam investorů, kteří stavbu uhelných elektráren podporují. Podle zástupců organizace je alarmující, že některé země chtějí s uhelnou energií teprve začít (jde např. o Egypt, který dosud žádnou uhelnou elektrárnu neměl). Aktivisté přiznávají, že moderní uhelné elektrárny mohou být oproti dřívějším daleko efektivnější, dále ale namítají, že jde stále o uhelné elektrárny. Jejich stavbou se investoři na několik desetiletí zavazují k něčemu, co není v souladu s ochranou životního prostředí.

Nové projednávání podmínek Pařížské dohody (možnost, o které mluvil Donald Trump) odmítli ministři životního prostředí G7 v červnu na setkání v italské Bologni. Zároveň však nebyla budoucí spolupráce s USA zcela odmítnuta a Spojené státy se budou i nadále snažit snižovat emise skleníkových plynů¹⁵.

Podle Teda Halsteada se Spojené státy i Evropská unie až příliš v klimatické politice soustředí na prosazování obnovitelných zdrojů energie. V Evropském systému obchodování s emisemi se nepodařilo nastavit dostatečně vysokou cenu uhlíku, která by změnila chování podniků i spotřebitelů. Autor v článku *Climate progress is not dependent on Paris accord*¹⁶ představuje alternativní návrh sdružení *Climate Leadership Council* (koalice amerických firem, nevládních organizací působících v oblasti životního prostředí i některých politiků). Návrh je založen na uhlíkové dani, která by se postupně zvyšovala, na rozdělování příjmů z této daně občanům ve formě dividend, omezení již nepotřebných regulací a tzv. přeshraničního vyrovnávacího mechanismu (*border carbon adjustment*). Systém podle autora (který je sám předsedou sdružení *Climate Leadership Council*) skýtá řadu výhod v oblasti životního prostředí, je vstřícný k podnikům a zaměstnancům a má šanci získat politickou podporu.

7. a 8. července 2017 proběhl v Hamburku pravidelný summit skupiny G20, na kterém byla jako jedno z témat projednávána i oblast klimatických změn. Výstupy summitu komentují Stefan Wagstyl a Demetri Sevastopulo v článku *Unanimous G20 communiqué fails to hide US tension*¹⁷. Autoři v článku připomínají snahu zemí G20 dospět k jednotnému sdělení, což se tři hodiny před koncem summitu podařilo, názorové rozdíly mezi USA a zbývajícími zeměmi však zůstávají značné. Všechny země kromě USA se zavázaly plně implementovat Pařížskou dohodu. Spojené státy potvrdily svůj záměr snižovat emise za současné podpory hospodářského růstu a zajišťování energetické bezpečnosti.

¹³ HOPPE, Till a KERSTING, Silke. EU will Führungsrolle übernehmen – aber wie?. *Handelsblatt* [online]. 19. 6. 2017, 17:12 [cit. 2017-07-14]. Dostupné z: <http://www.handelsblatt.com/my/politik/deutschland/klimaschutz-eu-will-fuehrungsrolle-uebernehmen-aber-wie/19951176.html>

¹⁴ FLAUGER, Jürgen. Die Kohle-Lüge. In: *Handelsblatt*. 29. Juni 2017, Nr. 123, S. 8. ISSN 0017-7296. Dostupné také z: <http://www.handelsblatt.com/my/unternehmen/energie/1-600-neue-kraftwerke-geplant-die-grosse-kohle-luege/19990872.html>

¹⁵ KERSTING, Silke. Bereit zum Klimaschutz – auch ohne die USA. In: *Handelsblatt* [online]. 12. 6. 2017, 16:51 [cit. 2017-07-14]. Dostupné z: <http://www.handelsblatt.com/my/politik/deutschland/klimaschutz-eu-will-fuehrungsrolle-uebernehmen-aber-wie/19951176.html>

¹⁶ HALSTEAD, Ted. Climate progress is not dependent on Paris accord. In: *FT.com* [online]. June 20, 2017 [cit. 2017-07-14]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/1ad32e16-54fe-11e7-80b6-9bfa4c1f83d2>

¹⁷ WAGSTYL, Stefan a SEVASTOPULO, Demetri. Unanimous G20 communiqué fails to hide US tension. In: *FT.com* [online]. July 8, 2017 [cit. 2017-07-17]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/2f380e14-63ca-11e7-9a66-93fb352ba1fe?mhq5j=e1>

Úvahy francouzského prezidenta Emmanuela Macrona a britské premiérky Theresy Mayové o tom, že by Donald Trump mohl změnit na Pařížskou dohodu názor, se nenaplnily.

V tomto článku byl shrnut současný vývoj okolo Pařížské klimatické dohody, která byla schválena na konferenci COP 21 v roce 2015. Článek se věnoval dění v zahraničí a na mezinárodní úrovni – téma je však aktuální i pro Českou republiku, která jako poslední ze členských zemí EU dohodu zatím neratifikovala. Ratifikace dohody byla v poslanecké sněmovně projednávána v průběhu července¹⁸.

---

¹⁸ *Události*. TV, ČT 1. 11. 7. 2017. 19:00. Přepis dostupný také ze sítě resortu MF v Aktivních novinách: <http://noviny.mfcr.cz/news/2017/07/11/e192a051.htm>

Daně

Stanislav Kouba

Aktuální dění v oblasti daně z příjmů právnických osob [elektronický zdroj]

Daňový expert, Sv. 2017, č. 2 (květen)

Článek se zaměřuje na aktuální změny v oblasti korporátního zdanění v ČR. Nejprve rozebírá již platné nebo schválené úpravy zákona o daních z příjmů za r. 2017, dopady evidence tržeb do správy daně z příjmů a nejpodstatnější okruhy změn, které přináší daňový balíček pro r. 2017 (schválený sněmovní tisk č. 873 podepsaný prezidentem na konci dubna). Dále shrnuje střednědobé změny, které dosud nejsou legislativně navrženy, vycházející z kontextu povinné implementace evropských předpisů či vyhlášených dlouhodobých záměrů (projekt BEPS, směrnice proti daňovým únikům ATAD a směrnice o výměně informací DAC 4). Poté zmiňuje dlouhodobé projekty s předpokládanou delší realizací i implementací v českém právním řádu (projekt harmonizace základů daně z příjmů právnických osob CCTB a CCCTB) a zejména nový zákon o daních z příjmů. Ten by měl rekodifikovat současný zákon a přinést komplexní revizi současného zdanění. Plný text dostupný z: <http://noviny.mfcr.cz/News/2017/05/03/A5ZA17020002.htm>

Ivo Šulc

Další život uplatnění nároku na vrácení spotřební daně ze "zelené nafty" [elektronický zdroj]

Daňový expert, Sv. 2017, č. 2 (květen)

Informace o novele č. 453/2016 Sb. zákona o spotřebních daních, kterou se mění ustanovení § 57 tohoto zákona s cílem nastavit pravidla vrácení části spotřební daně osobám užívajícím "zelenou naftu" pro zemědělskou prvovýrobu v následujících obdobích. Jedná se zejména o rozšíření uplatnění tohoto nároku i na živočišnou výrobu, rybníkářství a na hospodaření v lese. Autor rozebírá a na příkladech dokumentuje možnost uplatnění nároku na vrácení části daně u samostatné živočišné a samostatné rostlinné výroby a poté u kombinované prvovýroby. Představuje také lhůty pro uplatnění nároku na vrácení spotřební daně a pro podání daňového přiznání. - Pozn. Plný text dostupný z: <http://noviny.mfcr.cz/News/2017/05/03/A5ZA17020003.htm>

Zdeněk Morávek

Daň z nabytí nemovitých věcí u obcí, krajů a příspěvkových organizací

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM], Sv. 12, (2017) č. 7-8, s. 95-97

Problematika daně z nabytí nemovitých věcí dle zákona č. 340/2013 Sb. a jeho novely č. 254/2016 Sb. Novela s účinností od 1.11.2016 ujasnila, že poplatníkem daně z nabytí nemovitých věcí je vždy nabyvatel vlastnického práva k nemovité věci. Autor se dále zaměřuje na další změny týkající se daně z nabytí nemovitých věcí z pohledu obcí, krajů a jimi zřízených příspěvkových organizací, zejména na změnu v osvobození od daně a jeho zdůvodnění. Prostřednictvím příkladů dokládá, jaké případy nabytí vlastnického práva k nemovité věci u příspěvkových organizací jsou osvobozeny od daně.

Ludmila Dvořáčková

Daňový režim bezúplatných příjmů veřejně prospěšných poplatníků : vybrané daňové oblasti

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 25, (2017) č. 2, s. 15-20

Komentář k některým pasážím Sdělení GFŘ k vybraným problémům v oblasti zdaňování bezúplatných příjmů (z 15.3.2016), které se vztahují k problematice příspěvkových organizací. Toto sdělení bylo vydáno v souvislosti s implementací daně darovací a daně dědické do zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Představovaná problematika je doplněna příklady z praxe. Autorka zdůrazňuje, že další změny v oblasti bezúplatných příjmů jsou řešeny v novele zákona o daních z příjmů č. 170/2017 Sb.

Václav Benda

DPH u vzdělávacích služeb v roce 2017

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 25, (2017) č. 12, s. 10-15

Autor nejprve shrnuje základní pravidla pro uplatňování daně z přidané hodnoty u výchovy a vzdělávání. Dále vymezuje podmínky, za nichž jsou tyto činnosti zdanitelným plněním a v návaznosti na to podmínky, za nichž je od daně bez nároku na odpočet daně osvobozena výchova a vzdělávání

podle § 57 zákona o DPH. Upozorňuje také na změnu v tomto paragrafu, která byla provedena s účinností od 1.7.2017 novelou zákona o DPH č. 170/2017 Sb. (daňový balíček). Představuje možnost osvobození od daně u výchovné a vzdělávací činnosti poskytované podle školského zákona, u školských služeb, u vzdělávací činnosti poskytované na vysokých školách, u činností prováděných za účelem rekvalifikace, u jazykového vzdělávání, u výchovných, vzdělávacích a volnočasových aktivit i u služeb péče o dítě v dětské skupině.

Norbert Häring

Eine Reform, die allen recht ist : Ökonomen sind sich über politische Lager hinweg einig: eine Bodenwertsteuer hätte viele Vorteile

Reforma, která všem přijde vhod : ekonomové jsou napříč politickými tábory zajedno: daň z hodnoty pozemku by měla mnoho výhod

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 111 (12.6.2017), S. 13

Řada německých ekonomů se vyslovuje pro přeměnu tamní daně z nemovitostí na daň z hodnoty samotného pozemku. Tato modifikace by měla podle nich tu přednost, že by více zatěžovala spekulanty s nevyužitými parcelami a obcím by částečně kompenzovala výdaje za infrastrukturní projekty v jejich katastru. Daň by také nepřímou podporovala výstavbu nájemních bytů, jichž v mnohých německých městech stále není dostatek.

Christian Ramthun, Tim Rahmann, Keno Verseck

Einsamer Kämpfer : Steuerkrieg

Osamělý bojovník : daňová válka

WirtschaftsWoche, Jg. 2017, Nr. 21, S. 28-30

USA, Velká Británie, východní Evropa: stále více regionů láká koncerny daňovými úlevami. Německý ministr financí Schäuble musí kontrovat. Ale jak? Schäuble chtěl zastavit daňový dumping po celém světě, např. díky společné iniciativě OECD a zemí G20 nazvané BEPS, pak ale přišel prezident USA Trump s heslem „Amerika na prvním místě“.

Aleksandra Bal

EU VAT proposals to stimulate electronic commerce and digital publishing

Návrhy Evropské unie v oblasti DPH na podporu elektronického obchodu a digitálního publikování

International VAT monitor, Vol. 28 (2017), No. 2, p. 132-136

Na počátku prosince 2016 předložila Evropská komise několik návrhů pro zjednodušení DPH u přeshraničního elektronického obchodování. Autorka v článku uvádí a komentuje tyto návrhy, mezi které patří rozšíření schématu jednoho správního místa ("one-stop shop"), zjednodušení daňových pravidel pro malé podniky, zrušení výjimky pro dovoz zásilek nízké hodnoty a zavedení volitelné snížené sazby pro elektronické publikace. - Pozn. -- K tématu také viz článek "European Commission's new package of proposals on e-commerce: a critical assessment" na s. 137-146.

Maurizio Bancalari

Fixed establishments, intra-community supplies and liability to taxation

Stálé provozovny, intrakomunitární plnění a daňová povinnost

International VAT monitor, Vol. 28 (2017), No. 2, p. 154-158

Koncept stálých provozoven pro účely DPH se postupně mění. Problematiku upravuje nařízení Rady 282/2011, i přes definice obsažené v dokumentu ale stále vznikají některé nejasnosti při rozhodování o tom, zda určitý subjekt splňuje podmínku pro existenci stálé provozovny. Nejasnosti vyplývají z formulací v několika člancích nařízení. Autor v článku popisuje některé otázky vztahující se ke stálým provozovnám a nařízení 282, které řešily italské úřady ve spolupráci s Evropskou komisí. Pozn.

Sönke Iwersen, Volker Votsmeier

Gefangen im Netz der Lügen

Chycen v síti lží

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 113 (14.6.2017), S. 10-11

Článek popisuje pozadí aféry údajného švýcarského agenta, který měl sbírat informace o vyšetřovateli německých finančních úřadů kupujících od whistleblowerů data o černých kontech německých občanů ve Švýcarsku. Podle článku se nicméně zřejmě jedná o sólovou akci jednotlivce, který za účelem vlastního obohacení a později i své obrany mystifikoval obě strany.

Ivo Grlica

How the sharing economy is challenging the EU VAT system

Sdílená ekonomika jako výzva pro systém DPH Evropské unie

International VAT monitor, Vol. 28 (2017), No. 2, p. 124-131

Internetové platformy založené na sdílení (Airbnb, Uber, aj.) představují výzvu nejen v oblasti regulace podnikání, ale také v daňové oblasti. Z pohledu regulace podnikání jsou subjekty nabízející např. ubytování na portálu Airbnb zvýhodněny (nemusejí např. splňovat hygienické podmínky či se řídit pravidly požární bezpečnosti jako běžní ubytovatelé), problematické jsou také pracovněprávní vztahy mezi provozovateli platform a subjekty poskytujícími služby (např. je možné vyloučit z platformy řidiče pouze na základě obtížně ověřitelných skutečností, kterými jsou např. hodnocení). Přípraven na tyto služby zatím není ani systém DPH. Evropská komise v prosinci 2016 navrhla balíček pro modernizaci DPH u přeshraničních transakcí, návrh však dostatečně nezohledňuje některé vlastnosti podniků sdílené ekonomiky. Podle autora by pro účely DPH měla být odlišně posuzována nabídka služeb individuálními poskytovateli a nabídka služeb internetových platform. Některé návrhy Evropské komise autor hodnotí jako zcela nevhodné (např. nahlížení na každého, kdo se k platformě připojí, jako na osobu povinnou k dani). - Pozn.

Shirley (Yinghua) Shen and Richard Krever

China's VAT reform : experiences and lessons learned

Reforma čínského systému DPH : zkušenosti a poučení

International VAT monitor, Vol. 28 (2017), No. 2, p. 147-153

Čína zavedla daň z přidané hodnoty v roce 1994, v řadě ohledů se ale systém DPH lišil od DPH uplatňované ve zbytku světa. V roce 2016 došlo k výrazné změně, kdy se daň z přidané hodnoty začala vztahovat i na nabídku služeb (do té doby byla na nabídku služeb uplatňována zvláštní daň z obratu). Autoři v článku popisují pozadí reformy, proces přechodu od daně z obratu k DPH i některé překážky, které bylo nutné překonat. Nyní se na zboží a služby vztahuje jediná daň (DPH), systém ale komplikuje existence různých daňových sazeb, různých hranic pro registraci k dani, i existence tzv. "zjednodušené metody" DPH pro některé podniky. Nepřehledná situace je také u finančních služeb. Další změny jsou proto plánované v 2. polovině roku 2017. - Pozn.

Daniela Schreibová

Informace k daňovému posouzení povinností poskytovatelů přepravních služeb (UBER)

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 25, (2017) č. 12, s. 30-32

Článek představuje informace k daňovému posouzení povinností poskytovatelů přepravních služeb (UBER), které vydalo GFŘ dne 29.5.2017 s cílem seznámit daňové subjekty poskytující přepravu osob prostřednictvím mobilní aplikace společností UBER s jejich daňovými povinnostmi. Výňatky z textu rozebírají povinnosti týkající se daně z přidané hodnoty, daně z příjmů fyzických osob, osob povinných k dani, registrační povinnosti, podání daňového přiznání aj.

Tomáš Rozehnal, David Švancara

Jiný pohled na otázku vyplacení nesporné části nadměrného odpočtu v podmínkách daňového řádu

Daně a právo v praxi, Sv. 22, (2017) č. 5, s. 2-7

Polemický příspěvek k problematice systému vracení nadměrného odpočtu daně z přidané hodnoty v ČR. Autoři, zaměstnanci Odvolacího finančního ředitelství, v něm reagují na rozsudek Krajského soudu v Praze ze 4.10.2016 ve věci postupu k odstranění pochybností, který byl následně v režimu ust. § 90 daňového řádu překlopen do daňové kontroly. Shrnují podstatu sporu i některé následné výklady tohoto judikátu

směřující k pozitivní možnosti vyplatit nespornou část nadměrného odpočtu na DPH a v kontrolním postupu pokračovat pouze ohledně sporné části. Po stručném seznámení s právní úpravou kontrolních postupů, nalézacího řízení, řízení při placení daní a jejich odlišností nabízejí autoři argumentační protiváhu v otázce ochrany plátce daně před postupem správce daně v případě vrácení nadměrného odpočtu DPH. - Pozn. -- Reakce na příspěvek publikovaný v č. 1/2017, s. 2-8.

Zdeněk Burda

Nad judikaturou související s daní z příjmů ze závislé činnosti

Daně a právo v praxi, Sv. 22, (2017) č. 5, s. 43-52

Komentované judikáty k problematice praktické aplikace zdaňování příjmů ze závislé činnosti. Autor rozebírá rozsudky NSS ve věci odměny za výkon funkce jednatele; výhodné půjčky předsedovi představenstva; doměření daně ze závislé činnosti operátorkám erotických live videochatů; dodanění používání osobního auta ke služebním cestám; pravidelného pracoviště agenturního zaměstnance; povinnosti podat daňové přiznání v případě kombinace příjmů ze závislé činnosti a prodeje nemovitosti.

Zdeněk Burda

Nad judikaturou v oblasti dvojího trestání za jedno provinění

Daně a právo v praxi, Sv. 22, (2017) č. 6, s. 47-56

Výběr komentované judikatury se věnuje otázkám, do jaké míry je přípustné souběžné ukládání více sankcí daňovým subjektům, a uplatňování zásady "ne bis in idem", tedy skutečnosti, že nelze rozhodovat dvakrát o téže věci a tedy ani dvakrát trestat za totéž provinění. Na praktickou aplikaci zmíněné zásady jsou však různé názory, neboť při prověřování daňových povinností může docházet nejen k doměření daně, penále a úroků z prodlení, ale zároveň se otevírají otázky další, např. pokuty za porušení zákona o účetnictví či trestněprávní otázky. Jednotlivá soudní rozhodnutí řeší vztah penále z doměřené daně a možnosti souběžného odsouzení v trestněprávní rovině; souběžné uložení penále a úroku z prodlení; uložení odvodu za porušení rozpočtové kázně a předepsání penále za prodlení s odvodem; zohlednění trestního rozsudku při doměření daně; vztah pokuty podle zákona o účetnictví, doměření daně a penále; pokutu a doměřené clo.

Marc Desens

Neuer Schutz vor Manipulationen an digitalen Grundaufzeichnungen

Nová ochrana před manipulacemi v digitálních záznamech

Finanz-Rundschau, Jg. 99, (2017) Nr. 11, S. 507-515

Článek hodnotí opatření zahrnutá v německém zákoně o ochraně digitálních záznamů v pokladních systémech, který vstoupil v platnost 28.12.2016. Všeobecná povinnost pro podniky provozovat elektronické registrační pokladny sice v Německu nebyla zavedena, pro výrobce a stávající uživatele těchto pokladen ale zákon přináší řadu technických zpřesnění a regulací. Na trh se tak s účinností od 1.1.2020 nesmí dostat systémy bez certifikace Spolkovým úřadem pro bezpečnost informačních technologií (BSI) a s možností dodatečného zásahu do záznamů po jejich uzavěření. Uživatelům rovněž vznikne povinnost nahlásit svůj pokladní systém příslušnému finančnímu úřadu do jednoho měsíce po jeho pořízení a rovněž budou muset svým zákazníkům a obchodním partnerům bezprostředně vydávat účetní doklad. A již od 1.1.2018 také budou finanční úřady moci kontrolovat vedení všech pokladen během obvyklé provozní doby podniku bez předchozího ohlášení. - Poznámky. -- K problematice daňové kontroly u podniků s intenzivním užíváním peněžní hotovosti viz také články na s. 501-506 a 516-519.

Pavel Kyselák

Nová smlouva s Chile o zamezení dvojímu zdanění

Daně a právo v praxi, Sv. 22, (2017) č. 5, s. 22-25

Článek se věnuje vybraným částem nové smlouvy mezi ČR a Chilskou republikou o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmů a majetku, která vstoupila v platnost 21.12.2016 (č. 5/2017 Sb. m. s.). Autor uvádí, že Chile byla jedinou členskou zemí OECD, se kterou neměla ČR dosud uzavřenu daňovou smlouvu. Je zdůrazněno, že smlouva zvýší právní jistotu případných investorů z obou států. Autor se zaměřuje na stálou provozovnu, zisky podniků, sdružené podniky, příjmy z podílů na zisku a jejich osvobození, příjmy z úroků, licenční poplatky, tantiémy, zdanění příjmů umělců a sportovců. Dále rozebírá ujednané metody zamezení dvojímu zdanění a výměnu informací mezi daňovými správami obou smluvních států.

Fabiola Annacondia

Overview of general turnover taxes and tax rates : January 2017

Přehled všeobecných daní z obratu a daňových sazeb : leden 2017

International VAT monitor, Vol. 28 (2017), No. 2, green pages (11 p.)

Přehled všeobecných daní z obratu v různých zemích světa k 1.1.2017. V přehledné tabulce je u každé země uvedeno, o jaký typ daně se jedná (např. zda jde o DPH, o daň ze zboží a služeb - GST, či o jiné typy) a jaké sazby jsou u této daně stanoveny (standardní, snížené a zvýšené). V poznámkách je dále specifikováno, na jaké zboží a služby se v dané zemi snížená či zvýšená sazba vztahuje. - Pozn.

Je.V. Sokolovskaja

Prezumptivnoje nalogoobloženie malogo i srednego biznesa vs. nalogovye l'goty

Předpokládané zdanění malých a středních podniků versus daňové úlevy

Finansy, Sv. 2017, no. 4, s. 31-37

V příspěvku se rozebírají modely a hlavní aspekty zdanění malých a středních podniků. Jsou klasifikovány současné přístupy k utváření systémů zjednodušeného zdanění subjektů malého a středního byznysu v různých zemích světa a hodnotí se jeho charakteristické vlastnosti. Na závěr jsou formulovány zásady a doporučení, které by měly zajistit efektivnost zdanění tohoto druhu podniků.

Zuzana Petková, Xénia Makarová

Případ Remetovej Dúhy odkryl daňových kriminalistov : daňové vyšetřovanie

Trend, Sv. 27, (2017) č. 23, s. 22-23

Článek představuje činnost slovenského Kriminálního úřadu Finanční správy (KUFS) při vyšetřování daňové kauzy ve společnosti Dúha. Autorky se kriticky vyjadřují ke změně stylu práce KUFS pod novým vedením úřadu a upozorňují na některé nesrovnalosti v souvislosti s touto medializovanou kauzou prověřování vratek DPH. Ředitel KUFS L. Makó obhajuje zvolená řešení k efektivnějšímu odhalování daňových podvodů na Slovensku. -- Rozvinutí tématu viz Trend č. 27/2017, s. 10-13.

Alžběta Vejvodová

Při odchodu do ciziny zaplatíte, nařizuje firmám Brusel

Právní rádce, Sv. 25, (2017) č. 5, s. 50-51

Příspěvek informuje o veřejných konzultacích Ministerstva financí v souvislosti s přípravou implementace evropské směrnice proti vyhýbání se daňovým povinnostem (ATAD) do národní legislativy. Nová pravidla mají zabránit agresivnímu daňovému plánování a míří zejména na mezinárodní společnosti. Autorka představuje regulační pravidla zaváděná směrnicí a jejich potenciální dopad na podniky působící v Česku (omezení odečitatelnosti úroků a snížení daňové uznatelnosti nadměrných výpůjčních nákladů, zavedení tzv. daně z odchodu - exit tax). Upozorňuje také na nutnost urychleného zahájení legislativního procesu u novelizačních návrhů.

Eva Sedláková

Příjmy z kapitálového majetku. (2. část)

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 25, (2017) č. 2, s. 9-14

Příspěvek se zaměřuje na jednotlivé příjmy fyzických osob z kapitálového majetku dle § 8 odst. 1 písm. g) zákona o daních z příjmů a na jejich zdanění. V této části autorka rozebírá a na příkladech dokládá daňový režim některých úroků a poplatků (výdaje k úroku ze zápůjčky a úvěru, majetkový prospěch z dlouhodobé zápůjčky, úroky z prodlení, výnosy z držby směnky), dále plnění ze zisku svěřenského fondu, příjmů z dluhopisu včetně vkladního listu nebo vkladu jemu naroven postaveného a příjmů plynoucích do společného jmění manželů. Upozorňuje také na změny související s přijetím daňového balíčku v r. 2017, resp. zákona č. 170/2017 Sb., v souvislosti s příjmem ze zisku rodinné fundace a s úpravou osvobození od daně u příjmů z úplatného převodu cenných papírů nebo z podílů na podílových listech.

Heike Anger, Jürgen Flauger, Jan Hildebrand

Später Sieg der Atomkonzerne : Ende der Atomsteuer

Pozdní vítězství pro atomové koncerny : konec atomové daně

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 109 (8.6.2017), S. 1, 4-5

Německý ústavní soud zrušil tzv. daň z palivových článků (Kernbrennstoffsteuer), kterou počátkem roku 2011 zavedla německá vláda krátce po tehdejší prodloužení životnosti tamních jaderných elektráren do roku 2036. Daň byla vybírána i po katastrofě v japonské Fukušimě a ohlášeném vystoupení Německa z jaderné energetiky nejpozději k roku 2022. Dotčené atomové koncerny E.On, RWE a EnBW se proto obrátily na soudy a po nálezů ústavních soudců jim bude muset německý stát odvedenou daň vrátit. Hlavní argumentem judikátu přitom nebyla souvislost s neočekávaným "energetickým obratem", ale chyba zákonodárce při zařazení daně do kategorie spotřebních daní. Podle informací autorů článku by měly energetické podniky po započtení úroků dostat 7 miliard eur. -- K tématu viz také komentář na s. 14; k rozsudku Spolkového ústavního soudu viz také komentář a článek v Der Betrieb sv. 70, (2017) č. 25, s. M4-M5 a 1417-1418.

Norman Mugarura

Tax havens, offshore financial centres and the current sanctions regime

Daňové ráje, offshorová finanční centra a současné sankční režimy

Journal of financial crime, Vol. 24 (2017), No. 2, p. 200-222

Odlivy peněz, ke kterým dochází v důsledku škodlivých daňových praktik (např. vyhýbání se dani), výrazně škodí rozvojevým zemím. Autor se v článku zabývá daňovými ráji a offshorovými finančními centry (definuje tyto pojmy, uvádí nástroje v boji proti škodlivým aktivitám, a dále se soustředí zejména na oblast sankcí). Nachází korelaci mezi existencí legislativy k bankovnímu tajemství v offshorových centrech a nárůstem finanční kriminality (vyhýbání se daním, praní špinavých peněz) ve světě. Sankce jsou základním nástrojem v boji proti finanční kriminalitě, měly by ale být vymáhány na všech státech, které porušují pravidla (jinak mohou být vnímány jako zpolitizované). - Pozn.

The business of tax

Jak je to s daněmi

The Economist, Vol. 423, (2017) No 9045, p. 63

Žhavým tématem v současné diskusi o hospodářské politice je, jak zajistit, aby firmy platily daně v optimální výši. Pravicoví politici mají za to, že nižší sazba korporátní daně povede k větším podnikovým investicím a tedy k rychlejšímu hospodářskému růstu. Na levici převládá přesvědčení, že podniky neodvádějí na daních "spravedlivý podíl" a že by se měl pro ně zavést tvrdší režim. Časopis The Economist zkoumal, jak se tyto teorie projevují v praxi. Na základě vlastních výpočtů a na příkladu zemí OECD dochází k závěru, že vztah mezi výší zdanění a obchodními investicemi není příliš silný. Země s nejvyššími daňovými sazbami vytvářejí méně investic než ty s nejnižšími sazbami, ale rozdíl není velký.

Ivan Macháček

Vliv zvyšování limitu pro solidární zvýšení daně na daňové a pojistné zatížení OSVČ

Daně a právo v praxi, Sv. 22, (2017) č. 6, s. 2-7

Autor nejprve shrnuje principy uplatnění solidárního zvýšení daně a uvádí vývoj limitní výše pro uplatnění solidárního zvýšení daně. Na příkladech ukazuje, že přestože zvyšování limitní výše v důsledku růstu průměrné mzdy působí pozitivně na snižování daňového zatížení OSVČ s vysokým základem daně, v důsledku současného zvyšování maximálního vyměřovacího základu pro odvod podnikatele na sociální pojištění roste současně i výše odváděného pojistného. Výsledkem je pak růst souhrnného daňového a pojistného zatížení OSVČ v určitých případech. Ukazuje také principy uplatnění solidárního zvýšení daně v případě souběhu ztrátového podnikání se závislou činností.

Alena Dugová

Vybrané praktické případy, kdy nelze uplatnit nárok na odpočet DPH

Účetnictví v praxi, Sv. 17, (2017) č. 5, s. 4-11

Příspěvek rozebírá a na praktických příkladech dokumentuje případy, u kterých platí určité omezení pro uplatnění nároku na odpočet daně z přidané hodnoty. Autorka vysvětluje pravidla limitující uplatnění nároku na odpočet DPH u vstupů souvisejících s reprezentací; při uplynutí lhůty pro

uplatnění nároku; při využití vstupů pro neekonomickou činnost; při využití vstupů pro plnění osvobozená od DPH bez nároku na odpočet DPH (dle § 51 zákona o DPH); při ztrátě daňového dokladu nebo při nesplnění podmínky obsažení předepsaných náležitostí daňového dokladu. Dále se zaměřuje na odpočet DPH při uplatnění nesprávné sazby daně a odpočtu DPH, pokud neměla být daň vůbec uplatněna; na uplatnění nároku u bezúplatných plnění pro zaměstnance; na uplatnění DPH v zahraničí; mimořádný nárok na odpočet u vstupů vynaložených před registrací k DPH; u částečného odpočtu DPH a při neunesení důkazního břemene pro prokázání nároku.

Libuše Mullerová, Ann-Katie Johansenová

Zaměstnanecké benefity - daňové souvislosti [elektronický zdroj]

Daňový expert, Sv. 2017, č. 2 (květen)

Po krátkém shrnutí účelu zaměstnaneckých výhod a představení jejich hlavních forem se autorky zaměřují na legislativní úpravu zaměstnaneckých benefitů. Nejprve rozebírají právní úpravu zaměstnaneckých benefitů v pracovněprávních předpisech. Poté se věnují režimu benefitů dle zákona o daních z příjmů z pohledu zaměstnance i zaměstnavatele, dále podle zákona o dani z přidané hodnoty a zákona o pojistném na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění. Upozorňují na možnosti vícezdrojového financování zaměstnaneckých benefitů. V závěru jednotlivé typy výhod posuzují podle jejich daňové a odvodové výhodnosti. - Pozn. Plný text dostupný z:

<http://noviny.mfcr.cz/News/2017/05/03/A5ZA17020005.htm>

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Daně a právo v praxi : měsíčník informací z oblasti daní, práva a financí

Sv. 22, (2017) č. 6

Vliv zvyšování limitu pro solidární zvýšení daně na daňové a pojistné zatížení OSVČ (s. 2-7); Změny základního kapitálu ve společnosti s ručením omezeným (s. 8-16); Specifické případy zápisů v daňové evidenci (2. část) (s. 17-21); Bonus od obchodního partnera - motivační opatření pro zákazníky (s. 22-23); Ke smlouvám příkazního typu - příkazní smlouva, smlouva o zprostředkování, komisionářská smlouva (s. 28-36); Zástavní a zadržovací právo v občanském zákoníku (s. 37-43); Právo "být zapomenut" - ochrana osobních údajů v EU (s. 44-46); Nad judikaturou v oblasti dvojího trestání za jedno provinění (s. 47-56).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

Sv. 18, (2017) č. 6

Oprava odpočtu daně - vyplývající z § 72 zákona o DPH (s. 3-6); Novela insolvenčního zákona - č. 64/2017 Sb. (s. 7-12); Podíly na zisku a příjmy z dluhopisů z pohledu ZDP (s. 13-14); Nemovité věci a daň z příjmů (s. 19-22); Možnost opravy výše DPH v insolvenčním řízení (s. 23-25); Dohadné položky v účetnictví - aktuální účetnictví (s. 35-40); Účtování o krátkodobém finančním majetku (s. 41-43); Účtování manka a škody (s. 44-46); Omezení plateb v hotovosti (s. 52-54); DPH při obchodování s novým dopravním prostředkem (s. 62-65); Zaměstnávání cizinců v České republice (s. 72-75).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK

Sv. 25, (2017) č. 12

Spolky právně a daňově (s. 2-6); Dodání zboží do jiného členského státu: pozor, kdo objedná přepravu! (s. 7-9); DPH u vzdělávacích služeb v roce 2017 (s. 10-15); Nedoložené případy zničení nebo ztráty majetku - uplatnění DPH (s. 16-18); Návrh další novely zákona o mezinárodní spolupráci při správě daní (s. 18-22); Nový institut v oblasti sociálního zabezpečení - otcovská (s. 26-27); Informace k daňovému posouzení povinností poskytovatelů přepravních služeb (UBER) (s. 30-32); Druhové a účelové náklady a výnosy (s. 33-36).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH

Sv. 2017, č. 12-13

Evidence pro účely daně z přidané hodnoty (s. 1-4); Pronájem a registrace k DPH - dotazy a odpovědi (s. 9-10); Prodej zboží do EU - dotazy a odpovědi (s. 11).

Finanční, daňový a účetní bulletin**Sv. 25, (2017) č. 2**

Změny v pravidlech pro vznik povinnosti přiznat daň - dle novely zákona o DPH (s. 2-6); Daň z příjmů fyzických osob v roce 2017: pokračování (s. 7-8); Příjmy z kapitálového majetku (2. část) (s. 9-14); Daňový režim bezúplatných příjmů veřejně prospěšných poplatníků: vybrané daňové oblasti (s. 15-20); Novela zákona o dani silniční - 63/2017 Sb. (s. 21-22); Inventurní soupisy, dodatečné inventurní soupisy - průkazné účetní záznamy a formuláře (s. 29-39); Dotazy a odpovědi: k podání kontrolního hlášení, k dani z příjmů právnických osob, k DPH, k dani z příjmů fyzických osob, k dani z nabytí nemovitých věcí (s. 51-70).

Účetnictví v praxi**Sv. 17, (2017) č. 5**

Vybrané praktické případy, kdy nelze uplatnit nárok na odpočet DPH (s. 4-11); Penzijní a životní pojištění v roce 2017 - daňové řešení (s. 12-17); Některé vybrané otázky slev na dani z příjmů (s. 18-22); Jak stanovit pořizovací cenu dlouhodobého hmotného majetku (s. 23-31).

Ekonomické vědy. Ekonomie

Jaromír Harmáček, Miroslav Syrovátka, Zdeněk Opršal

Analýza faktorů selekce a alokace české rozvojové pomoci s využitím panelových dat a metod Probit a Tobit

Politická ekonomie, Sv. 65, (2017) č. 2, s. 179-197

Analýza determinantů teritoriálních alokací české bilaterální rozvojové pomoci. Autoři za použití kvantitativních technik zjišťují, které faktory lze považovat za významné pro teritoriální výběr recipientů a objemy alokace české oficiální rozvojové pomoci (ODA) v období let 1998-2013. Zaměřují se zejména na otázky, zda je vliv českých zájmů (export, bilaterální obchod, historické vztahy) a reflexe potřeb recipientů (ekonomická, sociální a politicko-institucionální rozvinutost) určující pro teritoriální výběr i alokaci české pomoci. Představují potenciálně vhodné metody analýzy, zkoumaná panelová data a zdůvodňují výběr optimálního regresního modelu. Poté shrnují hlavní výsledky regresní analýzy selekce a alokace české rozvojové pomoci. Ukazuje se, že ČR inklinuje k výběru zemí a poskytování v průměru většího objemu pomoci do zemí, s nimiž má historicky významné vztahy, do nichž více exportuje (resp. s nimiž více obchoduje), které jsou jí geograficky bližší a také populačně větší. - Pozn.

Zuzana Kittová, Dušan Steinhauser

Institucionálně a makroekonomické prostředí firem

Politická ekonomie, Sv. 65, (2017) č. 2, s. 234-248

Studie se prostřednictvím empirické analýzy snaží potvrdit vztah mezi kvalitou institucionálního prostředí vyjádřeného pomocí indexu ekonomické svobody (nadace The Heritage) a jeho subindexů a mezi makroekonomickým prostředím firem, které je charakterizováno pomocí vybraných makroekonomických ukazatelů. Index ekonomické svobody hodnotí deset kvantitativních a kvalitativních faktorů ve čtyřech kategoriích (uplatňování práva, omezené zásahy státu, efektivnost regulace a otevřenost trhů), charakteristiku makroekonomického prostředí vyjadřují vybrané ukazatele (HDP, HDP na obyvatele, inflace, nezaměstnanost, příliv PZI, podíl veřejných výdajů na HDP a podíl veřejného dluhu na HDP). Autoři v souladu s novou institucionální ekonomickou teorií formulují hypotézy o vlivu kvality institucí na hospodářský výkon a úroveň států. V závěru pak diskutují zjištění studie a předkládají částečná potvrzení svých hypotéz. - Pozn.

Stephanie Schmitt-Grohé, Martín Uribe

Liquidity traps and jobless recoveries**Pasti likvidity a oživení bez tvorby nových pracovních míst**

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 9, (2017) No. 1, p. 165-204

Hlavním příspěvkem odborného textu je vytvoření modelu, který vysvětluje, jak pasti likvidity způsobují oživení bez tvorby nových pracovních míst. Hlavními elementy modelu jsou rigidita nominálních mezd (směrem dolů), pravidlo úrokové sazby typu Taylorova pravidla, nulová hranice

úrokových sazeb a šok způsobený nedostatečnou důvěrou. Pokud nedojde ke změně hospodářské politiky, autoři předpokládají chronické přetrvávání nízké inflace a vysoké nezaměstnanosti. S akumulací kapitálu model navíc předpovídá propad investic. Autoři identifikují nový Fisherův efekt, přičemž dlouhodobější zvýšení nominálních úrokových sazeb k zamýšlenému cíli by mělo přispět k zvýšení inflačních očekávání a tím i k rostoucí zaměstnanosti. - Poznámky.

Norbert Häring

Mehr Licht! : Schattenwirtschaft

Více světla! : stínová ekonomika

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 115 (19.6.2017), S. 19

Článek popisuje debatu o výpovědní hodnotě modelových odhadů podílu stínové ekonomiky na HDP, jak je pravidelně provádí ekonom z Linecké univerzity Friedrich Schneider. Podle Schneiderových kritiků, k nimž patřil v dubnu 2017 zesnulý bývalý profesor ekonomie na Univerzitě v Sankt Gallenu Gebhard Kirchgässner, jsou Schneiderova čísla o míře stínové ekonomiky nadsazená. Důvodem má být metoda nepřímého odhadu, která obsahuje i neověřitelné předpoklady. V tomto směru problematická je kupříkladu poptávka po peněžní hotovosti, která však může zahrnovat nejen nelegální činnost, ale jakékoli netržní a nevýrobní aktivity. Schneider tuto část kritiky nicméně uznal včetně toho, že ke kalibraci modelu postaveného mimo jiné i na poptávce po hotových penězích je vhodné užít také dalších, na modelu nezávislých indikátorů.

Charles T. Carlstrom, Timothy S. Fuerst, Matthias Paustian

Targeting long rates in a model with segmented markets

Cílování dlouhodobých sazeb v modelu se segmentovanými trhy

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 9, (2017) No. 1, p. 205-242

Článek popisuje model segmentovaných finančních trhů (mezi krátkodobé peněžní trhy a dlouhodobé dluhopisové trhy), v němž čistá hodnota finančních institucí omezuje stupeň arbitráže napříč časovou strukturou. Autoři odhadují model na základě dat o časové prémii. Na základě koeficientu segmentace docházejí k závěru, že nákupy aktiv centrální bankou mají nezanedbatelný vliv na výnosy a reálnou aktivitu v ekonomice. Dále s sebou nese reakce centrální banky na časovou prémii (např. v rámci Taylorova pravidla) zvýšení blahobytu. Politika, která přímo cíluje časovou prémii, chrání reálnou ekonomiku před šoky vznikajícími ve finančním sektoru. - Poznámky.

By Tarek A. Hassan and Thomas M. Mertens

The social cost of near-rational investment

Společenské náklady téměř racionálních investic

The American Economic Review, Vol. 107 (2017), No. 4, p. 1059-1103

Investoři na akciových trzích formují svá očekávání na základě rovnovážných cen. Autoři v článku ukazují, že akciové trhy mohou selhat při shromažďování informací i přesto, že se navenek zdají efektivní. Informační funkce cen v důsledku toho klesá. Využit byl model s rozptýlenými informacemi a chybami při vytváření očekávání ohledně budoucí produktivity ze strany domácností. - Pozn.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Stephen G. Cecchetti, Kermit L. Schoenholtz

Better capitalised banks lend more and lend better

Lépe kapitalizované banky půjčují více a lépe

The European financial review, Vol. 8 (2017), No. 1 (February-March), p. 7-10

V současné době někteří odborníci a politici tvrdí, že kapitálové požadavky bank omezují poskytování půjček a poškozují ekonomický růst. Autoři s tímto tvrzením nesouhlasí. Kapitál je podle nich zdrojem financování (tedy účetně závazkem či pasivem), a půjčky využitím peněžních prostředků (aktivem). Nárůst kapitálu by proto měl znamenat zvýšenou možnost poskytovat úvěry. Data navíc naznačují, že silné banky obvykle půjčují "zdravým" dlužníkům (a slabé banky naopak). Pokles poskytování půjček také nemusí být vždy negativním jevem. Vyšší kapitálové požadavky jsou tedy podle autorů prospěšné pro hospodářský růst. - Pozn.

Magdalena Szyszko

Central bank's inflation forecast and expectations : a comparative analysis [elektronický zdroj]

Prognózy inflace centrální banky a očekávání : srovnávací analýza

Prague economic papers, Vol. 26 (2017), No. 3, p. 286-299

Autorka v článku zkoumá, jakým způsobem ovlivňují prognózy centrálních bank formování inflačních očekávání u spotřebitelů. Vychází přitom z předchozích empirických výzkumů, které dokládají, že mezi prognózami centrálních bank a inflačním očekáváním existuje vztah, jeho síla se však mezi zeměmi liší. Zkoumány byly čtyři země - Česká republika, Polsko, Maďarsko a Švédsko. Autorka se zaměřila na dva faktory - důvěryhodnost centrálních bank a konzistentnost při cílování inflace. Ze závěrů vyplývá, že zvolené dva faktory nemohou zcela vysvětlit vztah mezi prognózami a inflačním očekáváním. - Pozn. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.614>

Sebastian Kirsch

Das neue Gold? : Bitcoin

Nové zlato? : bitcoin

WirtschaftsWoche, Jg. 2017, Nr. 22, S. 80-83

Kybernetická měna bitcoin má vysokou hodnotu jako nikdy dříve. Přesto mnoho investorů nechce mít s oblíbenou měnou zločinců nic společného. Podle autora článku je to chyba.

J. Hildebrand ... [et al.]

Der Ernstfall : Banco Popular ist die erste Bank, die nach den neuen EU-Regeln gerettet wurde - vorerst erfolgreich

Vážný případ : Banco Popular je první bankou, která byla zachraňována podle nových unijních pravidel - prozatím úspěšně

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 109 (8.6.2017), S. 30-31

Španělská Banco Popular se počátkem června 2017 dostala do úpadku, daňový poplatník ale na její sanaci tentokrát nemusí vynaložit ani cent. Postarala se o to od roku 2016 účinná pravidla pro řešení krizí bank, která vznikla na úrovni Evropské unie v rámci budování bankovní unie a jež ukládají primární ručení za pohledávky dané instituce jejím akcionářům a věřitelům. Ve spolupráci s Jednotným výborem pro řešení krizí bankovní unie (SRB) tak španělský úřad bankovního dozoru FROB zorganizoval nouzový prodej Banco Popular, kterou za jedno euro koupila banka Santander. Banco Popular je jedinou španělskou bankou, jejíž bilanci stále tíží nedobytné úvěry vzniklé po krizi na španělském trhu s nemovitostmi v roce 2007. -- Komentář k tématu na s. 26; k zátěži evropských bank problémovými úvěry viz článek na s. 31.

Frank Wiebe

Der Geist von Bretton Woods : Notenbanken müssen sich abstimmen

Duch brettonwoodského systému : centrální banky se musí spolu sladit

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 114 (15.6.2017), S. 22

Podle autora komentáře jsou pryč doby, kdy centrální banky mohly dělat měnovou politiku pouze s ohledem na ekonomiku a zájmy svých zemí. To právě pociťují americká centrální banka Fed a Evropská centrální banka, které začínají udávat odlišné měnověpolitické akcenty. Pokud se ale guvernéri bank na obou stranách Atlantiku nebudou schopni sladit, mohou se jak americké zvyšování úrokových sazeb, tak evropská uvolněná měnová politika minout svým účinkem. K tomu navíc lze ještě připočítat možné turbulence na rozvíjejících se a rozvojových trzích, jež jsou na úrokové obraty ve vyspělých zemích citlivé. Obdobná kooperace vlád a centrálních bank jako v poválečném brettonwoodském systému by proto byla více než žádoucí. -- K vývoji měnových politik Fedu a ECB viz také články na s. 3, 6-7.

Bundesministerium der Finanzen

Die europäische Bankenabwicklung : aktuelle Herausforderungen [elektronický zdroj]

Evropský mechanismus řešení bankovních krizí : aktuální výzvy

Monatsbericht des BMF, Jg. 2017, Nr. 5, S. 10-18

Článek popisuje dosavadní fungování společných institucí vznikající bankovní unie určených pro řešení krizí a případů insolvence v bankovním sektoru (tj. Single Resolution Board, Single Resolution Mechanism/Single Resolution Fund, Single Supervisory Mechanism/ECB, Evropská komise, Rada

EU) a jejich národních protějšků, jak s nimi počítá směrnice č. 2014/59/EU a nařízení č. 2014/806/EU. Coby spolupracující autority členských států je představena dvojice německých protikrizových a dohledových institucí, Spolkový úřad pro stabilitu na finančním trhu (FMSA) a Spolkový úřad pro dohled nad finančními službami (BaFin). V současné době je největší výzvou institucí bankovní unie nastavení procesů pro participaci věřitelů problémových bank na jejich sanaci (tzv. bail-in). -- K dispozici také v tištěném časopise. Plný text dostupný z: http://www.bundesfinanzministerium.de/Monatsberichte/2017/05/Downloads/monatsbericht-2017-05-deutsch.pdf?__blob=publicationFile&v=3

Štěpánka Křečková

Dopad aplikace pravidel Basel III na profitabilitu bankovních klientů

Ekonomické rozhledy, Sv. 46, (2017) č. 1, s. 5-24

Příspěvek ukazuje dopad nejnovějších regulačních standardů Basilej III na výši kapitálové přiměřenosti bank a promítnutí těchto nových opatření do výše ziskovosti firemních klientů bank. Autorka nejprve shrnuje vývoj v oblasti Basilejských pravidel (zejména s ohledem na doporučení v oblasti kapitálové přiměřenosti bank) a dále se zaměřuje na nástroje pro měření profitability bankovních klientů a segmentů. Představuje nejznámější a nejrozšířenější ukazatel RAROC a jako alternativní ukazatel pro měření ziskovosti klientů v absolutním vyjádření pak ukazatel EVA - Economic Value Added. Poté popisuje metodologii výpočtu rizikově vážených aktiv a kapitálového požadavku dle Basel II a změny v souvislosti s regulací Basel III následně promítá do metodologie výpočtu RAROC a EVA. V další části dokumentuje dopad změny regulačních pravidel prostřednictvím empirické analýzy reálných dat (vzorek klientů ze segmentu středně velkých firem jedné významné banky operující na českém trhu). - Pozn.

Escape from Canada

Únik z Kanady

The Economist, Vol. 423, (2017) No. 9045, p. 60

Finanční krize let 2008-10 kanadské banky v podstatě nepostihla, takže se rychle dostaly mezi supervelmoci ve svém oboru, a dnes tři z nich patří mezi 20 největších bank světa, měřeno tržní hodnotou. Jedná se o Royal Bank of Canada, Scotia a Toronto Dominion. V současnosti se na kanadské banky opět zaměřuje pozornost, ale tentokrát jsou obviňovány z nedbalosti. Konjunktura trhu s bydlením dosahuje vrcholu - ceny domů se za deset let zvýšily o 76 %. Za toto období se objem půjček poskytnutých pěti největšími bankami téměř ztrojnásobil a poměr dluhu domácností (zejména hypoték) k HDP vzrostl ze 74 % na 101 %. V článku se hledá odpověď na otázku, zda by mohla Kanadu postihnout stejná krize jako USA v případě podřadných hypoték.

Nikola Radivojevic, Jelena Jovovic

Examining of determinants of non-performing loans : [elektronický zdroj]

Průzkum determinantů nevýkonných úvěrových pohledávek

Prague economic papers, Vol. 26 (2017), No. 3, p. 300-316

Autoři v článku zkoumají faktory, které ovlivnily nárůst nevýkonných úvěrových pohledávek (NPL) ve 25 rozvojových zemích v letech 2000-2011. Z evropských zemí bylo zahrnuto např. Maďarsko, Řecko, Rumunsko či Bulharsko. Autoři se zaměřují na makroekonomické proměnné i faktory bankovního sektoru. Výsledky potvrzují vztah mezi snížením HDP a zhoršováním kvality bankovních aktiv. Na růst míry nevýkonných úvěrových pohledávek má vliv i depreciace domácí měny a míra nezaměstnanosti. NPL dále zvyšuje mj. pokles rentability bank (ROA). - Pozn. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.615>

Chad Albrecht ... [et al.]

Ezubao : a Chinese Ponzi scheme with a twist

Ezubao : případ obměněného Ponzioho schématu v Číně

Journal of financial crime, Vol. 24 (2017), No. 2, p. 256-259

Autoři v článku popisují poměrně nový případ rozsáhlého podvodu provedeného podle tzv. "Ponzioho schématu" v Číně. Ponzioho schéma je označení investičního podvodu, kdy provozovatel investičního fondu vybírá peníze, ve skutečnosti je ale neinvestuje a nechává si je pro sebe. Schéma bylo pojmenováno podle Charlese Ponzioho, Američana italského původu, který provedl na počátku 20. století investiční

podvod s poštovními známkami. V případě "Ezubao" zneužili provozovatelé této společnosti tzv. peer to peer (P2P) princip půjček. Čínská vláda obvinila společnost Ezubao z podezřelých aktivit na konci r. 2015. Zpronevěřená částka se vyšplhala na více než 7 miliard amerických dolarů, přičemž 95 % investičních projektů firmy bylo zfalšovaných (s využitím informací odkoupených od jiných firem). Případ otevřel diskuzi o regulaci peer to peer půjčování v Číně. - Pozn.

Ján Malega, Roman Horváth

Financial stress in the Czech Republic measurement and effects on the real economy

[elektronický zdroj] :

Finanční napětí v České republice : měření a jeho vliv na reálnou ekonomiku

Prague economic papers, Vol. 26 (2017), No. 3, p. 257-268

Autoři v článku vypočítávají tzv. indikátor finančního napětí (měřítko finanční nestability) pro Českou republiku za období 2002-2014, dále se zabývají jeho vývojem a vlivem na reálné ekonomické proměnné. V indikátoru je zahrnuto několik měřítek bankovního sektoru, dále volatilita měnového kurzu, zadlužení a vývoj na akciovém trhu. Na počátku světové finanční krize hodnoty indikátoru vzrostly, na konci zkoumaného období opět klesly. Dále autoři s pomocí VAR modelu české ekonomiky zjišťují, že finanční napětí výrazně ovlivňuje výstup, ceny a úrokové sazby. Nárůst finančního napětí je provázen vysokou nezaměstnaností, poklesem cen a úrokových sazeb. - Pozn. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.608>

By Simon Mundy and Amy Kazmin

India Inc's banking tightrope

Indie a.s. a rizika jejího bankovního sektoru

Financial Times, Vol. 2017, No. 39490 (5.6.2017), p. 9

V uplynulých deseti letech indické státní banky, které dominují v domácím bankovním sektoru, ochotně poskytovaly finance na dlouhodobé projekty ve výstavbě silnic, energetice a těžkém průmyslu. Teď však řada firem ohlásila platební neschopnost a indickým veřejnoprávním bankám zbylo velké a rostoucí dluhové břemeno, které představuje jednu z největších dlouhodobých hrozeb pro hospodářský růst země. Vláda premiéra Modiho se snaží přenést řešení problému na centrální banku.

Ben McLannahan and Sam Fleming

Mnuchin moves to ease banks' regulatory chains

Mnuchin činí kroky k uvolnění regulatorních pout bank

Financial Times, Vol. 2017, No. 39498 (14.6.2017), p. 2

Americký ministr financí Steven Mnuchin vyhověl volání prezidenta Trumpa po regulatorní úlevě pro americké banky. Vydal zprávu s řadou doporučení, z nichž některá budou potřebovat souhlas Kongresu, což by mohlo být obtížné, ale mnoho jich lze realizovat prostřednictvím nařízení nových šéfů vrcholných regulatorních úřadů. V článku se rozebírají návrhy ministerstva financí, které na jedné straně vyvolaly růst cen akcií velkých bank doufajících v mírnější dohled a měkčí kapitálová pravidla a na druhé straně se setkaly se sžíravou kritikou zastánců regulatorního režimu prosazeného předchozím prezidentem. -- K problematice viz i článek v The Economist ze dne 17.6.2017 č. 9045 na s. 61-62.

MPS rescue will not end the woes of Italy's banks

Záchranou MPS potíže italských bank neskončí

Financial Times, Vol. 2017, No. 39488 (2.6.2017), p. 8

Dohoda mezi Římem a Bruslem o klíčových prvcích záchranu banky Monte dei Paschi di Siena přináší značnou úlevu. Podrobnosti je třeba ještě dojednat, ale i tak mizí jeden z hlavních zdrojů systémového rizika v italském bankovním sektoru. Investoři by si však neměli dělat žádné iluze ohledně toho, že se Itálie zbavila svých bankovních problémů. Pro ministerstvo financí bude mnohem těžší získat souhlas Bruselu se státní pomocí dalším dvěma bankám, Banca Popolare di Vicenza a Veneto Banca. Itálie má příliš mnoho bank a příliš poboček, které táhnou dolů jejich ziskovost. -- Viz i článek na s. 2.

Nad'a Blahová, Karel Brůna

Omezení nabídky úvěru solventní otevřené ekonomiky v rámci implementace kapitálových požadavků Basel III

Politická ekonomie, Sv. 65, (2017) č. 2, s. 141-160

Příspěvek přináší formální i empirickou analýzu nabídky úvěru bankovního systému, konzistentní s udržením vnější rovnováhy ekonomiky v podmínkách negativní čisté investiční pozice a solventnosti bankovního systému s významným podílem zahraničních akcionářů, v rámci implementace požadavků na kapitálové vybavení a zdroje financování bank dle Basilej III. Autoři v teoretické rovině definují základní parametry nabídky úvěru splňující tyto podmínky a empiricky testují vztahy mezi determinanty udržitelnosti čisté investiční pozice (NFA), zdroji zahraničního financování ekonomiky i bankovního systému a úvěrovými agregáty České republiky v letech 1999-2014. - Pozn.

A. Pestova

Režimy denežno-kreditnoj politiky Banka Rossii: rekomendacii dlja količestvennyh issledovanij Režimy měnové politiky Ruské banky: doporučení pro kvantitativní výzkumy

Voprosy ekonomiki, Sv. 2017, no. 4, s. 38-60

V příspěvku jsou analyzovány klíčové ukazatele měnové oblasti v Rusku v letech 2000-2015, je podán přehled nástrojů a cílů měnové politiky Ruské banky a jsou vyčleněna období homogenní měnové politiky: od řízení měnové báze a krátkodobých výkyvů kurzu rublu až po řízení úrokových sazeb. Na závěr autorka formuluje doporučení pro další kvantitativní výzkumy týkající se hodnocení efektů měnové politiky v Rusku. - Pozn.

Wojciech Grabowski, Ewa Stawasz

Sovereign bond spreads in the EMU peripheral countries the role of the outright monetary transactions [elektronický zdroj]

Rozpětí státních dluhopisů v periferních zemích EMU : role programu přímých nákupů dluhopisů

Prague economic papers, Vol. 26 (2017), No. 3, p. 360-373

Autoři v článku zkoumají vliv programu přímých nákupů dluhopisů (OMT) na rozpětí (spread) státních dluhopisů periferních zemí EU (Řecka, Itálie, Španělska, Portugalska a Irsko). Během krize eurozóny výnosnost dluhopisů na okraji eurozóny výrazně vzrostla, po zavedení OMT se ale začala snižovat. Program OMT vedl ke změně citlivosti spreadů na některé makroekonomické proměnné, konkrétně zadlužení vzhledem k HDP. Rozpětí dluhopisů zkoumaných zemí by podle autorů bez OMT byla mnohem vyšší. - Pozn. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.618>

Radek Halamka, Petr Teplý

The effect of ethics on banks' financial performance [elektronický zdroj]

Vliv etiky na finanční výkonnost bank

Prague economic papers, Vol. 26 (2017), No. 3, p. 330-344

O etice v bankovníctví se hovoří již poměrně dlouho, téma navíc nabylo na důležitosti v souvislosti s finanční krizí v letech 2007-2009. Ačkoli byla v důsledku krize zpřísněna bankovní regulace, ke změně bankovní kultury nedošlo. Podle autorů nelze kulturu změnit pomocí regulací, ale pouze z vnitřku. Etické chování může bankám prospět i v konkurenčním boji s fintechovými společnostmi. Autoři rozlišují dvě skupiny bank - banky, které se řídí stanovenými pravidly a při jejichž rozhodování je nejpodstatnější ekonomická efektivnost, a tzv. "etické banky", které při rozhodování záměrně zohledňují morální standardy. Současný model bankovníctví není podle autorů do budoucna udržitelný. V empirické části autoři zkoumají, jak etika zakomponovaná v obchodních modelech bank ovlivňuje finanční výkonnost těchto institucí. Docházejí k závěru, že etické banky vykazují ve srovnání s běžnými bankami výrazně nižší volatilitu vlastního kapitálu (ROE). Hypotéza o vyšší ziskovosti etických bank nebyla zamítnuta. - Pozn. -- Článek vychází z diplomové práce R. Halamky ("Ethics as a Way to Sustainability in Banking?"). Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.609>

The popular mandate : Banco Popular**Lidový mandát : Banco Popular**

The Economist, Vol. 423, (2017) No. 9044, p. 65

I krach banky lze prezentovat jako úspěch. Španělská banka Banco Popular zažila v červnu run na vklady, kdy střadatelé vybírali údajně až 2 mld. EUR denně a banka ve čtyřech dnech ztratila polovinu své tržní hodnoty. Zachránila ji největší španělská banka Santander, která ohlásila její koupi za symbolické jedno euro. Španělská vláda, Evropská komise i Santander společně uvítali výsledek jako vzorovou evropskou reakci na bankovní krizi. Nicméně podmínky ujednání budou zřejmě napadeny u soudu, protože někteří akcionáři je označují za vyvlastnění.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Hospodářské noviny

Sv. 61, (2017) č. 126 (30.6.2017)

Ceny, byty, hypotéky - hypoteční mánie a nutnost omezení úvěrů na bydlení (s. 2-9); Strany slibují nižší DPH. Populismus, míní ekonomové - na jaké daňové změny chtějí strany nalákat voliče (s. 12); Vláda zpřísní podmínky pro získání zbrojního pasu (s. 13).

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Clemens Fuest ; [rozhovor vedl] Jens Münchrath

"Deutschland wäre der größte Verlierer"

"Německo by bylo největším poraženým"

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 110 (9.6.2017), S. 50-51

Rozhovor s prezidentem německého ekonomického institutu Ifo C. Fuestem o následcích možného "tvrdého brexitu" a o nutných hospodářských reformách ve Velké Británii. Podle Fuesta je s ohledem na britské požadavky zřejmě nezvratný odchod Spojeného království i z Evropského hospodářského prostoru. Jiné formy hospodářské spolupráce s Evropskou unií ale zůstávají otevřené, neboť rozehod bez jakékoliv dohody by poškodil obě strany, což by si také mělo uvědomit Německo a zbytek EU. Bez ohledu na výsledky jednání ale Fuest očekává, že britská ekonomika v souvislosti s oslabováním libry podstoupí restrukturalizaci směrem k větší industrializaci. Politiku deregulace bývalé premiérky Margaret Thatcherové ale považuje za svého času správné prorůstové opatření. Na ně však měly navázat reformy školství, účinné programy regionálního rozvoje i podpora udržitelnějších strategií ve finančním sektoru. -- K hospodářské a sociální situaci ve Velké Británii podrobněji viz článek na s. 42-49.

Awaking with BRICs : emerging markets

Probouzení se zeměmi BRIC : rozvíjející se trhy

The Economist, Vol. 423, (2017) No. 9044, p. 61-63

Po špatných letech přináší rok 2017 pro rozvíjející se trhy lepší vyhlídky. Čtyři největší ekonomiky z této skupiny - Brazílie, Rusko, Indie a Čína - vykazují růst, a to ve stejném období. Největší příspěvek do celkového HDP klubu přináší Čína, z původní poloviny v roce 2001 nyní představuje její HDP celé dvě třetiny. V Číně se také nachází většina největších firem v rámci seskupení BRIC.

Deutsche Bundesbank

Internationales und europäisches Umfeld = Global and European setting

Mezinárodní a evropské vnější vlivy

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Jg. 69, (2017) Nr. 5, S. 11-23

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 69, (2017) No. 5, p. 10-21

Analýza hospodářského vývoje v Evropě a vybraných světových vyspělých a rozvíjejících se ekonomikách v prvním čtvrtletí roku 2017. Příspěvek také shrnuje výsledky simulačního modelu NiGEM od britského National Institute of Economic and Social Research, který se věnoval možným makroekonomickým efektům plánovaného snižování daní v USA. V článku je rovněž představen

vztah mezi tradičně pojatou mírou nezaměstnanosti, jak ji definuje Světová organizace práce, a mírou nevyužitého potenciálu pracovních sil v eurozóně v letech 2008 až 2016. - Pozn.-- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu. -- Článek je součástí tradiční periodické zprávy o hospodářské situaci v Německu.

Stephan Scheuer, Katharina Slodczyk

Milchpulver statt Geld

Mléko v prášku místo peněz

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 107 (6.6.2017), S. 28-29

Rostoucí soukromé i veřejné zadlužení představují čím dál vyšší riziko pro čínskou ekonomiku. Někteří ekonomové již vidí paralely s vývojem v Japonsku v 80. letech, na něž navázalo dlouhé období klesajícího hospodářského růstu a stoupajících dluhů. Vyšší tlak vlády na rychlou redukci celkového zadlužení dosahujícího 258 % HDP by však zřejmě způsobil ještě větší turbulence. Snížení počtu nekonkurenceschopných "zombie" firem závislých na veřejných subvencích nicméně zůstává spolu s transformací hospodářské základny klíčovou výzvou pro čínské vedení. -- K tématu viz také komentář na s. 27; ke spolupráci Číny s Německem při reformě svého insolvenčního práva viz článek na s. 29.

Konrad Fischer

Mythos Empire : Grossbritannien

Impérium jako mýtus : Velká Británie

WirtschaftsWoche, Jg. 2017, Nr. 23, S. 58-63

Britská vláda slíbila, že po brexitu nová éra volného obchodu posílí hospodářství země. Naděje spočívají ve společenství států, které Britům připomíná jejich dřívější velikost: Commonwealth. Jeho členové však nejsou nadšení.

National treasure

Národní poklad

The Economist, Vol. 423, (2017) No. 9045, p. 67

Příspěvek se zabývá otázkou přínosu účasti státu na vlastnictví firem pro ekonomiku země, která se opakovaně vrací, ani ne tak v souvislosti s nově nalezenou důvěrou ve schopnosti státu jako spíš v důsledku zklamání z chování soukromých firem. Konstatuje se, že moderní formy veřejného vlastnictví mohou vypadat méně škodlivě než staré modely, ale i skromná verze státního kapitalismu má potenciál otupit soutěž tak, že škodí spotřebitelům.

Zdeněk Lejsek

Největší příjmy z cestovního ruchu mají Spojené státy

Statistika & my, Sv. 7, (2017) č. 5, s. 18-20

Příspěvek představuje některé výsledky statistik Světové organizace cestovního ruchu (UNWTO) za r. 2015 z celosvětového pohledu i z pohledu ČR. Blíže k výnosům a k zemím s výrazně pozitivním saldem z cestovního ruchu. Dále k dynamice výdajů na cestovní ruch u zemí dominujících světovým žebříčkům. Následně je přiblížen ekonomický význam cestovního ruchu v Česku a jeho vývoj v r. 2015 i spotřeba cestovního ruchu (tzn. celkový objem výdajů za cestovní ruch v národním hospodářství) podle druhu cestovního ruchu. -- Viz i další příspěvky s tématem statistiky cestovního ruchu na s. 21-23.

Chris Giles

Size matters as Macron and May clash over economies

Na velikosti záleží - Macron a Mayová se střetávají kvůli hospodářství

Financial Times, Vol. 2017, No. 39493 (8.6.2017), p. 3

Jak Francie, tak Velká Británie ústy svých premiérů tvrdí, že jsou pátou největší ekonomickou velmocí na světě. Článek přináší hospodářské srovnání obou zemí, z něhož vyplývá, že Británie vede z hlediska HDP, kdežto Francie má vyšší životní úroveň a produktivitu.

Mathias Brüggmann

Talsole überwunden

Dno překonáno

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 115 (19.6.2017), S. 20-21

Po určitém oslabení po nástupu národně-konzervativního vládního kabinetu v roce 2015 nabírá polská ekonomika opět na síle. Při pohledu na čísla tak zůstává transformace polského hospodářství od roku 1991 úspěšným procesem. Podle článku ale nelze brát na lehkou váhu budoucí rizika, ke kterým především patří malý podíl automatizace na výrobních procesech (na 10 tisíc zaměstnanců připadá v Polsku 28 robotů, zatímco v Německu je to 300 a v ČR 93 těchto technologií). Potenciální investory také může odrazovat napětí mezi polskou vládou a ostatními státy a institucemi Evropské unie. -- K tématu viz také rozhovor se starostou města Wrocław R. Dutkiewiczem na s. 21.

By Raimundo Soto

The economy of Dubai

Dubajská ekonomika

The European financial review, Vol. 8 (2017), No. 1 (February-March), p. 59-62

Dubaj se liší od jiných států a emirátů Perského zálivu úspěšnou diverzifikací své ekonomiky i schopností vyhnout se tzv. ropnému prokletí (situace, kdy země oplývající přírodními zdroji trpí ekonomickými problémy, které poškozují její rozvoj). I přesto se ale Dubaj potýká s několika slabými stránkami. Patří mezi ně nízká produktivita práce, která odráží specifické vlastnosti dubajského pracovního trhu (zejména dovoz zaměstnanců s nízkou kvalifikací ze zahraničí), citlivost na šoky v cenách ropy a rostoucí význam subjektů řízených vládou (government related entities) v klíčových sektorech.

Marek Legěň

Vláda si posilňuje vplyv na ceny energií : novela regulačního zákona

Trend, Sv. 27, (2017) č. 22, s. 68-70

Bližší k novele slovenského zákona o regulaci v síťových odvětvích. Článek přehledně informuje o změnách v regulačním zákonu, které mají víceméně politický charakter a týkají se převážně personálního obsazování vedení Úradu pre reguláciu sieťových odvetví (ÚRSO) a regulační rady, pravidel vedení ÚRSO a oddělení některých funkcí. Autor zdůrazňuje posilování vlivu slovenské vlády na ceny v energetice prostřednictvím vedení úřadu. Nově má úřad vypracovávat studie vyhodnocení dopadů změny ceny energií na jednotlivé skupiny odběratelů. V další části je pak představen pohled na problematiku ze strany dodavatelů (zejména sladění s legislativou EU v případě definování zranitelného odběratele energií a volání po částečné deregulaci). -- K tématu cen energií viz také příspěvek na s. 61-64.

Informatika. Počítače

Klára Sommerová

Poslední štače internetových diskusí : on-line komentářům zvoní hrana

Právní rádce, Sv. 25, (2017) č. 5, s. 30-33

Autorka představuje aktuální tendence Evropské unie a Rady Evropy ke zpřísnění pravidel a právního postihu v oblasti internetových diskusí a publikování škodlivého obsahu a nenávistných projevů. Informuje o iniciativě EU k odstraňování nevhodného obsahu a zamezení přístupu k němu ve lhůtě 24 hodin od oznámení. Dále upozorňuje na skutečnost, že v případě obrany proti diskusním komentářům situaci komplikuje odpovědnostní režim, a následně tuto skutečnost rozebírá s ohledem na české právo. Podrobněji analyzuje odpovědnost provozovatele serveru, resp. poskytovatele služeb informační společnosti (ISP), a věnuje se také rozhodnutím Evropského soudu pro lidská práva týkajícím se komentářových sekcí a povinností zpravodajského serveru kontrolovat online diskuse. V té souvislosti upozorňuje na nejasnosti přinášející nejistotu do praktického provozu a řízení serverů spravovaných ISP a přibližuje návrhy možných řešení, jak zachovat online segmenty uživatelské aktivity v souladu se zostřujícím se unijním právem. - Pozn.

By Martin Schallbruch

The EU now regulates internet services. But what does that mean, exactly?

EU nyní reguluje internetové služby. Co přesně to ale znamená?

The European financial review, Vol. 8 (2017), No. 1 (February-March), p. 40-43

V červnu 2016 přijala Evropská unie směrnici o zajištění bezpečnosti sítí a informačních systémů (2016/1148/EU; "NIS"). Regulace se vztahuje na tzv. základní služby infrastruktury (essential infrastructure services) a na digitální služby, netýká se naopak telekomunikací a tzv. důvěryhodných služeb (trust services). Poskytovatelé služeb musí podle směrnice přijmout opatření k zabezpečení IT, nahlašovat bezpečnostní incidenty s významným dopadem a umožnit monitorování. Při porušení povinností mohou být poskytovatelům uděleny sankce. Podle autora je směrnice na jednu stranu významným počinem, který pravděpodobně zvýší zabezpečení digitálních služeb. Na druhou stranu je však opatření spojeno s některými negativy a nedostatky, mezi které patří chybějící přesvědčivé chápání architektury digitálního světa, nedostatečná harmonizace bezpečnostních požadavků mezi poskytovateli stejného typu a s jinou dříve přijatou legislativou, a nezohlednění hlavního problému - nedostatečné kvality hardwaru a softwaru. - Pozn. -- Jde o výtah článku "Die EU-Richtlinie über Netz- und Informationssicherheit: Anforderungen an digitale Dienste". Odkaz na jeho plné znění je dostupný v závěrečné části článku.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Adrian Peter Pressburg

Ako pri každom rozvoze, aj v brexite ide najmä o peniaze : európska integrácia

Trend, Sv. 27, (2017) č. 20, s. 42, 45

Podáním žádosti o aktivaci článku 50 Smlouvy o Evropské unii spustila britská vláda sérii akcí, které se na britských ostrovech zjednodušeně nazývají rozvodovým procesem. Článek se zabývá jednáními o vystoupení Velké Británie z EU, dle autora se v současnosti hlavním předmětem vyjednávání stává volnost pro Británii z hlediska unijního práva k uzavírání samostatných mezistátních obchodních dohod (tato problematika je ilustrována na budování vztahů s Čínou). Autor dále rozebírá vývoj vztahu Velké Británie s Irskem a Skotskem s ohledem na brexit a upozorňuje na snahu vedení Skotska o vypsání dalšího referenda o nezávislosti (mělo by se konat na podzim 2018 nebo na jaře 2019). Zmiňuje také vypsání předčasných voleb v Británii a očekávané důsledky eskalace požadavků ze strany EU na finanční vypořádání s Velkou Británií.

Paul McClean

Let the haggling begin

Ať už to dohadování začne

Financial Times, Vol. 2017, No. 39486 (31.5.2017), p. 7

Jen málokdo si umí představit, jak složitý bude odchod Británie z EU. Spojené království bude muset znovu projednat nejméně 759 dohod se 168 zeměmi, protože svým odchodem bude vyloučeno z ujednání Evropské unie s "třetími zeměmi", týkajících se všech možných oblastí, jako je letecká doprava do USA či rybolov ve vzdálených mořích. Brexit tak není záležitostí, která by se týkala jen Londýna a Bruselu.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Christine Lagarde ; [rozhovor vedl] Moritz Koch

"Die Natur lässt kein Vakuum zu" : die IWF-Chefin ruft Europa zum gemeinsamen Kampf gegen Fluchtursachen in Afrika auf - auch weil die USA sich von ihrer Führungsrolle verabschieden **"Příroda nepřipouští vakuum" : šéfka MMF vyzývá Evropu ke společnému boji proti příčinám migrace v Africe - také proto, že se USA stahují ze své vedoucí role**

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 111 (12.6.2017), S. 4-5

Rozhovor s výkonnou ředitelkou Mezinárodního měnového fondu Ch. Lagardeovou o boji proti příčinám migrace z Afriky a nových výzvách pro mezinárodní vztahy v souvislosti s nástupem amerického prezidenta D. Trumpa. Podle Lagardeové by bylo špatnou politickou koncepcí považovat migraci z Afriky do vyspělých zemí za konstantu, s níž nelze nic dělat. Pouze rozvojová pomoc ale

nestačí, spíše by se africké země měly stát cílem zvýšené pozornosti zahraničních investorů a rovněž vlády vyspělých zemí by měly přehodnotit svůj systém státních subvencí vlastních zemědělských produktů. Samotný MMF podporuje v Africe politiku "inkluzivního růstu" a poskytuje svou expertízu za účelem zvýšení výběru daní. Ohledně další spolupráce mezi zeměmi G7 zůstává ředitelka MMF stále optimistická. Pokud by se ale USA z mezinárodní scény opravdu stáhly, mocenské vakuum v mezinárodní politice podle ní rozhodně nenastane. -- K plánům německé vlády na rozvojový a investiční program "Partnerství pro Afriku" (Compact with Africa) viz články na s. 1, 6-7.

Bundesministerium der Finanzen

Der deutsche Leistungsbilanzüberschuss im Lichte der deutsch-amerikanischen Handelsbeziehungen [elektronický zdroj]

Německý přebytek běžného účtu platební bilance ve světle německo-amerických obchodních vztahů

Monatsbericht des BMF, Jg. 2017, Nr. 5, S. 19-25

Společný poziční dokument německého Spolkového ministerstva financí a Spolkového ministerstva hospodářství a energetiky reagující na mezinárodní kritiku výrazně přebytkové platební bilance SRN, která zaznívá zejména z USA. Podle obou institucí není tato kritika zcela oprávněná, neboť přebytek běžného účtu platební bilance není prostřednictvím hospodářské a fiskální politiky spolkové vlády zcela regulovatelný. Nicméně lze očekávat jeho pokles z 8,3 % HDP v roce 2016 na 7,5 % v roce 2017 a 7,1 % v roce následujícím. K tomu má přispět očekávané zpřísnování měnové politiky ECB, zvýšení cen surovin, vliv hospodářského růstu na zaměstnanost a výši platů i efekt některých domácí poptávku podporujících opatření německého kabinetu (podpora investic, zavedení minimální mzdy aj.). Ve vztahu k USA navíc autoři dokumentu zdůrazňují pozici německých investic ve Spojených státech, které v roce 2015 tvořily s 319 miliardami dolarů 10% všech tamních přímých investic zahraničních subjektů. -- K dispozici také v tištěném časopise. Plný text dostupný z: http://www.bundesfinanzministerium.de/Downloads/monatsbericht-2017-05-deutsch.pdf?__blob=publicationFile&v=3

Adrian Peter Pressburg

Globalizácia na čínsky spôsob : nová Hodvábna cesta

Trend, Sv. 27, (2017) č. 21, s. 42-45

Příspěvek zvažuje dopady politiky amerického prezidenta Trumpa na integrační pohyby ve světové ekonomice a obchodu se zaměřením na posilování role Číny. Autor uvádí, že doba je nyní mimořádně příznivá pro propagaci a prosazování čínské varianty globalizace (One belt, one road a projekt Nové hedvábné cesty) a že již dříve vstoupila Čína do fáze soupeření s USA o vliv prostřednictvím integračních bloků. Upozorňuje na význam květnového summitu One belt, one road v Číně, na neúčast špiček EU na tomto zasedání i na účast některých členských států EU s cílem zapojit se do tohoto ekonomického pásu mezi Asií a Evropou. Za konkurenci Číny v asijsko-africkém prostoru lze považovat v blízké budoucnosti Indii.

Jiří Štrupl

Měnové kurzy a celní řízení

Clo-douane, Sv. 51 (2017), č. 6, s. 3; 10-11

Po krátkém obecnějším úvodu, ve kterém autor shrnuje problematiku měnových kurzů z pohledu ekonomické teorie, představuje článek kurzy využívané v praxi v České republice. Konkrétně se jedná o tři měnové kurzy - kurz využívaný pro určování celní hodnoty zboží při vyjádření v jiné než tuzemské měně; kurz týkající se používání celního sazebníku ve členských státech EU, jejichž měnou není euro, a kurz používaný v ostatních situacích. Použití těchto kurzů specifikuje Celní kodex EU (UCC). Autor u každého kurzu uvádí, kdy se kurz používá, jakým způsobem výše kurzu ovlivňuje zahraniční obchod a mechanismus výpočtu daného kurzu.

Aleš Gorčík

Německá CS bilancovala

Clo-douane, Sv. 51 (2017), č. 6, s. 12-13

Shrnutí výsledků německé celní správy za rok 2016 prezentovaných na tiskové konferenci, která se uskutečnila v dubnu 2017 na letišti Köln-Bonn. Konference se zúčastnil i ministr financí Wolfgang Schäuble. Kromě oznámení o záměru zřídit v rámci celní správy Centrálu pro vyšetřování peněžních

transakcí (FIU) od 1.7.2017 byly zveřejněny tyto výsledky: příjmy, boj proti nelegálnímu zaměstnávání, boj proti pašování omamných a psychotropních látek (OPL) a cigaret, boj proti padělkům, kontroly přeprav finanční hotovosti, CITES, počet stíhaných celních deliktů a činnost v oblasti ochrany spotřebitele. -- Viz také článek "In jeder Hinsicht: Top!" v časopise Zoll Aktuell č. 3/2017, s. 14.

Zdeněk Čejka

Tarifujeme...[2. díl]

Clo-douane, Sv. 51 (2017), č. 6, s. 14

Pokračování článku o sazebním zařazování farmaceutických výrobků. Rozdíl mezi potravinovými (potravními) doplňky a doplňky stravy, jejich klasifikace. Rozlišování léků a doplňků stravy.

By Stuart Brown

The biggest casualty of Trump's Mexican import tax would be ordinary Americans

Největší obětí Trumpovy daně z dovozu z Mexika by byli běžní Američané

The European financial review, Vol. 8 (2017), No. 1 (February-March), p. 52-53

Americký prezident D. Trump plánuje na hranicích mezi Mexikem a USA vystavět zeď. Podle Trumpových opakovaných vyjádření by navíc mohlo za výstavbu zdi zaplatit Mexiko. Jednou z konkrétních možností financování zdi je uvalení daně na mexický dovoz. Ta by však podle autora ublížila nejen mexickým vývozcům a ekonomice, ale zejména také americkým spotřebitelům a podnikům, tedy těm, kterým americký prezident původně slíbil ochranu. Mezi nejvýznamnější kategorie zboží, které se z Mexika do USA vyvázejí, patří vozidla, stroje a elektrické přístroje, minerální paliva a optické a medicínské přístroje. Pro americké podniky by uvalení 20% daně na mexický dovoz mohlo znamenat zvýšení nákladů o 60 miliard dolarů. - Pozn. -- K rétorice a postojům D. Trumpa viz článek na s. 55-57 ("One way Trump is different from European nationalists").

B.M. Českidov

Vzaimnoje vozdejstvije finansovyh ryнков i politiki protekcionizma

Vzájemné ovlivňování finančních trhů a politiky protekcionismu

Finansy, Sv. 2017, no. 4, s. 56-60

Ohlášená hospodářská politika nového amerického prezidenta vede k tomu, že opět vyvstává do popředí otázka efektivnosti protekcionistických opatření. V článku se zdůrazňuje, že jak sám charakter těchto opatření, tak i jejich důsledky bezprostředně ovlivňují finanční systém státu. Mohou také ovlivnit stabilitu světových finančních trhů. Autor má za to, že v současných reáliích neodpovídají hromadná protekcionistická opatření ani úrovni rozvoje výroby, ani struktuře poptávky a ani zájmům udržení domácí i globální politické a ekonomické stability. Stručně rozebírá i jejich vliv na ekonomiku Ruska.

Bundesministerium der Finanzen

Zollbilanz 2016 [elektronický zdroj]

Bilance celní správy za rok 2016

Monatsbericht des BMF, Jg. 2017, Nr. 4, S. 29-32

Shrnutí hlavních statistických ukazatelů o práci německé celní správy za rok 2016. Celkový výběr daní a cel byl se 131,9 miliardami eur jen o málo nižší než v roce předchozím. V agendě celníků ovšem zaujímá stále významnější pozici kontrola dodržování zákona o minimální mzdě, kde bylo oproti roku 2015 zahájeno více než dvakrát více šetření (celkem 1651). Rovněž vzrostl počet zabavených neokolkovaných cigaret ze 75 na 121 milionů kusů a u narkotik došlo k desetinásobnému nárůstu zajištěných amfetaminových derivátů (extáze) na bezmála dva miliony tablet. V budoucnu se celní správa bude výrazněji zaměřovat také na boj s praním peněz a financováním terorismu, k čemuž má od 1.7.2017 přispět převedení finančně-analytického pracoviště Financial Intelligence Unit ze Spolkového kriminálního úřadu pod Generální celní ředitelství a jeho posílení z 25 na 165 pracovníků. -- K tématu viz také článek v časopisu Clo douane roč. 51, (2017) č. 6, s. 12-13. Plný text dostupný z: http://www.bundesfinanzministerium.de/Monatsberichte/2017/04/Downloads/monatsbericht-2017-04-deutsch.pdf_blob=publicationFile&v=4

Podnik a podnikání

Frank M. Drost

Eine alternative Kapitalhilfe : Unternehmensfinanzierung

Alternativní kapitálová pomoc : financování podniků

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 108 (7.6.2017), S. 31

V německé spolkové zemi Severní Porýní-Vestfálsko (SP-V) vznikl projekt na podporu investic s názvem "Podniky financují podniky v SP-V". Tento projekt má motivovat tamní firmy, aby poskytovaly investiční kapitál jiným subjektům výměnou za časově omezenou účast v pozici tichého společníka. O pomoc především formou mezaninového kapitálu v řádu milionů eur mohou žádat podniky s nejméně 250 zaměstnanci a obratem přesahujícím 50 milionů eur. Splnění podmínek bude zjišťovat zemská rozvojová banka NRW.Bank, jejíž investiční fond se bude z poloviny podílet na poskytnutých investicích.

Jaroslav Schönfeld

Ekonomický pohled na definici úpadku korporace

Bulletin advokacie, Sv. 2017, č. 6, s. 51-53

Článek se zaměřuje na analýzu ekonomického obsahu, resp. pohled na právní definici úpadku podniku v kontextu českého insolvenčního práva. Důraz je kladen zejména na skutečnost, že úpadek je primárně ekonomickou kategorií, která má však své právně-společenské konsekvence. V článku jsou popsány základní ekonomické přístupy při hodnocení stavu platební neschopnosti nebo při předlužení podniku a autor poukazuje na negativní důsledky spojené s nejednoznačným nahlížením soudů na tuto problematiku. Jako východisko z této situace vidí autor vyšší míru standardizace při posuzování platební neschopnosti a předlužení a poukazuje na zkušenosti z Německa. - Poznámky. -- Viz i další příspěvky věnující se změnám insolvenčního zákona, např. Insolvence a daně na s. 27-33.

A. Abramov, A. Radygin, M. Černova, R. Entov

Gosudarstvennaja sobstvennost' i charakteristiki effektivnosti

Státní vlastnictví a charakteristiky efektivity

Voprosy ekonomiki, Sv. 2017, no. 4, s. 5-37

V článku se na příkladu 114 velkých ruských podniků vyhodnocuje vliv velikosti balíku akcií (podílu), který je ve vlastnictví státu, na charakteristiky finanční efektivity podniků. Jako nepřímé indikátory efektivity byly využity finanční ukazatele: hrubá rentabilita a rentabilita vlastního kapitálu, a dále rentabilita prodeje a dluhová zátěž. Odděleně se přihlíží k efektům přímého a nepřímého státního vlastnictví. Z ekonometrických výpočtů vyplývá, že velikost balíku akcií (podílu), který je ve státním vlastnictví, negativně ovlivňuje charakteristiky efektivity a jeho zvýšení je spojeno s růstem dluhové zátěže podniků. U vybraných kritérií společnosti se státní účastí zaostávají za soukromými podniky. - Pozn.

Martin Greive

Milliardenregen für die Gründer : Start-up-Förderung

Miliardový déšť pro zakladatele firem : podpora start-upů

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 112 (13.6.2017), S. 30

K plánům německé vlády na vyšší podporu start-upů a inovativních podniků. O nový přísun kapitálu pro tyto firmy by se měla od roku 2018 především starat polostátní rozvojová banka KfW, jejíž úvěry by se měly do roku 2020 zdvojnásobit na 200 milionů eur ročně. Celkově by se v příštích deseti letech mělo dostat společností rizikového kapitálu (venture capital) podpory za dvě miliardy eur. Dohled nad úvěry a management rizik by připadl nově založené dceřiné společnosti KfW, která má být plně funkční k polovině roku 2018. Rovněž je ve spolupráci s Evropskou investiční bankou plánován vznik dalšího podpůrného fondu, pokud jej schválí i Evropská komise. -- K tématu viz také komentář na s. 27.

Jitka Meluchová, Martina Mateášová

Trends in the outsourcing of financial services

Trendy v outsourcingu finančních služeb

Ekonomické rozhledy, Vol. 46, (2017) No. 1, p. 45-59

Autorky nejprve charakterizují vývoj a význam outsourcingování služeb na Slovensku, zejména prostřednictvím center sdílených služeb (shared services centres, CSS), a rozebírají výhody a nevýhody

spojené s činností CSS. Věnují se jak přínosům, tak možnému nárůstu některých obchodních rizik v souvislosti s využitím center sdílených služeb v oblasti finančního řízení podniku. V následné části pak seznamují s výsledky empirické analýzy přínosů a rizik užití centra sdílených služeb pro vybrané postupy řešení v oblasti obchodního styku uskutečněné v jedné nadnárodní společnosti.

Hartwin Bungert, Till Wansleben

Umsetzung der überarbeiteten Aktionärsrechterichtlinie in das deutsche Recht : Say on Pay und Related Party Transactions

Implementace přepracované směrnice o právech akcionářů do německé legislativy : souhlas akcionářů s vyšší odměn (tzv. say on pay) a pravidla pro transakce se spřízněnými osobami (tzv. related party transactions)

Der Betrieb, Jg. 70, (2017) Nr. 21, S. 1190-1200

Dne 20.5.2017 vyšla v Úředním věstníku EU nová směrnice o právech akcionářů č. 2017/828/EU, která mění stejnojmennou směrnici č. 2007/36/ES. Nová norma členským státům Unie mimo jiné ukládá přijmout do dvou let pravidla pro zvýšení participace valných hromad akcionářů při rozhodování o odměnách v podniku. Rovněž má naplnění směrnice zabránit tomu, aby s podnikem nějakým způsobem spřízněné osoby či společnosti si skrytě přisvojovaly jeho majetek. Autoři článku podrobněji rozebírají znění nového předpisu a zaměřují se na úskalí spojená s jeho implementací do německého práva. - Pozn.

Christian Bochmann

Zweifelsfragen des neuen Transparenzregisters

Nejasnosti spojené s novým transparenčním registrem

Der Betrieb, Jg. 70, (2017) Nr. 23, S. 1310-1317

Příspěvek se zabývá německou implementací čtvrté směrnice Evropské unie proti praní špinavých peněz a financování terorismu (č. 2015/849/EU). Výsledkem implementace je vytvoření tzv. transparenčního registru, který by měl obsahovat údaje o vlastnických strukturách kapitálových a zapsaných osobních společnostech. Autor vykládá jednotlivá ustanovení zákona týkající se transparenčního registru, přičemž na normě kritizuje nejednoznačnost požadavků vůči svěřenecké správě či aktérům disponujícím užívacím právem. - Poznámky.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Tetsuo Ono

Aging, pensions, and growth

Stárnutí, penze a růst

FinanzArchiv, Vol. 73 (2017), No. 2, p. 163-189

Autor v článku zkoumá, jak stárnutí populace (problém, se kterým se potýká řada rozvinutých zemí) ovlivňuje veřejné výdaje a následně hospodářský růst. K výzkumu je použit OLG model (overlapping generation model, "model s překrývajícími se generacemi"), ve kterém jsou penzijní výdaje financovány zdaněním práce mladých generací. Zohledněny jsou tři faktory - pokles tempa růstu populace, prodloužování délky života a růst politické síly starších obyvatel. Zvažovány jsou dále dva scénáře - existence a neexistence anuitních trhů. V případě existence anuitních trhů se penzijní výdaje vzhledem k HDP s rostoucí očekávanou délkou života zvyšují. Za předpokladu nepřítomnosti anuitních trhů jednotlivci více spoří, přičemž úspory jsou považovány za dokonalý substitut současné hodnoty penzí. Výše důchodů může v tomto případě s rostoucí délkou života klesat (závisí na politické síle starších obyvatel). Tempo hospodářského růstu je vyšší v modelu s anuitními trhy. - Pozn.

Xiaodong Gong and Robert Breunig

Childcare assistance: are subsidies or tax credit better?

Podpora péče o děti: je vhodnější peněžitá pomoc nebo daňový úvěr?

Fiscal studies, Vol. 38, (2017) No. 1, p. 7-48

Autoři prostřednictvím modelu hodnotí vliv peněžní pomoci a slev na dani na péči o děti v Austrálii. Zaměřují se zejména na nabídku práce matek, příjmy a blahobyt domácností, poptávku po organizované péči o děti a státní výdaje. Zjišťují, že v rámci australského daňového a transferového systému mají

slevy na dani (Child Care Tax Rebate) větší vliv na nabídku práce formou zvýšení počtu odpracovaných hodin a na příjmy domácností. Nicméně slevy na dani neúměrně zvýhodňují majetnější a vzdělanější ženy. Současná peněžitá pomoc matkám je sice méně efektivní a nákladnější pro státní rozpočet, ale má pozitivní redistribuční účinky. - Pozn.

Helena Chodounská

Každý osmý starší 65 let pobírá příspěvek na péči

Statistika & my, Sv. 7, (2017) č. 4, s. 24-25

Statistický pohled na vývoj poskytování sociální dávky příspěvek na péči v ČR. Autorka představuje strukturu příspěvku na péči podle věku, pohlaví a stupně závislosti jeho příjemců za r. 2015 a determinanty této struktury. Seznamuje také s regionálním rozložením a průměrným počtem příjemců nad 65 let. Graf přináší informace o dynamice průměrného měsíčního počtu příjemců a ročních výdajů na tuto dávku v období 2007-2015.

Ján Záborský

Novela môže ublížiť predajcom aj trhu : štátny tlak na vyššiu ochranu spotrebiteľa na finančnom trhu po rokoch aktuálne zaraďuje spätočku

Trend, Sv. 27, (2017) č. 21, s. 47-50

Článek seznamuje se změnami, které přinese nový zákon regulující oblast finančního zprostředkování na Slovensku, a kriticky hodnotí dopady zpřísnění zákonných požadavků s ohledem na zprostředkovatele, trh a finanční instituce. Autor upozorňuje na plány na zastropování výše provize pro zprostředkovatele, zavedení průběžné provize v případě životního pojištění a nové požadavky na vzdělávání a licencování. Zdůrazňuje, že součástí připravované novely prozatím není implementace evropské směrnice IDD. Shrnuje pozitivní dopad zprostředkování na ceny úvěrů a zmiňuje, že důsledky změn zákona budou značným zásahem do trhu a mohou přinést rychlý pokles pojistného. -- Viz také příspěvek Štvrtá daň na s. 50. -- Viz také příspěvek v samostatné příl. Trend vo finančnictve z júna 2017 (příl. Trend č. 25/2017), s. 37-39.

Penzjiko: šance účastnické budoucnosti

Profi poradenství & finance, Sv. 5, (2017) č. 5, s. 30-32

Článek porovnává počet účastníků a objem aktiv v transformovaných a účastnických penzijních fondech v ČR a dále se zaměřuje na finanční zhodnocení jednotlivých typů penzijních fondů. Zdůrazňuje, že z hlediska nákladovosti jsou účastnické fondy nejvýhodnějším nástrojem už střednědobého investování, a upozorňuje na nízké výnosy transformovaných fondů penzijního připojištění, také s ohledem na povinnou konzervativní investiční strategii a aktuální nárůst inflačního tlaku. Přibližuje odhad výsledků transformovaných fondů za r. 2016 i rozdíl v potenciálu výnosů mezi transformovanými a účastnickými penzijními fondy.

Damla Kuru, Sema Bayraktar

The effect of cyber-risk insurance to social welfare

Vliv pojištění proti riziku kybernetických útoků na společenský blahobyt

Journal of financial crime, Vol. 24 (2017), No. 2, p. 329-346

Autorky v článku s využitím Kesanova ekonomického modelu zkoumají, jak pojištění proti kybernetickým zločinům ovlivňuje společenský blahobyt (social welfare). Dále zjišťují, s jakými problémy se mohou pojistitelé a pojištěnci setkat. V případě zvýšené pravděpodobnosti útoků a zvýšené averze k riziku dochází ke zvýšení také společenského přínosu pojištění. Růst společenského přínosu pojištění následně souvisí s ochotou za pojištění zaplatit. Dopady rizika na společenský blahobyt rostou v případě zvýšené úrovně rizika a averze k riziku. Dále autorky zkoumají vliv asymetrických informací a nepříznivého výběru. Ze tří zkoumaných zemí (USA, Velká Británie, Turecko) vede výskyt asymetrických informací a nepříznivého výběru k větším ztrátám v USA a ve Velké Británii.

Frank Drost

Versichert ohne Schutz

Pojištění bez ochrany

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 114 (15.6.2017), S. 28-29

Pojištění proti zbytkovým dlužným závazkům je v Německu výhodným produktem, ale spíše pro banky než jejich klienty. Podle zástupců svazů na ochranu spotřebitele, ale i dle německé pobočky Bank of Scotland je žadatelům o úvěr často podsouváno, že pouze určitý typ pojištění je podmínkou získání půjčky. Náklady na pojištění pak mohou dosahovat až 40 procent poskytnutého úvěru a nebývají ani započítávány do efektivního úroku. Spolkové ministerstvo spravedlnosti a ochrany spotřebitele proto zvažuje zákonodárnou iniciativu, která by měla zajistit vyšší transparentnost při prodeji této pojistky.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Hana Hejlová, Michal Hlaváček, Luboš Komárek

A comprehensive method for house price sustainability assessment in the Czech Republic

[elektronický zdroj]

Komplexní metoda pro hodnocení udržitelnosti cen nemovitostí v České republice

Prague economic papers, Vol. 26 (2017), No. 3, p. 269-285

Autoři v článku analyzují čtyři různé metody pro posuzování cen nemovitostí v České republice, navrhují postup pro hodnocení výsledků daných metod a následně zkoumají vývoj cen nemovitostí v ČR v letech 2009-2014. Vybrány byly tyto metody: model nabídky a poptávky, model finančního akcelérátoru, poměr cen k nájemnému (metrika využívaná ke zjišťování, zda má smysl investovat do nemovitostí) a poměr cen nemovitostí k ročním příjmům domácnosti (vyjadřuje možnost dovolit si vlastní bydlení). Každý z modelů odráží jinou specifickou vlastnost trhu s bydlením, konkrétně vzájemný vztah mezi cenami bydlení, reálnou ekonomikou a finančním sektorem; roli rozpočtových omezení a úvěrové podmínky při koupi nemovitosti; duální charakter nemovitosti jako spotřebního zboží a investičního statku. Podle autorů se metody navzájem doplňují a je proto vhodné je kombinovat. Ceny nemovitostí v ČR jsou na úrovni rovnovážných cen, popř. mírně nadhodnocené. - Pozn. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.613>

Christof Schürmann ... [et al.]

Unerreichbar?

Nedosažitelné?

WirtschaftsWoche, Jg. 2017, Nr. 24, S. 18-25

Vysoké ceny a obrovské vedlejší náklady ohrožují sen mnoha Němců o rodinném domě. Stále nové stavební předpisy, vyšší daně a komunální poplatky nesmírně zdražují přípravy. Cesta k vlastnímu bydlení je trnitější než kdykoliv předtím. Článek vyčísluje náklady pro kupující, kteří mají zájem o vlastní nemovitost.

Žně hypoték končí, v Praze explodovaly ceny : hypoteční trh

Profi poradenství & finance, Sv. 5, (2017) č. 5, s. 36-38

Ceny nových bytů v Praze stouply za rok o 21 % a počet nových volných bytů za poslední dva roky klesl o více než 40 %. Společně s nedostatečnou nabídkou cenově dostupného bydlení a s relativně vysokým počtem investičních nákupů nemovitostí tyto skutečnosti vedou k nafukování cenové bubliny a k rizikům s tím spojených. Článek rozebírá tento vývoj a porovnává ho také s vývojem v mimopražských regionech. Shrnuje možná řešení nastalé situace a upozorňuje též na regulační snahy ze strany ČNB směřující k omezení podmínek pro poskytování hypoték. Grafy dokumentují cenový vývoj v různých realitních segmentech od r. 2010 (na základě HB Indexu Hypoteční banky).

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Katarína Liptáková

Mobilita práce ako výrobného faktora vo vybraných krajinách Európskej únie

Ekonomické rozhlady, Sv. 46, (2017) č. 1, s. 60-78

Autorka identifikuje hlavní faktory ovlivňující pohyb pracovních sil v rámci vybraných států EU a zjišťuje příčiny rozdílů v této migraci mezi zkoumanými zeměmi s důrazem na institucionální rozdíly jednotlivých ekonomik. Nejprve představuje teoretická východiska v oblasti pohybu pracovních sil a ekonomických aspektů migračních toků. Poté pro stanovení faktorů pohybu pracovní síly na základě literatury a formulovaných předpokladů, které se týkaly institucionálních aspektů pohybu pracovní síly, vytváří autorka model k ilustraci dynamického vývoje mezi dvěma státy (Slovensko a Rakousko v období 1998-2014). Propojuje formulované hypotézy s výsledky regresní analýzy souborů dat o migraci, které statisticky vyjadřují zkoumaný pohyb pracovní síly. Potvrzuje nebo vyvrací teoretické předpoklady týkající se motivů pohybu pracovní síly mezi ekonomicky silnější a ekonomicky slabší zemí a vysvětluje ekonomické motivy výrazně ovlivňující migraci ze Slovenska.

Michael Moritz, Bastian Stockinger, Merlind Trepesch

Multinational resilience or dispensable jobs? German FDI and employment in the Czech Republic around the Great Recession [elektronický zdroj]

Mezinárodní odolnost či zbytná pracovní místa? : německé přímé zahraniční investice a zaměstnanost v České republice během Velké recese

Prague economic papers, Vol. 26 (2017), No. 3, p. 345-359

Autoři v článku zkoumají vývoj zaměstnanosti v českých firmách v německém vlastnictví v letech 2008-2009 (období Velké recese). Existují dvě protichůdné teorie vysvětlující vliv krize na nadnárodní firmy: podle první z nich jsou nadnárodní firmy méně náchylné k poptávkovým šokům, podle druhé teorie mohou být naopak nadnárodní firmy v případě světové krize zranitelnější, vzhledem k tomu, že působí na více trzích. V případě českých firem v německém vlastnictví tedy firmy mohly ubránit české zaměstnance před propouštěním (za předpokladu, že se jim podařilo zajistit zaměstnanost v době krize v Německu), nebo se mohly naopak snažit uchránit pracovní místa v Německu na úkor pracovních míst v ČR. S využitím informací z databáze ČEKIA o vývoji zaměstnanosti v letech 2004-2010 autoři zjišťují, že firmy v německém vlastnictví pravděpodobně přispěly ke stabilizaci českého pracovního trhu během recese. - Pozn. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.617>

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Práce a mzda

Sv. 65, (2017) č. 6

Vybrané otázky nadnárodního poskytování služeb spočívajících v agenturním zaměstnávání (s. 10-14); Kontrola zdaňování příjmů plynoucích zaměstnanci v souvislosti s výkonem závislé činnosti (s. 18-19); Některé souvislosti a chyby při poskytování náhrady jízdních výdajů (s. 20-24); Osoby samostatně výdělečně činné a snížení záloh ve zdravotním pojištění v roce 2017 (s. 25-27); Osobní automobil a odpovědnost zaměstnavatele za škodu na odložených věcech - judikát (s. 39-43); Kolektivní dohoda vyššího stupně pro zaměstnance ve služebním poměru (s. 49-51).

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM]

Sv. 12, (2017) č. 7-8

Kontrola na pracovišti: novela zákona o inspekci práce (s. 3-6); Změny v agenturním zaměstnávání (s. 7-10); Slevy na dani z příjmů fyzických osob a daňové zvýhodnění - změny zákonem č. 170/2017 Sb. (s. 11-13); Zaměstnávání osob se zdravotním postižením (1.) (s. 18-23); Novela insolvenčního zákona - č. 64/2017 Sb. (s. 34-38); Převedení na jinou práci a přeložení (2.) (s. 39-41); Příjmy ze závislé činnosti zdaňované srážkou: změny dle 170/2017 Sb. (s. 53); (Bez)úplatné nabytí bytu a daň z příjmů (s. 54-56); Zálohy z příjmů ze závislé činnosti podle § 38 ZDP (s. 62-64); Schengenský prostor, zdravotní pojištění a zdravotní péče (s. 70-72); Okamžitá výpověď z nájmu bytu podle NOZ (s. 87-90); Daň z nabytí nemovitých věcí u obcí, krajů a příspěvkových organizací (s. 95-97); Příprava na audit účetní závěrky (s. 98-102); Dary přijaté ve prospěch zřizovatele (s. 103-105).

Právo

Alexander J. Bělohávek

Doručování do zahraničí ve správním řízení a v daňových věcech

Správní právo, Sv. 50, (2017) č. 3, s. 113-131

Základem pro doručování do zahraničí ve správním řízení je § 22 správního řádu, v přestupkovém řízení s účinností od 1.7.2017 je to § 65 nového přestupkového zákona. Autor podává přehled pramenů pro doručování ve správním řízení a rozebírá použitelnost těchto pramenů v soudním řízení. Dále seznamuje s koncepcí doručování podle § 22 správního řádu, s jednotlivými způsoby doručování do zahraničí (prostřednictvím pověřeného orgánu státní správy, náhradním doručením) i s možností ustanovení opatrovníka. Rozebírá také otázky doručení na elektronickou adresu do zahraničí a jazyka nebo překladu doručované písemnosti. Autor zdůrazňuje, že chyby týkající se procesního postupu jsou chybou státu, za kterou může stát nést odpovědnost, a důsledky mohou být v závislosti na charakteru věci velmi významného rozsahu. - Pozn.

Michael Hennigfeld

Gerichtliche Überprüfung eines Informationsersuchens

Soudní přezkum žádosti o poskytnutí informací

Der Betrieb, Jg. 70, (2017) Nr. 23, S. 1295-1296

Hodnocení rozsudku Soudního dvora EU z 16.5.2017 (C-682/15) ve věci mezistátní žádosti finančních úřadů o informace týkající se daňového subjektu v souladu se směrnicí č. 2011/16/EU o správní spolupráci v oblasti daní. Podle soudu smí taková mezistátní žádost podléhat přezkumu u národního soudu státu, od něž jsou informace požadovány. Stát podávající žádost nicméně požívá výsadu odhadu závažnosti informací a úřadům druhého státu nepřísluší analýza jeho vnitřních záležitostí.

Kateřina Staňková, Michala Hengalová

Komplexní kodifikace správního práva trestního?. [Část I.]

Právní rádce, Sv. 25, (2017) č. 5, s. 56-62

Právní úprava přestupků v ČR doznává od 1.7.2017 výrazných změn. Článek přibližuje nový zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, který představuje komplexní úpravu přestupků a správních deliktů jak z hlediska práva hmotného, tak procesního. Autoři popisují novou úpravu přestupků a souvisejících institutů a zdůrazňují nejvýraznější změny, a to zejména ve vztahu k zákonu o přestupcích č. 200/1990 Sb. V této části autoři zmiňují podstatu dosavadní právní úpravy, předkládají koncepční legislativní úvahy zákonodárce a dále se zaměřují na nejvýznamnější novinky zákona o odpovědnosti za přestupky včetně jejich praktických dopadů (definice přestupku, opuštění užívání pojmu správních deliktů a sjednocení terminologie, odpovědnost, institut správního trestu, institut upuštění od uložení správního trestu, řízení o přestupcích, výslech obviněného, institut příkazu na místě, evidence přestupků aj.). - Pozn. -- Viz také článek Dokončená reforma správního trestání v čas. Právní rozhledy č. 11/2017, s. II.

David Čep

Korekční prvky trestní odpovědnosti právnických osob a "zbavení se" trestní odpovědnosti právnickou osobou

Právní rozhledy, Sv. 25, (2017) č. 10, s. 343-352

Autor se zaměřuje na novelizovaný § 8 odst. 5 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob. Změna byla provedena zákonem č. 183/2016 Sb. a spočívala v zakotvení nového korekčního prvku přílišné tvrdosti právní úpravy trestní odpovědnosti právnických osob. Nejprve představuje dva základní modely-koncepty trestného činu právnické osoby v kontinentálním právním systému a poté provádí dílčí komparaci vybraných zahraničních právních úprav zaměřenou na posouzení, zda znají podobnou konstrukci umožňující právnické osobě zprostit se trestní odpovědnosti jako české právo. Po analýze slovenské, rakouské a polské právní úpravy rozebírá autor českou úpravu zproštění se trestní odpovědnosti (§ 8 odst. 5) a poukazuje na nedostatky nového institutu. Věnuje se okruhu dotčených fyzických osob, vztahu k podmínkám přičitatelnosti dle § 8 odst. 2 a neurčitosti pojmu "spravedlivě požadovat". - Pozn.

David Sehnálek

Mezinárodněprávní aspekty nekalé soutěže a nekalých obchodních praktik v právu Evropské unie

Časopis pro právní vědu a praxi = Legal studies and practice journal, Sv. 25, (2017) č. 1, s. 23-40

Bližší k problematice nekalé soutěže a nekalých obchodních praktik při přeshraničním obchodování v EU. Autor identifikuje možná rizika, která pro přeshraniční podnikání vyplývají z unijní úpravy nekalé soutěže a nekalých obchodních praktik, a to zejména v případě obchodování na internetu. Zaměřuje se na problematiku určení rozhodného práva a sudiště v mezinárodním právu soukromém a procesním Evropské unie. Nejprve vymezuje rozsah unijním právem harmonizované úpravy nekalé soutěže a nekalých obchodních praktik a dále rozebírá pravidla pro určení sudiště a rozhodného práva v evropském mezinárodním právu soukromém (nařízení Brusel I bis, nařízení Řím II). Pozornost také věnuje judikatuře Soudního dvora EU, která úzce souvisí s oblastí nekalé soutěže. - Pozn.

Ioannis A. Bolimos and Kim-Kwang Raymon Choo

Online fraud offending within an Australian jurisdiction

Podvodné jednání na internetu v australské jurisdikci

Journal of financial crime, Vol. 24 (2017), No. 2, p. 277-308

Autoři v článku zkoumají podvody páchané na internetu v australském prostředí. Využit byl kvantitativní i kvalitativní výzkum (rozhovory s osobami zapojenými do vyšetřování). Stanoveny byly tři hypotézy: 1) starší lidé jsou náchylnější k tomu stát se oběťmi podvodů na internetu; 2) výrazně vyšší pravděpodobnost stát se oběťmi je u mužů; 3) pravděpodobnost ztráty vysokých peněžních částek v důsledku podvodu je vyšší u starších lidí. Zjištěno bylo, že obětí podvodu na internetu se může stát kdokoli v jakémkoli věku - mezi faktory, které ovlivňují to, zda se určitá osoba stane obětí, patří spíše povaha a vlastnosti této osoby (zranitelnost, důvěřivost, chamtivost či naivita). Mírně vyšší šance stát se obětí je u starších osob. Starší osoby také častěji přicházejí o vyšší finanční částky.

Eva Janečková

Právo "být zapomenut"

Daně a právo v praxi, Sv. 22, (2017) č. 6, s. 44-46

Příspěvek se věnuje regulaci ochrany osobních údajů v rámci Evropské unie. Autorka nejprve představuje a rozebírá rozsudek SDEU z r. 2015 (C-131/12), který začal pracovat s právem být zapomenut ("right to be forgotten"), a dále se zaměřuje na nová pravidla v oblasti ochrany osobních údajů - obecné nařízení o ochraně osobních údajů č. 2016/679 (GDPR). Toto nařízení reflektuje aktuální problémy ve zpracování osobních údajů, včetně jejich zpracování v internetovém prostředí, a výslovně upravuje i právo být zapomenut. Autorka dále přibližuje článek 17 nařízení GDPR, který se věnuje právu být zapomenut, resp. právu na výmaz, a jeho zdůvodnění. Nařízení významně posiluje postavení subjektu údajů, když v závazné právní normě stanoví právo, které dosud vyplývalo pouze z judikatury a jehož provedení nebylo vymezeno vůbec. - Poznámky.

Michala Špačková

Právo sell-out z pohledu teorie a praxe

Časopis pro právní vědu a praxi = Legal studies and practice journal, Sv. 25, (2017) č. 1, s. 41-62

Právo odkupu (sell-out, buy out) patří k důležitým, byť v praxi ne příliš často využívaným, nástrojům ochrany menšinových akcionářů. Příspěvek analyzuje klady i nedostatky tuzemské právní úpravy práva sell-out a nastiňuje potenciální varianty řešení, zahrnující mimo jiné i možnost aplikace funkčně srovnatelného práva na odkup dle zákona o obchodních korporacích. Věnuje se podmínkám a způsobu realizace práva odkupu (dle § 395 ZOK), zvláštnímu právu na odkup (dle § 89 a násl. ZOK) a vztahu práva odkupu a práva na odkup. Autorka také zkoumá souvislost sell-out s dalšími právními institutami, konkrétně s právem squeeze-out a nabídkami převzetí. - Pozn.

Andrea Pelikánová Schelle

Předsmluvní odpovědnost ve veřejných zakázkách

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 5, (2017) č. 3 (květen), s. 41-45

Autorka rozebírá problematiku předsmluvní odpovědnosti v rámci zadávacích řízení veřejných zakázek se zaměřením na neuzavření smlouvy přes důvodné očekávání druhé smluvní strany. Věnuje se předpokladům pro vznik práva na náhradu škody pro neuzavření smlouvy přes důvodné očekávání

druhé strany a rozlišuje kategorie předšmluvní odpovědnosti na straně dodavatele a předšmluvní odpovědnosti na straně zadavatele. Představuje rozsudek Nejvyššího soudu ČR k otázce možnosti uplatnění náhrady škody vs. nákladů za účast v zadávacím řízení a zdůrazňuje, že české soudy nemají větší zkušenosti s přiznáváním tohoto druhu pohledávek. Předkládá proto také vybrané závěry evropské judikatury.

Ivo Pospíšil

Sledování souladu legislativy s ústavním pořádkem při tvorbě práva

Správní právo, Sv. 50, (2017) č. 3, Legislativní příl. I-II/2017, s. 2-16

Pravidelnou součástí přípravy návrhů zákonů musí být posouzení jejich souladu s ústavním pořádkem. Autor poukazuje na to, že v praxi je tato část legislativní práce opomíjena či bagatelizována, což zvyšuje riziko přijetí neústavního textu zákona. Článek přináší základní přehled metod ústavního přezkumu, jak s nimi ve své judikatuře pracuje Ústavní soud, a požadavků, které z jeho rozhodnutí vyplývají. Požadavky jsou členěny na obsahové a týkající se ústavní konformity legislativní procedury v jejich různých fázích. Problematika je dokumentována řadou nálezů ÚS k jednotlivým otázkám. - Pozn.

Zdeněk Kühn

Transformace pojmu soukromí na počátku třetího milénia

Jurisprudence, Sv. 26, (2017) č. 2, s. 3-11

Autor poukazuje na některé teoretické i praktické dopady masového průniku nových technologií ve spojení s internetem do lidského života. Uvažuje nad diametrálně odlišnou kvalitou zásahů do soukromí v době před internetem a v době internetové a v té souvislosti argumentuje, že ve vztahu k ochraně soukromí představuje internet (a zejména vyhledávače typu Google a služby typu Facebook či Twitter) nejen kvalitativní nárůst veřejně dostupných informací zasahujících do soukromí dotčených osob, ale zejména proměnu paradigmatu vnímání soukromí a jeho ochrany. Podporuje názor, že veřejnoprávní ochrana soukromí ze strany práva EU vůči velkým poskytovatelům datových služeb či korporací je namístě. Naproti tomu veřejnoprávní regulace aktivit, které jsou svou povahou lokálního typu (např. monitorovací kamery na soukromých domech), dle jeho názoru smysl nedává. Vnímá ji spíše jako byrokratickou zátěž pro občany. - Pozn.

Šárka Šilhánková

Veřejný pořádek a dobré mravy jako absolutní důvody pro odmítnutí ochrany ochranných známek

Obchodní právo, Sv. 26, (2017) č. 5, s. 174-183

Cílem tohoto článku je analyzovat vybraný absolutní důvod pro odmítnutí ochrany ochranných známek, kterým je jmenovitě veřejný pořádek a dobré mravy. Autorka se zaměřuje zejména na unijní úpravu, ovšem s exkurzem do české rozhodovací praxe. - Poznámky.

Michal Petr

Zákon o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže

Antitrust, Sv. 2017, č. 1, s. 4-14

Kritická analýza návrhu nového zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže, který je momentálně v legislativním procesu (sněmovní tisk č. 991). Očekává se přijetí zcela nového zákona pokrývajícího hmotněprávní i civilně procesní aspekty uplatňování nároků na náhradu škody způsobenou porušením soutěžního práva, doplněného o drobnou novelu zákona o hospodářské soutěži týkající se přístupu do spisů ÚOHS. Zákon implementuje evropskou směrnici č. 2014/104/EU. Příspěvek podrobně rozebírá návrh zákona a jeho důvodovou zprávu a autor poukazuje na některé jeho sporné nebo diskutabilní body. Uvádí, že navrhovaný zákon jde nad rámec směrnice ve prospěch žalobce a rovnováha mezi zájmy žalobce a žalovaného je narušena. - Pozn. -- Viz také komentář na s. 3.

Statistika. Demografie. Sociologie

Ondřej Junášek

Co se dělo v evropských regionech v uplynulých pěti letech

Statistika & my, Sv. 7, (2017) č. 5, s. 11-13

Článek přibližuje výsledky regionálních socioekonomických a demografických statistik Eurostatu za období 2011-2015 na úrovni 269 nižších územních celků - regionů NUTS2. Umožňuje porovnání evropského regionálního vývoje v oblasti růstu počtu obyvatel, stárnutí obyvatelstva, regionálního HDP a regionální (ne)zaměstnanosti. Zaměřuje se na srovnání středoevropských regionů čtyř zemí Visegrádské skupiny a stanovení pozice regionů ČR v rámci zkoumané skupiny zemí EU.

Jaromír Antoch, Daniela Jarušková

Detection of breaks in a capital structure : a case study

Odkrývání zlomových změn v kapitálové struktuře : případová studie

Statistika, Vol. 54, (2017) No. 1, p. 32-43

Studie přibližuje analýzu časových řad čtvrtletních finančních ukazatelů popisujících zadlužení vybraných amerických podniků z různých průmyslových odvětví v období 1991-2014. Zadlužení (zde "book leverage") je vyjádřeno poměrem mezi celkovým zadlužením a celkovými aktivy. Autoři zjišťují, zda hypoteční krize z let 2008-2009 vedla ke změnám chování ve vztahu k míře zadlužení zkoumaných podniků. Nejprve představují statistické metody vhodné k odkrývání změn v individuálních a panelových datech a rozebírají jejich výhody a nevýhody při analýze reálných finančních dat. Poté popisují analyzovaná data 46 vybraných podniků a analýzy jednotlivých podniků i všech dat jako celku. Zjištěné změny v období 1997-2000 připisují asijské finanční krizi, která ovlivnila také Spojené státy. Nicméně statistika panelových dat neukázala zlomové změny v období 2007-2008 a autoři docházejí k závěru, že se krize rizikových hypoték na zkoumaném chování amerických firem neprojevila. - Pozn.

Ondřej Šimpach, Marie Pechrová

Immigration to the EU and challenges for demographic modelling

Přistěhovalectví v EU a související výzvy pro demografické modelování

Ekonomická revue = Central European review of economic issues, Vol. 19, (2016) No. 3, p. 105-120

Migrace je velmi důležitou složkou demografického vývoje a nemůže být v modelech opomíjena nebo považována za neměnnou v čase. V příspěvku je rozebrána problematika aktuální imigrační vlny do Evropské unie a předvídány dopady této migrační vlny na nástroje demografického modelování. Autoři se nejprve zaměřují na metodologické otázky modelování migrace. Poté zkoumají vývoj migrace ve vybraných cílových státech EU (Francie, Belgie, Německo a Itálie), kvantifikují počet imigrantů na tisíc obyvatel v jednotlivých státech a dále se zaměřují na strukturu imigrantů z hlediska věku a pohlaví a sledují dynamiku imigrace za období 2006-2014. Následně modelují demografické prognózy prostřednictvím stochastického Lee-Carter modelu (LC model) a rozebírají vhodnost jeho použití při modelovém zkoumání imigračního procesu. - Pozn.

Jaroslav Sixta

Input-output approach to regional employment

Regionální zaměstnanost pohledem analýzy vstupů a výstupů

Statistika, Vol. 54, (2017) No. 1, p. 5-17

Pohled prostřednictvím regionálních input-output tabulek (RIOT) přináší celou řadu různých možností zachycení ekonomických vazeb, které se v rámci regionu odehrávají. Autor přibližuje statistická data o regionální zaměstnanosti vytvořená na základě regionálních tabulek o vstupech a výstupech. Data o zaměstnanosti jsou spojena s různými kategoriemi výrobků ze systému národních účtů. Zaměstnanost je popsána na úrovni 14 regionů (NUTS 2) za Českou republiku v r. 2011, výpočty vycházejí z metodologie ESA 1995. Analýza regionální zaměstnanosti umožňuje identifikovat regionální specifika a vazby k dalším regionům, v příspěvku jsou také objasněny zvláštnosti zaměstnanosti v hlavním městě Praze. - Pozn.

Andrej Gajdoš, Martina Hančová, Jozef Hanč

Kriging methodology and its development in forecasting econometric time series

Metodologie krigingu a její rozvoj v předpovídání ekonometrických časových řad

Statistika, Vol. 54, (2017) No. 1, p. 59-73

Kriging (krigování) je postupem k předpovídání budoucích hodnot časových řad neznámých prostorových dat. Příspěvek představuje tuto obecnou soustavu metodologie predikce časových řad a seznamuje s aplikací krigingu u predikce ekonometrických časových řad. Pomocí ilustračního příkladu autoři na reálných datech o spotřebě elektřiny prozkoumávají metodologické problémy související s užitím krigingu. - Pozn.

John Jerrim

The link between family background and later lifetime income : how does the UK compare with other countries?

Spojitosť mezi rodinným zázemím a následnými celoživotními příjmy : jak je na tom Velká Británie v porovnání s dalšími státy?

Fiscal studies, Vol. 38, (2017) No. 1, p. 49-79

Autor zjišťuje spojitost mezi vzděláním rodičů a pozdějšími celoživotními příjmy jejich potomků a prostřednictvím porovnání dat ze tří nadnárodních průzkumů zahrnujících více než třicet zemí světa hledá odpověď na otázku, zda je toto mezigenerační spojení ve Velké Británii silnější, než v dalších státech. Mezigenerační sociální mobilitu zkoumá na datech z EU-SILC (zjišťování příjmů a životní úrovně zemí EU), z ESS (European Social Survey) a z PIAAC (Program for International Assessment of Adult Competencies) prostřednictvím regresních modelů. Výsledky ukazují, že pozice Velké Británie je zhruba uprostřed mezinárodního žebříčku, s nižší mírou mobility než u mnoha vyspělých západních států (např. skandinávské země, Austrálie, Kanada, Německo) a s vyšší mírou mobility než v USA a ve většině východoevropských zemí. - Pozn.

Účetnictví

Jaroslava Svobodová

Inventurní soupisy, dodatečné inventurní soupisy - průkazné účetní záznamy

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2017, č. 2, s. 32-37

Autorka shrnuje požadovaný obsah inventurních soupisů a dodatečných inventurních soupisů podle zákona o účetnictví. Dále vymezuje pojmy "prvotní inventura", "rozdílová inventura", "inventurní soupis" a "dodatečný inventurní soupis" a uvádí nezávazné vzory inventurních soupisů. -- Viz také příspěvek v čas. FDÚB č. 2/2017, s. 29-39.

David Bauer

Jak se ve zkratce pokusit zjistit, zda neschvaluje účetní závěrku pouze formálně

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2017, č. 2, s. 2-3

Článek shrnuje postup, kterým je možné se řídit při posuzování toho, jakým způsobem je v konkrétní účetní jednotce schvalována účetní závěrka. Předloženy jsou dva okruhy otázek. Odpovědi na tyto otázky mohou napovědět, zda je v účetní jednotce závěrka schvalována pouze formálně, či zda se závěrkou schvalující orgán skutečně zabývá. První okruh otázek se týká zajišťování podkladů pro schválení účetní závěrky (zda byl do procesu schvalování zapojen nějaký odborník, zda si schvalující orgán v uplynulých letech vyžádal nějaké doplňující podklady, jak byly vyhodnoceny zprávy útvaru interního auditu). Druhý okruh otázek se týká zjištění schvalovacího orgánu a důvodů pro neschválení závěrky v předchozích letech. - Pozn.

David Bauer, Petr Plesnivý

Několik postřehů k problematice vnitřních předpisů týkajících se účetnictví

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2017, č. 2, s. 4-8

Shrnutí vybraných otázek, které se týkají problematiky vnitřních předpisů vztahujících se k účetnictví. Autoři odpovídají na tyto otázky: zda právní předpisy vždy stanoví povinnost vydání vnitřního předpisu pro určitý proces v účetnictví, jaké jsou důvody pro vydávání dalších vnitřních předpisů, zda existují pravidla pro vnitřní předpisy, jaké jsou příklady nedostatečné komplexnosti, nedůslednosti

nebo zmatečnosti vnitřních předpisů, zda je vhodné citovat některá ustanovení účetních právních předpisů, které procesy či skutečnosti je vhodné uvést ve vnitřním předpisu, zda je nutné vydat vnitřní předpis pro schvalování účetních závěrek, jak by mohl vypadat formulář pro uváděný rozbor. -- K tématu vnitřních předpisů také viz článek J. Svobodové na s. 9-11.

Normah Omar, Zulaikha 'Amirah Johari, Malcolm Smith

Predicting fraudulent financial reporting using artificial neural network

Predikce podvodného finančního vykazování s využitím uměle vytvořené neuronové sítě

Journal of financial crime, Vol. 24 (2017), No. 2, p. 362-387

Podvodné finanční vykazování spočívá v uvádění nadměrně vysokých příjmů, aktiv a zisku či v podhodnocování závazků, výdajů nebo ztráty. Dokazování finančních podvodů bývá před soudy obtížné - doba mezi vznikem podvodu a jeho odhalením se může vyšplhat až na několik let, což usnadňuje i odstraňování usvědčujících důkazů. Je tedy snaha těmto podvodům předcházet. Autoři v článku zkoumají metodu uměle vytvořených neuronových sítí k predikci podvodného vykazování. Konkrétně vytvářejí matematický model, s jehož pomocí srovnávají údaje malajských firem, které se podvodu dopustily a firem, které nepodváděly. Výsledky naznačují, že je metoda umělých neuronových sítí v předvídání podvodů úspěšnější, než jiné obvykle využívané statistické techniky.

Lenka Galušková

Rezervy

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2017, č. 2, s. 26-31

Se zaváděním aktuálního účetnictví u účetních jednotek veřejného sektoru vzniká povinnost účtovat také o rezervách. Autorka shrnuje problematiku rezerv podle Mezinárodních účetních standardů pro veřejný sektor (IPSAS) i podle české legislativy a dále se věnuje účetnímu zachycení rezerv, jejich evidenci a zveřejňování. Výklad doplňuje řadou příkladů.

Hans-Ulrich Westhausen

The escalating relevance of internal auditing as anti-fraud control

Rostoucí relevance vnitřního auditu při odhalování podvodů

Journal of financial crime, Vol. 24 (2017), No. 2, p. 322-328

Metody interního auditu se v průběhu let neustále zdokonalují, využívány jsou nové analytické metody i specializované softwarové nástroje. Zpráva Asociace certifikovaných vyšetřovatelů podvodů (Association of certified fraud examiners) z r. 2016 mj. ukázala, že se nyní vnitřní audit nachází mezi zdroji odhalování podvodů na druhém místě (po aktivitách whistleblowerů). Autor v článku diskutuje o důvodech, které přispěly k výraznému rozvoji interního auditu jako "třetí linie obrany", a identifikuje i některá slabá místa, která je nutná zlepšit.

Tomáš Sluka, Nikola Kortanová

Transfery u některých vybraných účetních jednotek

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2017, č. 2, s. 12-25

Vymezení transferů v českém a mezinárodním prostředí, aktuální vývoj v této problematice, postupy účtování o transferech u vybraných účetních jednotek veřejného sektoru. Příklady. - Pozn.

Martin Děrgel

Změny základního kapitálu ve společnosti s ručením omezeným

Daně a právo v praxi, Sv. 22, (2017) č. 6, s. 8-16

Příspěvek seznamuje s právními základy, účetní metodikou i daňovým řešením zvýšení a snížení základního kapitálu společnosti s ručením omezeným. Autor nejprve představuje tři způsoby zvýšení základního kapitálu a stručně shrnuje základní právní skutečnosti týkající se tohoto zvýšení. Poté na příkladech dokumentuje zvýšení ZK z účetního hlediska a daňového hlediska (resp. daňové ocenění vloženého hmotného majetku). Následně rozebírá snížení základního kapitálu z právního hlediska a na příkladech vysvětluje toto snížení z účetního i daňového pohledu.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Auditor**Sv. 24, (2017) č. 5**

Kontrola kvality auditorské činnosti v druhé polovině roku 2016 (s. 6-10); Vnitřní kontrolní systém u menších kontrolních jednotek (s. 11-14); Auditní strategie: substantivní nebo kombinovaný přístup? (s. 14-15); Testy kontrol (s. 16-18); Testy kontrol v IT prostředí (s. 18-20); Stručně o rámci vnitřních kontrol COSO (s. 21-22).

Veřejná správa

Michal Plaček ... [et al.]

Do the selected characteristics of public tenders affect the likelihood of filing petitions with the regulators of public tenders? [elektronický zdroj]**Ovlivňují vybrané charakteristiky veřejných zakázek pravděpodobnost podání stížnosti u regulátorů veřejných zakázek?**

Prague economic papers, Vol. 26 (2017), No. 3, p. 317-329

Autoři s využitím ekonometrické analýzy (data z období 2007-2017) zjišťují, jaké charakteristiky veřejných zakázek ovlivňují podání stížnosti u regulačního orgánu (v článku konkrétně ÚOHS). Mezi identifikované vlastnosti tendrů patřily: velikost tendru, výběr hodnotících kritérií, otevřenost tendru a typ úřadu, který zakázku vypsál. Uchazeči podávající stížnost podle autorů jednají z ekonomického pohledu jako racionálně se chovající agenti. Při rozhodování, zda podat stížnost, berou v úvahu pravděpodobnost úspěchu a velikost zakázky. - Pozn. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.616>

Tomáš Páleníček, Irena Kaletová

Ochrana a poskytování informací v rámci veřejných zakázek. (II.)

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 5, (2017) č. 3 (květen), s. 27-33

V této části se autoři věnují ochraně informací v rámci veřejných zakázek z pohledu jejich zpřístupňování veřejnosti na základě práva na svobodný přístup k informacím. Zaměřují se na podmínky poskytování informací, které se mohou typicky vyskytnout ve vztahu účastníků zadávacího řízení, a předpokládají, že zadavatelé budou v řadě případů subjekty povinnými k poskytování informací veřejnosti na základě ústavních principů a zákona č. 106/1999 Sb. Rozebírají materiální podmínku omezení práva na informace (legislativní zájem na jejím neposkytnutí) a formální podmínky (zákonné výluky). Uvádějí, že z hlediska zákonných výluk poskytnutí informace se zadavatelé mohou setkat zejména s osobními údaji, obchodním tajemstvím a důvěrnými informacemi, které jim v průběhu zadávacího řízení sdělí dodavatelé. Zvláštní kategorii představují nabídky účastníků, pro něž nový ZZVZ obsahuje speciální zákonnou výlukou poskytování informací. -- Pokračování z březnového čísla.

Kateřina Burešová

Principy veřejného zadávání v EU

Obchodní právo, Sv. 26, (2017) č. 4, s. 132-143

Veřejné zadávání (public procurement) je v prostředí Evropy velmi specifické. Článek přibližuje principy, na nichž je postaveno veřejné zadávání v Evropské unii. Prostřednictvím historických kontextů, jimž je věnována část článku, lze této problematice lépe porozumět. - Pozn.

Vlastimil Fidler

Seriál: problematika změn smlouvy podle nového zákona. (1.)

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 5, (2017) č. 3 (květen), s. 14-17

Jednou ze stěžejních částí regulace veřejných zakázek je problematika změn smlouvy. V této části se autor věnuje obecným řešením změny smlouvy na úrovni evropských zadávacích směrnic, dokládá vývoj koncepce změny smlouvy v evropském právu a porovnává úpravu jednotlivých směrnic (92/50/EHS, 2004/18/ES a 2014/24/EU). Blíže se pak zaměřuje na směrnici o zadávání veřejných zakázek z r. 2014, která podstatně rozšířila možnosti měnit smlouvu, a rozebírá transpozici této

směrnice v § 222 nového zákona o zadávání veřejných zakázek č. 134/2016 Sb. Zákon rozlišuje změny smlouvy na podstatné a nepodstatné, přičemž podstatné změny nejsou přípustné. Nabízí ovšem široký katalog změn, jež považuje za nepodstatné, a tudíž přípustné. Autor předkládá jejich výčet. -- Pokračování v dalším čísle.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Obec & finance : odborné periodikum pro ekonomické otázky obcí a měst a regionů

Sv. 22, (2017) č. 3

Hospodaření územích rozpočtů je dobré: investice však závisí na dotacích (s. 6); Zprávy Ministerstva financí pro finanční orgány obcí a krajů - změny v rozpočtové skladbě dle vyhlášky č. 463/2016 Sb. (s. 16-17); Nový zákon o řízení a kontrole veřejných financí (s. 30-31); Obce jako poskytovatelé dotací, návratných finančních výpomocí a darů (část 1) (s. 34-35); Benchmarking a jeho využití pro stanovení příspěvku na výkon státní správy (s. 42-43); Kdy účtovat úhradu za mimořádné rozsáhlé vyhledávání informací? - dle zákona č. 106/1999 Sb. (s. 52); Novela zákona o místních poplatcích - č. 170/2017 Sb. (s. 66-67); Změny v datových schránkách a základních registrech - nově v r. 2017 (s. 84-85).

Veřejná správa

Sv. 28, (2017) č. 12

Převody státního majetku komplikují obcím život. Do voleb už to ale nikdo řešit nebude (s. 2-3); Konference Moderní veřejná správa (s. 4-7); Jak je těžké škrtnout jedno slovo aneb Zničí EET vesnické akce? (s. 8-9); Výsledky analýzy sběru dat ve veřejné správě (s. 10-11); Švýcarsko - náš vzor? Veřejná správa je tam postavena skutečně zezdola (s. 12-14); Novela zákona o státní službě - č. 144/2017 Sb. (s. 15-18); Hranice 30 miliard v IROP je pokořena (s. 19); Jana Vildumetzová: Pokud občané nebudou mít zázemí, které k životu potřebují, půjdou tam, kde takové služby najdou (s. 20-23); Chrudim: Athény východních Čech, ale i brána Železných hor (s. 24-26); Institut na cestách po Čechách a Moravě (s. 29).

Veřejné finance. Rozpočet

Karolína Sukupová

Deficity se snižují

Statistika & my, Sv. 7, (2017) č. 5, s. 16

Podíl deficitu státního rozpočtu na HDP je jedním z kritérií podmiňujících vstup do měnové unie a země, které chtějí zavést euro, musejí dosáhnout deficitu státního rozpočtu menšího než 3 % HDP. Příspěvek stručně informuje o výši rozpočtových deficitů jednotlivých členských států Evropské unie za r. 2016. Autorka uvádí, že výsledky za r. 2016 jsou nejlepší od r. 2007, kdy se nad 3 % rozpočtový schodek dostaly jen tři evropské státy. Od finanční krize dochází v zemích EU ke snižování deficitů a zvětšuje se i počet zemí zaznamenávajících rozpočtový přebytek. Celkový rozpočtový deficit EU je uváděn 1,8 %, ČR docílila přebytku rozpočtu ve výši 0,6 % (poprvé od r. 1995). Mezi státy s nejvyšší mírou schodku patří Španělsko (4,5 %), Francie (3,4 %), Rumunsko (3,0 %) a Velká Británie (3,0 %).

Bundesministerium der Finanzen

Deutsche Staatsfinanzen auf EU-Prüfstand: Vorgaben erfüllt, Herausforderungen bleiben

[elektronický zdroj]

Německé státní finance pohledem kritérií EU: požadavky splněny, výzvy zůstávají

Monatsbericht des BMF, Jg. 2017, Nr. 4, S. 21-28

Článek shrnuje vývoj německých veřejných financí v roce 2016 a projekci jejich dalšího vývoje do roku 2021, kterou je německá spolková vláda povinna podle Paktu růstu a stability předkládat Evropské komisi a Radě ministrů financí EU (ECOFIN). Vládní finanční plány počítají s poklesem veřejného dluhu v relaci k HDP pod hranici 60 % k roku 2020, čímž by Německo opět začalo plnit tento požadavek Paktu. Nicméně i přes dosavadní přebytek veřejných financí (ve výši 0,8 % vůči HDP v roce 2016) a příznivý rozpočtový výhled stojí Německo před řadou nemalých úkolů. Ty souvisejí jak s budoucími výdaji spojenými s migrací a její prevencí, tak především s vyššími náklady sociálního

státu kvůli stárnutí populačně silných ročníků a očekávaným růstem úrokových sazeb po normalizování měnové politiky ECB. Plný text dostupný z: <http://www.bundesfinanzministerium.de/Monatsberichte/2017/04/Downloads/monatsbericht-2017-04-deutsch.pdf?blob=publicationFile&v=4>

Jan Gregor ; rozhovor vedl Radoslav Bulíř

Evropský rozpočet bude mít vždy přerozdělovací funkci

Statistika & my, Sv. 7, (2017) č. 5, s. 24-25

Rozhovor se zástupcem ČR v Evropském účetním dvoře J. Gregorem. Nejprve shrnuje svoji činnost v EÚD v oblasti financování a správy EU a vyjadřuje se k otázkám spojeným s dopadem brexitu na evropské finance a na dotační mechanismy. Poté zmiňuje snahu Evropské komise o změnu priorit evropského rozpočtu, podmínek čerpání evropských dotací a zvýšení rozpočtové flexibility. Vyjadřuje se také k efektivnosti a transparentnosti systému rozdělování a kontroly využití peněz z EU a k pozici Česka při čerpání evropských dotací. Krátce informuje o novém nařízení o evropské statistice a problematice uplatňování Kodexu evropské statistiky.

Hospodaření obcí a dobrovolných svazků obcí v roce 2016

Obec & finance, Sv. 22, (2017) č. 3, s. 7-9

Zhodnocení vývoje hospodaření obcí a dobrovolných svazků obcí (DSO) v ČR v r. 2016. K příjmové struktuře obcí a její dynamice; k daňovým příjmům; k transferům poskytovaným ze státního rozpočtu, státních fondů a z rozpočtů krajů. Dále ke struktuře a objemům výdajů obcí; k hospodaření hlavního města Prahy, příspěvkových organizací a DSO. Je zdůrazněno, že celkové saldo příjmů a výdajů obcí dosáhlo rekordního přebytku hospodaření ve výši 40,5 mld. Kč. - Zpracováno podle materiálů MF ČR. -- Bližší pohled na hospodaření krajů v r. 2016 viz s. 10-11 a územních rozpočtů na s. 6.

Björn Kauder, Niklas Potrafke, Christoph Schinke

Manipulating fiscal forecasts : evidence from the German states

Manipulování fiskálních prognóz : poznatky z německých spolkových zemí

FinanzArchiv, Vol. 73 (2017), No. 2, p. 213-236

Vládnoucí politické strany mohou mít před volbami tendenci záměrně manipulovat s rozpočtovými prognózami. Autoři zkoumají, zda k podobným předvolebním manipulacím docházelo v německých spolkových zemích v letech 1980-2014 (resp. 1996-2014 ve spolkových zemích bývalé NDR). Ve spolkových zemích bývalého západního Německa k záměrnému zkreslování nedocházelo, ve spolkových zemích bývalé NDR však byly podhodnocovány veřejné výdaje v rozsahu 0,2 % HDP, daňové příjmy o 0,36 % HDP a čisté půjčky o 0,3 % HDP. Podhodnocování příjmů a výdajů vedlo ke zkreslenému vnímání velikosti veřejného sektoru. - Pozn.

Věra Kameníčková

Rozpočtové hospodaření podle velikostních skupin obcí. (1)

Obec & finance, Sv. 22, (2017) č. 3, s. 18-20

Komentář k vývoji příjmové části rozpočtů obcí ČR v r. 2016. Hlavní rysy hospodaření obcí ve zkoumaném roce a pohled na velikostní skupiny a strukturu příjmů. Blíže k příjmům na obyvatele, k podílu daňových příjmů a k vývoji hlavních položek příjmů obcí (kapitálové příjmy, investiční a neinvestiční dotace) dle velikostních kategorií obcí. Graf znázorňuje vývoj příjmů a výdajů obcí v období 2010-2016.

Jenny E. Ligthart and Peter Van Oudheusden

The fiscal decentralisation and economic growth nexus revisited

Opět ke spojitosti fiskální decentralizace a hospodářského růstu

Fiscal studies, Vol. 38, (2017) No. 1, p. 141-171

Studie zkoumá důsledky fiskální decentralizace a zaměřuje se na spojitost mezi fiskální decentralizací a hospodářským růstem. Za použití dat o 56 zemích za období 1990-2007 autoři dokládají a kvantifikují pozitivní vztah těchto veličin. Dále se věnují zdrojům endogenních problémů a nepřesnému měření fiskální decentralizace a prostřednictvím zapojení neobvyklých proměnných zjišťují, zda pozitivní spojení zůstává platné i s ohledem na zkoumané veličiny. Zjišťují, že přínosy hospodářského růstu ze strany fiskální decentralizace jsou v situaci zapojení nových proměnných výraznější. - Pozn.

Životní úroveň

Sascha Zastiral

Insel der Milliardäre : Großbritannien

Ostrov miliardářů : Velká Británie

WirtschaftsWoche, Jg. 2017, Nr. 25, S. 80-83

Londýn je díky daňovým výhodám domovem superbohatých. Díky jejich neobvyklým potřebám se zde rozvinul průmysl, který by mohl růst i po brexitu a Velká Británie by mohla vyniknout jako daňový ráj.

Ostatní

Luca Spataro and Lorenzo Corsini

Endogenous financial literacy, saving, and stock market participation

Endogenní finanční gramotnost, spoření a účast na akciovém trhu

FinanzArchiv, Vol. 73 (2017), No. 2, p. 135-162

Řada dosavadních studií dokládá propojení mezi finanční gramotností a dalšími proměnnými (lidský kapitál, vzdělání, spoření, účast na akciovém trhu), dosud ale nebyl vytvořen model, který by zmíněné faktory zkoumal zároveň. Autoři v článku předkládají komplexní model, ve kterém jednotlivci získávají vzdělání, pracují a vytvářejí úspory na stáří, přičemž finanční gramotnost snižuje náklady na správu rizikových aktiv na akciovém trhu. Výsledkem je řada dílčích závěrů, které se týkají vzdělání, příjmů, pracovních podmínek, genderových rozdílů, bohatství, účasti na trhu práce a atraktivity rizikových aktiv. Mimo jiné autoři prokazují pozitivní vztah mezi vzděláním a finanční gramotností (dokonalá korelace se však nepotvrdila) či identifikují komplexní vztah mezi gramotností a výší příjmu (příjem i gramotnost jsou ovlivněny vzděláním, vyšší příjmy vedou k vyšším investicím a menší averzi vůči riziku, jedinci s vyššími příjmy potřebují vyšší úroveň finanční gramotnosti, aby na akciový trh mohli vstoupit). - Pozn.

Marc Etzold, Konrad Fischer, Lin Freitag

Nichts gelernt : Bildungsmisere

Nic se nenaučili : bída školního vzdělávání

WirtschaftsWoche, Jg. 2017, Nr. 20, S. 20-26

Žáci v Německu nejsou připraveni pro pracovní trh. Ať už jde o matematiku, fyziku nebo německý jazyk - firmy si stěžují na nedostatečné základní znalosti. Politika je pohroužena v trýznivých debatách a zanedbává duální vzdělávání (praktickou profesní přípravu ve firmách zajišťují finančně přímo podniky, teoretická výuka v odborných školách je financována z veřejných prostředků státu). Ve hře je budoucí růst německého hospodářství.

Kirsten Ludowig

Tulpen, Käse und Roboter

Tulipány, sýr a roboti

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 117 (21.6.2017), S. 18-21

Při Technické univerzitě v nizozemském Delftu vzniklo v rámci Evropské unie jedinečné výzkumné a vývojové centrum robotických technologií, na něž je navázáno na tucet start-upů a které spolupracuje prostřednictvím nadace s řadou průmyslových koncernů a finančních institucí. S kalifornským Silicon Valley se delftské "RoboValley" sice zatím nemůže měřit, vzhledem k potenciálu robotů do budoucna však nemusí být ambice tamních výzkumníků a podnikatelů vůbec nerealistické.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 61, (2017) č. 23

Věčně nízká česká mzda - téma čísla o růstu platů, průměrných mzdách ve vybraných profesích a faktorech mzdového vývoje v ČR (s. 14-23); Mladí mají sílu rozhodnout o vládě: nevolíči do 29 let

drží 700 tisíc hlasů. Kdo je jednou získá, změní českou politiku (s. 40-41); EET na festivalech: plechovka s evidencí, točené bez (s. 42-43); Technologická revoluce se v právu zatím nekoná: trh právních služeb se mění a technologie jsou čím dál tím důležitější. K revoluci přesto stále něco chybí (s. 52-53); Politika ochrany klimatu místo antifosilního zákona - přijetí politiky ochrany klimatu v ČR (s. 8-9 samostatné příl. Energie).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 61, (2017) č. 24

Armáda dostává více peněz, přesto slábne: zvýšený rozpočet na armádu je příležitostí pro domácí zbrojaře i pro zahraniční výrobce vojenské techniky (s. 32-35); Brexit začíná. Česko musí bojovat za TČPA a další firmy: britské volby zkomplikovaly odchod Britů z EU. Česko ale může snáze prosadit své zájmy (s. 36-37); Berní správa žádá od firem to, čím se sama neřídí - GFR nakupuje od společnosti namočené do řetězového podvodu (s. 38-39); Česko-francouzský byznys: francouzská ekonomika sílí, což dává šanci menším firmám (s. 42-45); Banky v Česku Francouzům vydělávají miliardy (s. 46-47).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 61, (2017) č. 25

Kde končí sen o bydlení v Praze - téma čísla o výstavbě bytů v hlavním městě a o rozrůstání periferií (s. 12-21); Vzestup a pád ČSSD - výsledky ve volbách od r. 1990 a aktuální volební preference (s. 32-33); Česká věda po roce 2020: laboratoře za zenitem - akademici chtějí více peněz od státu, aby měli na obnovu přístrojů, které zaplatila EU (s. 38-39); Rozvoj obnovitelných zdrojů táhne Čína: investice do OZE jsou celosvětovým trendem, jejich výnosnost ovšem klesá (s. 45-46); Stát chce utnout obchodování s dluhy: osobní bankrot - novely insolvenčního zákona (s. 52-54); Americký trh je stabilní a umí zaplatit za kvalitu nebo dobrý nápad - český vývoz do USA (s. 4-7 a další samostatné příl. Český exportér).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 61, (2017) č. 26-27

Jeden nový pivovar týdně: 15 příběhů malých pivovarů v Česku - téma čísla (s. 14-46); Za půl století to tu bude pestré - rozhovor se sociálním geografem D. Drbohlavem o migraci a uprchlické krizi a jejich prognózách (s. 52-58) a Migrace ve světě - infografika na s. 59; Agenturních zaměstnanců přibývá, odbory mezi nimi hledají nové členy: přes pracovní agentury v Česku pracuje až půl milionu lidí (s. 66-67); Turisté se nejvíce bojí terorismu, většinou je ale ničí horko, úrazy a infekce - pohled na cestovní pojištění (s. 76-79).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2017, č. 24

Evangelisté digitálního pokroku: po moderních sdílených službách jako Uber či Airbnb vznikají plně decentralizované projekty na bázi kryptoměn. A jsou i v Česku - pohled na blockchain, bitcoin, alternativní platidla (s. 10-16) a komentář na s. 3; Země českému exportu zaslíbená: hodnota dodávek do Izraele loni vzrostla o víc než třetinu (s. 34-35); Pomsta eurofilů - výsledky voleb ve Velké Británii (s. 36-38); Devizové rezervy. Co s nimi?: ze všech možných nápadů je nejnebezpečnější myšlenka, aby si je výměnou za dluhopisy převzal od ČNB samotný český stát - komentář M. Zámečnicka (s. 44-45); Hon za levnější elektřinou: největší podniky mohou měnit dodavatele elektřiny od ledna 2002, domácnosti se dočkaly o čtyři roky později. Od té doby zákazníci provedli téměř tři miliony změn (s. II-VI příl. Energetika).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2017, č. 25

Pionýři nové ekonomiky: umělá inteligence mění podobu průmyslu. Nové české výrobky vám ochrání byt nebo opraví auto (s. 10-14) a komentář na s. 3; Zlatý důl, černá díra: vztah umělé inteligence a velkých peněz je dosud jednostranný - technologie (s. 15-16); Střet civilizací: první "taxiky" v Praze dostaly zákaz. Aplikace ale funguje dál (s. 32-33); Radši si to odvezeme: držet v bankách velké vklady se výrazně prodraží. To už je lepší miliardy vybrat a strčit je do vlastního sejfů (s. 34-35); Jedna, dvě, Čína jde: princip jedné Číny a politika jedné Číny zdaleka nejsou totéž - vztahy s Panamou (s. 36-37); Kam s nimi? Migranti jsou stále na cestě. Vítačí kultura v Evropě ale už patří minulosti (s. 46-47); Nižší daně, vyšší mzdy. Pro všechny: vyšší spotřeba zmírní výpadek v rozpočtu (s. 50-51).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2017, č. 26-27**

Francie v roce nula: země dnes stojí v nezvyklé jednotě za novým prezidentem (s. 34); Nikdo vám to neudělá, jak to Andrej slíbí: O čem sní, když náhodou spí, Andrej Babiš? Podle jeho knihy o tom, jak vás přesvědčit, že tohle červené kolečko je modrý čtvereček (s. 38-39) a komentář na s. 3; Jak se tančí eurodotační blues - dotace z evropských fondů v ČR (s. 42-44) a související článek na s. 46; Nakoukání do katarské krize: v nejnovějším kole rivality Rijád versus Teherán jde i o odvetu za arabské jaro, ale především o asijské trhy (s. 60-62); Včera bylo pozdě: je nejvyšší čas začít s implementací GDPR, říká Jiří Černý, ředitel Microsoftu pro právní záležitosti pro ČR a Slovensko (s. 73).

Hospodářské noviny**Sv. 61, (2017) č. 111 (9.6.2017)**

"Půjčit" si cizince bude snazší: pracovní agentury budou opět moci zaměstnat cizince - schválená novela zákona o zaměstnanosti (s. 1); Nové zelené dotace: kotle a silnější soláry - státní podpora fotovoltaických stanic (s. 3); Levné hypotéky a superpřísná ČNB? - komentář J. Hrstkové (s. 8); Airbnb v Česku: nocleh pro statisíce - krátkodobý pronájem bytů a jeho plánovaná regulace (s. 14); Rodinné firmy žádají větší podporu státu. Chtějí svůj popis do zákona - specifiky rodinného podnikání (s. 16).

Hospodářské noviny**Sv. 61, (2017) č. 112 (12.6.2017)**

Z daní půjde do obecních rozpočtů více peněz - zvýšení podílu na výnosu DPH (s. 3); Nejistota ohledně brexitu: po volbách není jasné, kdy o něm Britové vůbec začnou jednat (s. 7); Centrální banky, nebojte se inflace - komentář J. Hrstkové (s. 8); Avokádo nad zlato - pohled na trh s vybranými potravinářskými komoditami (s. 12-13); Vítr pohání Evropu, Česko spí: výstavbu větrných parků v Česku blokuje složité povolování i chybějící podpora. V Evropě je naopak větrná energie na vzestupu (s. 14); Platby přes internet budou bezpečnější - rozhovor s ministrem financí Ivanem Pilným (s. 1 samost. příl. Zlatá koruna).

Hospodářské noviny**Sv. 61, (2017) č. 113 (13.6.2017)**

Babišovy zásluhy? Spíše dědictví, míní ekonomové - státní dluh ČR (s. 4); Brusel: Evropa se musí bránit společně - posílení obranné spolupráce členských států (s. 6); Robot nechytuje a není nemocný. Nahrazení lidí lze přesunout jinam - využití robotizace v pojišťovnictví (s. 21); Zaspát přípravy na GDPR může přijít hodně draho (s. 22-23 samost. přílohy ICT revue); PSD2: malá revoluce v platebních službách (s. 24-26 samost. přílohy ICT revue).

Hospodářské noviny**Sv. 61, (2017) č. 114 (14.6.2017)**

ČNB tvrdě omezuje hypotéky (s. 1), rozhovor s viceguvernérem V. Tomšíkem o hypoteční mánii Kdo zaplatí účet? (s. 10-11) a související komentář na s. 8; Vědci i vysoké školy bojují za slíbené miliardy - rozpočet na vědu a výzkum (s. 5); Evropa omezí cílenou internetovou reklamu - evropské nařízení ePrivacy (s. 18).

Hospodářské noviny**Sv. 61, (2017) č. 117 (19.6.2017)**

Poprvé zaznělo: prokažte své příjmy: berní úřad po půlroce použil zákon o prokazování majetku (s. 1); Vyjednávání o "rozvodu" mezi Británií a EU začíná (s. 2); Šance omezit hypotéky zákonem je mizivá - novela zákona o ČNB není mezi prioritami poslanců do konce volebního období (s. 15); Míra inflace v eurozóně i celé EU v květnu klesla (s. 15).

Hospodářské noviny**Sv. 61, (2017) č. 118 (20.6.2017)**

Dotace na elektromobily vážne na dohodě státu a výrobců aut (s. 4); Hrozí "brutální brexit". Británie začala jednat s EU (s. 6); Metr v novém pražském bytě stojí v průměru už přes 90 tisíc (s. 16); V blockchainu vidí banky ohrožení, ale i příležitost - potenciál myšlenky "sdílené účetní knihy" zkoumají komerční i centrální banky. Využití ale může být i mimo finanční odvětví (s. 18); Roboti mezi bankéři: rozhodují o přidělení půjček i výši hypotéky - robotizace ve finančních institucích (s. 19).

Hospodářské noviny**Sv. 61, (2017) č. 124 (28.6.2017)**

Stavební zákon zúžil prostor pro ekologické spolky (s. 4); Londýn zůstane světovým finančním centrem i po brexitu (s. 7); Google dostal nejvyšší pokutu v historii EU, omezoval konkurenci při vyhledávání e-shopů - zneužití dominantního postavení na trhu (s. 13 a 1); Německá ekonomika šlape "na doraz". A někteří už varují, že se brzy unaví (s. 14); Jednotné zadávání veřejných zakázek se opět odkládá - Národní elektronický nástroj NEN (s. 16); V datech musí být pořádek. Jinak budou hrozit stamilionové pokuty - ochrana osobních dat dle GDPR (s. 17).

Hospodářské noviny**Sv. 61, (2017) č. 125 (29.6.2017)**

Šikanování firem se má omezit: od soboty začne platit novela zákona, která změní insolvence - omezení návrhů na insolvenční (s. 1); Pojišťování kybernetických rizik bude velký byznys (s. 3); Úprava registru smluv přináší výjimky i sankci - novela zákona č. 340/2015 Sb. (s. 6); EU začala řešit finance po brexitu - scénáře vývoje rozpočtu EU (s. 6).

Hospodářské noviny**Sv. 61, (2017) č. 128 (4.7.2017)**

Koruna sílí, je čas nakoupit eura: koruna je nejsilnější za poslední 3,5 roku (s. 1); Rozpočet je zatím v přebytku, evidence tržeb přinesla značný růst daně z přidané hodnoty (s. 5) a související komentář na s. 8; S Merkelovou navždy - Angela Merkelová zatím nemá soupeře a kráčí k dalšímu volebnímu triumfu (s. 12-13).

Účetnictví**Sv. 2017, č. 6**

Koordinační výbor k prodeji zahraničních cenných papírů (s. 2-9); Vklady a přeměny v některých složitějších případech - přeměny a daňová neutralita, vklad a rozdíl v přístupu u aktiv a pasiv (s. 20-25); Dramatická novela insolvenčního zákona - č. 64/2017 Sb. (s. 31-36); Luca Pacioli (1445-1517), život a dílo (s. 43-44).

Unes - účetnictví neziskového sektoru**Sv. 15 (2017), č. 5**

Majetkové vztahy zřizovatele (obce) a příspěvkové organizace (s. 3-8); Kontrolní hlášení - aktuální vývoj (s. 27-30).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Rozvoj ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Přehled nových knih

Přehled nových knih.....53

Daně.....	53
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	53
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	54
Informatika. Počítače	54
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	54
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	55
Podnik a podnikání.....	55
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	56
Právo.....	56
Statistika. Demografie. Sociologie.....	58
Účetnictví	58
Veřejná správa.....	59
Veřejné finance. Rozpočet	60
Ostatní	60

Daně

28821

Vladimír Pelc

Daň z nabytí nemovitých věcí : praktická příručka

Praha : Leges, 2017, 240 s.

Příručka obsahuje komplexní informace o dani z nabytí nemovitých věcí, která byla přijata zákonem opatřením Senátu č. 340/2013 Sb., s účinností k 1.1.2014. Text reaguje na novelizaci zák. č. 254/2016 Sb., účinnou od 1.11.2016 a seznamuje se změnami ve srovnání s předchozí právní úpravou. V první části jsou popsány zásady právní normy a rozebrány její daňověprávní instituty. Další část obsahuje stručné vysvětlení ustanovení normy, znění zákonného opatření Senátu č. 340/2013 Sb., s poznámkami a vysvětlivkami a znění prováděcí vyhlášky č. 419/2013 Sb., k provedení zákonného opatření Senátu o dani z nabytí nemovitých věcí. - 2. aktualiz. vyd. - ISBN: 978-80-7502-190-8 (brož.)

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

E-9551

Banque de France

Financial stability review : April 2017. No. 21, The impact of financial reforms

Přehled o finanční stabilitě : duben 2017. Č. 21, Dopad finančních reforem

Paris : Banque de France, 2017, 175 s. : tab., grafy, rámečky

Monotematické číslo obsahuje soubor článků odborníků a ekonomů z finančních institucí, orgánů dozoru, centrálních bank i akademické obce s tematikou finančních reforem. Finanční krize, odolnost finančních institucí, dopad regulace, Bankovní unie, budování silného bankovního sektoru, bezpečnost trhu s deriváty, tržní finance. Plný text dostupný z: <https://publications.banque-france.fr/en/liste-chronologique/financial-stability-review>

E-9593

Finanční analytický úřad

Finanční analytický útvar : výroční zpráva 2016

Praha : Finanční analytický úřad, 2017, 43 s. : il.

Informace o činnosti Finančního analytického útvaru za rok 2016, o aktuálním vývoji v oblasti problematiky opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu i prognóza jejich dalšího vývoje. Výroční zpráva je rozčleněna do oddílů: analytická činnost, spolupráce s celní správou a finanční správou, prognóza vývoje, spolupráce jednotek, mezinárodní aktivity a legislativní činnost, národní hodnocení rizik, mezinárodní sankce, kontrolní činnost, provozuschopnost FAÚ, Program CZ10, organizační struktura od 1. ledna 2017, nové kontakty a statistika. - ISBN: 978-80-85045-97-0 (brož.)

E-9550

Itay Goldstein and Haresh Sapra

Should banks' stress test results be disclosed? : an analysis of the costs and benefits

Měly by být výsledky zátěžových testů bank zveřejňovány? : analýza nákladů a přínosů

Hanover, MA : now Publishers, c2014, ix, 60 s. : vzorce

Autoři hodnotí podstatu zátěžových testů, které požaduje Doddův-Frankův zákon a provádí Federální rezervní systém. Dále porovnávají argumenty pro a proti zveřejňování zátěžových testů bank. Byť se zveřejňování v souvislosti s finančními krizemi zdá logické, někteří argumentují, že odtajnění těchto výsledků může mít nechtěné negativní následky. Díky poznatkům ze současných teoretických modelů poskytují autoři rámec pro pochopení těchto nechtěných negativních následků. - ISBN: 978-1-60198-768-6 (brož.)

28762

Josef Kotásek

Zákon směnečný a šekový : komentář

Praha : Wolters Kluwer, 2017, xviii, 437 s.

Komentované znění zák. č. 191/1950 Sb., směnečného a šekového, ve znění pozdějších zákonů. Komentář je doplněn odkazy na související ustanovení a předpisy a seznamem příkladů a vzorů. Právní stav publikace je ke dni 1.1.2017. - 2. aktualiz. vyd. - Znění zákona v angličtině a němčině. - ISBN: 978-80-7552-543-7 (váz.)

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

28819

Daniel Váňa

Hospodářsko-politické záměry prvních československých vlád na pozadí přijatých bankovních zákonů (1918-1925)

Praha : Oeconomica, 2016, 127 s.

Hospodářsko-politické záměry československých vlád v prvních sedmi letech existence samostatné Československé republiky. Postoje jednotlivých vládních týmů k potřebám nového státu v oblastech měny a státního rozpočtu, zahraničního obchodu, regulace cen a omezení v rámci vnitřního trhu, v oblasti sociální a důchodové politiky. Jejich reakce na poměry v poválečných letech jsou mapovány v Programových prohlášeních šesti československých vlád (počínaje Vládou národní jednoty Karla Kramáře a konče první vládou Antonína Švehly) a v zásadních národohospodářských projevech předsedů těchto vlád. Ve druhé části práce je rozebrána podstata a proces vzniku série tzv. bankovních zákonů, které byly zpracovány a přijaty po bankrotech několika československých komerčních bank v průběhu roku 1922. Zásah do liberálních poměrů na úvěrovém trhu republiky byl projevem hospodářsko-politické regulace, kterou si na tehdejší politické reprezentaci nového státu vynutily poválečné poměry. - Vyd. 1. - Nad názvem: Vysoká škola ekonomická v Praze. - ISBN: 978-80-245-2182-4 (brož.)

Informatika. Počítače

28817

Vlasta Svatá

Audit informačního systému

Praha : Oeconomica, 2016, 157 s. : il.

Cílem práce je poskytnout teoretické základy, vysvětlit základní východiska a pravidla profese auditora informačního systému a podat přehled o základních regulacích a institucích, které mají na vývoj profese zásadní vliv. Obsah publikace je rozdělen do těchto kapitol: Vývoj, druhy a obsah auditu IS (vývoj ve světě a v ČR, formy auditu, institucionální zabezpečení auditorské profese); Regulace auditu IS (styl řízení GEIT, základní regulace profese, regulace hodnotící objekty z oblastí IS/IT); Metodiky auditu IS/IT (COSO, COBIT 4 a COBIT 5); Vybrané aspekty auditorských postupů (proces řízení rizik, testování, dokumentace auditu). - Vyd. 1. - Na obálce nad názvem: Fakulta informatiky a statistiky, pod názvem: Vysoká škola ekonomická v Praze. - ISBN: 978-80-245-2168-8 (brož.)

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

28815

Kamil Janáček, Stanislava Janáčková

Ekonomický úpadek Evropy

Praha : Institut Václava Klause 2017, 112 s.

Ekonomický pohled na fungování EU a její budoucnost. Zhodnocení stagnující evropské ekonomiky a scénáře vývoje EU a Evropy. Role dvou nejsilnějších evropských zemí, Německa a Francie a posilování jejich zájmů. Budoucnost integračního procesu, ekonomické spolupráce a volného obchodu zemí

Evropy. Změna konceptu evropské integrace. Kniha obsahuje následující kapitoly: Místo úvodu: Nejasná zpráva o stavu Evropy; Hrozba sekulární stagnace a zpomalení růstu produktivity; Globalizace, deindustrializace, státní paternalismus a přeregulovaná ekonomika; Bezmoc fiskální a měnové politiky; Potřeba korekce vnějších nerovnováh: návrat protekcionismu?; Krize eurozóny a boj o dominanci v EU; Imigrace – ekonomická a civilizační hrozba pro Evropu; Závěr; Appendix – Jak je to v České republice. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7542-035-0 (brož.)

28785

editet by James A. Caporaso and Martin Rhodes

The political and economic dynamics of the eurozone crisis**Politická a hospodářská dynamika krize eurozóny**

New York : Oxford University Press, 2016, xvi, 297 s. : tab., grafy

Kniha vysvětluje politické a hospodářské otázky krize eurozóny. Autoři příspěvků se soustředí především na počátky a dopady krize eurozóny a politickou odpovědnost. - ISBN: 978-0-19-875573-9 (váz.)

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

28831

Karel Sedláček

Průvodce dějinami celnictví v českých zemích od středověku do dvacátého století

[Chodová Planá] : Karel Sedláček, 2017, 192 s. : il.

Vývoj celní správy na území českých zemí od středověku až po osmdesátá léta 20. století. Zvláštní pozornost je věnována mezidobí let 1918-1989. Publikace mapuje celně-správní problematiku, vzdělávání v celní správě, spolkový život, společensko-politické aktivity i vývoj uniforem a distinkcí. Bohatou obrazovou dokumentací je vykreslen obraz vnitřního prostředí celního aparátu v průběhu dějin. K napsání této reprezentativní publikace využil autor podklady z knihovny, depozitáře a archivu "Kabinetu celní historie" v Plzni. - Vyd. 1. - Textové a obrazové přílohy. - ISBN: 978-80-270-1661-7 (váz.)

Podnik a podnikání

28783

Axelos

Managing successful programmes**Řízení úspěšných programů**

London : Stationery Office, c2011, xii, 301 s. : tab., grafy

Metodika MSP (Managing Successful Programmes) staví na znalostech odborníků a jejich zkušenostech z mnoha odvětví v různých zemích. Je využívána organizacemi z veřejného či soukromého sektoru, jak malými, tak globálními společnostmi k dosažení efektivní změny. Je třeba řídit transformaci, která je poháněna globalizací trhů a služeb, rozvojem technologií, stoupající poptávkou zákazníků, požadavky na regulaci a efektivnější organizací práce. Řízení programů napomáhá organizacím řídit, přizpůsobovat a kontrolovat změny tak, aby konečné výsledky byly v souladu s předem stanovenými cíli v rámci obchodní strategie. - 4. ed. - Příl. - ISBN: 978-0-11-331327-3 (brož.)

28784

Axelos

Managing successful programmes pocketbook**Kapesní příručka k úspěšnému řízení programů**

London : Stationery Office, c2012, iv, 78 s. : tab., grafy

Metodika MSP (Managing Successful Programmes) staví na znalostech odborníků a jejich zkušenostech z mnoha odvětví v různých zemích. Je využívána organizacemi z veřejného či soukromého sektoru, jak malými, tak globálními společnostmi k dosažení efektivní změny. Je třeba řídit transformaci, která je poháněna globalizací trhů a služeb, rozvojem technologií, stoupající

poptávkou zákazníků, požadavky na regulaci a efektivnější organizací práce. Řízení programů napomáhá organizacím řídit, přizpůsobovat a kontrolovat změny tak, aby konečné výsledky byly v souladu s předem stanovenými cíli v rámci obchodní strategie. Zkrácené kapesní vydání příručky Managing successful programmes. - 2nd ed. - ISBN: 978-0-11-331353-2 (brož.)

E-9592

Zdeněk Souček

Start up : od nápadu k efektu

Olomouc : Moravská vysoká škola Olomouc, o.p.s., 2016, 45 s. + tabulka

Jako start up je zpravidla označován podnikatelský záměr. Příručka obsahuje stručný návod na efektivní kroky při jeho realizaci. Je popsán proces od nápadu k rozhodnutí o jeho realizaci či zamítnutí, rozvíjení nápadu a dalších inovací nebo ukončení podnikatelského záměru. Supertabulka v samostatné příloze komplexně vyjadřuje postup, včetně časové posloupnosti realizace projektu. - 1. vyd. - samostatná příloha supertabulka. - ISBN: 978-80-7455-053-9 (brož.)

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

28827

Petr Frischmann, Jan Žufan

Personalistika ve službách

Praha : Wolters Kluwer, 2017, 27 s. : il.

Publikace zaměřená na problematiku formování personálu organizace, pracovněprávní vztahy a motivaci a odměňování zaměstnanců v podnicích služeb. Po stručném náhledu do historie personalistiky je obsahem dalších kapitol dělba práce v organizaci, pracovní místo a náplň práce, personální plánování, požadavky na uchazeče, pracovní právo v personální praxi zejména z pohledu prevence potencionálních rizik konfliktů, postavení statutárních orgánů a manažerů včetně stanovení předpokladů pro výkon funkce členů orgánů, motivace a odměňování pracovníků aj. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7552-714-1 (brož.)

Právo

28764

sestavil Petr Vojtek

Přehled judikatury ve věcech náhrady škody II. Odpovědnost státu za škodu způsobenou nesprávným výkonem veřejné moci

Praha : Wolters Kluwer, 2017, 661 s.

Přehled základní a stěžejní judikatury k zák. č. 82/21998 Sb. Kniha je členěna do jednotlivých tematických celků pokrývajících základy odpovědnosti státu za škodu, podmínky odpovědnosti a rozsah náhrady, nezákonná rozhodnutí, nesprávný úřední postup, nepřiměřenou délku řízení, promlčení a základní procesní otázky. Právní stav citované judikatury byl uzavřen ke dni 30.6.2016. - Vyd. 1. - Obsahuje přehled uveřejněných judikátů podle právních předpisů. - ISBN: 978-80-7552-361-7 (váz.)

15392/78

Ústavní soud České republiky

Sbírka nálezů a usnesení. Svazek 78, ročník 2015 - III. díl

V Praze : C.H. Beck, 2017, 693 s. +1 CD ROM

Sbírka obsahuje v chronologickém pořadí všechny přijaté nálezy a stanoviska Ústavního soudu. Každý náleze je opatřen výstižným názvem a právní větou umožňující rychlou a věcnou orientaci. V tomto díle nálezy č. 127 až 178, usnesení č. 9 až 12. - Vyd. 1. - CD ROM s věcným rejstříkem zahrnuje veškeré vydané svazky, tj. od č. 1 do č. 78. - ISBN: 978-80-7400-652-4 (váz.)

28705VI

Petr Čech

Škoda a její náhrada v novém občanském zákoníku

Praha : Svaz účetních, 2017, 64 s.

Změny v pojetí právní úpravy škody a náhrady škody podle nového občanského zákoníku. Vymezení pojmu škody, předpokladů, za kterých vzniká povinnost ji hradit, i způsob náhrady. Jednotlivé skutkové podstaty náhrady škody. Odkazy na nejnovější rozhodnutí Nejvyššího soudu i starší použitelnou judikaturu. Další informace v rubrice "Aktuální informace" přináší upozornění ke stanovení daně z příjmů fyzických osob paušální částkou za zdaňovací období (kalendářní rok) 2017 a rubrika "Stanovisko k dotazům" se týká DPH při prodeji pozemku. - ISBN: 978-80-87367-78-0 (brož.)

28823

Petr Průcha

Základy správního práva : učební text pro bakalářské studium

Brno : Masarykova univerzita, 2017, 254 s.

Studijní text je zaměřen na pojmové vymezení správního práva a jeho základní instituty, dále na pojem a základní instituty veřejné správy, organizaci veřejné správy a územní samosprávy, poté na charakteristiku činnosti veřejné správy a její kontrolu, dále na správní soudnictví a na problematiku správního trestání. Průběžně je v textu poukazováno na aktuální prameny právní úpravy a na některé aktuální judikáty. - 2. vyd. - Na obálce nad názvem: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, katedra správní vědy a správního práva. - ISBN: 978-80-210-8115-4 (brož.)

28824

Vladimír Prikryl, Jana Čechová

Zákon o pojišťovnictví : komentář

Praha : Wolters Kluwer, 2017, xxvi, 474 s.

Komentované znění zák. č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších zákonů. Zákon zpracovává příslušné předpisy EU a upravuje podmínky provozování pojišťovací a zajišťovací činnosti a výkon dohledu v pojišťovnictví. Součástí komentáře jsou i odkazy na související ustanovení a předpisy, též předpisy a judikaturu EU. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7552-546-8 (brož.)

28763

David Dvořák a kolektiv

Zákon o zadávání veřejných zakázek : komentář

V Praze : C.H. Beck, 2017, xix, 1294 s.

Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, upravuje pravidla pro zadávání veřejných zakázek, povinnosti dodavatelů, podmínky fakturace, zvláštní důvody pro ukončení závazků, informační systém o veřejných zakázkách, systém kvalifikovaných a certifikovaných dodavatelů a dozor nad dodržováním tohoto zákona. Komentované znění doplňuje úplná citace důvodové zprávy a citace transponovaných evropských zadávacích směrnic. Součástí výkladu jsou též stručné srovnání s přechodným zákonem o veřejných zakázkách, související evropská i národní rozhodovací praxe, judikatura, odkazy na související ustanovení a předpisy. - 1. vyd. - ISBN: 978-80-7400-651-7 (váz.)

Úplné znění zákonů (ÚZ)

28701/1197

Energetika : energetický zákon, zákon o podporovatelných zdrojích energie, zákon o hospodaření energií : změny v pravidlech trhu s plynem a s elektřinou : redakční uzávěrka 8.5.2017

Statistika. Demografie. Sociologie

28826

Jan Keller

Evropské rozpory ve světle migrace

Praha : Sociologické nakladatelství (SLON), 2017, 227 s.

Cílem monografie je pokusit se ukázat, jak a čím je Evropská unie (dále jen EU) v současné fázi ekonomické globalizace paralyzována do té míry, že svým vlastním fungováním vytváří a posiluje nerovnováhy, které ji stále více ohrožují. Reaguje na migrační krizi, ale pojednává i o hlubších strukturních napětích a rozporech skrytých v základech EU. Autor vychází z dokladů o narůstajících nerovnostech mezi regiony a zeměmi EU a objasňuje, proč se nedaří rozšířit koncept sociálně tržní ekonomiky na EU jako celek. Sleduje rozpory mezi strategiemi velkých korporací a mechanismy solidarity, které financují převážně střední vrstvy. Na řadě příkladů ukazuje, jak se Evropské unii nedaří propojit prvek konkurence s principem solidarity a jak tento nesoulad vyvolává napětí a konflikty mezi různými skupinami zemí EU. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7419-249-4 (brož.)

Účetnictví

28822

Petr Beránek

Cizí měny a kursové rozdíly v podvojném účetnictví : výklad a řešené příklady

Olomouc : ANAG, 2017, 255 s. : il.

Výklad problematiky účtování cizích měn včetně řešených a komentovaných příkladů. Přepočtení cizí měny na měnu českou a kursové rozdíly. Účtování valut v pokladnách a účtování devizových účtů a bank. Účtování pohledávek a závazků v cizích měnách. Cestovní náhrady při zahraničních služebních cestách. Zápůjčky a úvěry. Problematika nákupu a prodeje pohledávek a zápočtu pohledávek v různých měnách. Obchodní podíly vyjádřené v cizí měně. Dotace přijaté v cizí měně. Další případy použití cizí měny. Důsledky použití chybného kursu. - 7. aktualiz. vyd. - ISBN: 978-80-7554-081-2 (brož.)

28829I

International Accounting Standards Board

International Financial Reporting Standards (IFRSs) 2017 : as issued at 1 January 2017. Part A. Mezinárodní standardy účetního výkaznictví 2017 : vydány k 1. lednu 2017. Díl A.

London : International Accounting Standards Board, 2017, 1450 s. : rámečky

Publikace přináší úplné znění Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS 1 - IFRS 16), Mezinárodních účetních standardů (IAS) a jejich výkladů (IFRIC, SIC) vydaných k 1. lednu 2017. Doplněno Koncepčním rámcem finančního výkaznictví, předmluvou k IFRS a přehledem změn. Doprovodné dokumenty jsou sdruženy v části B tohoto dvoudílného vydání. - Dvoudílné vydání (Red Book). -- Obsahuje slovníček pojmů. - ISBN: 978-1-911040-45-3 (brož.)

28829II

International Accounting Standards Board

International Financial Reporting Standards (IFRSs) 2017 : as issued at 1 January 2017. Part B. Mezinárodní standardy účetního výkaznictví 2017 : vydány k 1. lednu 2017. Díl B.

London : International Accounting Standards Board, 2017, 2950 s. : rámečky, tab.

Publikace obsahuje konsolidovaný text doprovodných dokumentů ke Koncepčnímu rámci finančního výkaznictví a k Mezinárodním standardům účetního výkaznictví (IFRS 1 - IFRS 16), k Mezinárodním účetním standardům (IAS) a k jejich výkladům (IFRIC, SIC) vydaným k 1. lednu 2017 (ty jsou sdruženy v části A tohoto dvoudílného vydání). Dále praktická prohlášení k finančním komentářům vedení účetní jednotky (Management commentary) a výkladový slovník vybraných termínů účetního výkaznictví. - Dvoudílné vydání (Red Book). -- Obsahuje slovníček pojmů. - ISBN: 978-1-911040-46-0 (brož.)

28830I

IFRS Foundation

International Financial Reporting Standards [2017] : required for annual reporting periods beginning on 1 January 2017. Part A**Mezinárodní standardy účetního výkaznictví [2017] : povinné pro roční vykazovaná období začínající 1. lednem 2017. Díl A**

London : International Accounting Standards Board, 2017, 1300 s.

Publikace přináší nejnovější oficiální konsolidované znění všech mezinárodních standardů (IFRS 1-8, 10-14, IAS a výkladů IFRIC a SIC) účinných k 1. lednu 2017. Doplněno předmluvou k IFRS a přehledem změn. Toto vydání nezahrnuje standardy s datem účinnosti po 1. lednu 2017. Texty standardů jsou doplněny úvodem a koncepčním rámcem pro sestavování a předkládání účetní závěrky. - Slovníček pojmů. -- Dvoudílné vydání (Blue Book). - ISBN: 978-1-911040-36-1 (brož.)

28830II

IFRS Foundation

International Financial Reporting Standards [2017] : required for annual reporting periods beginning on 1 January 2017. Part B**Mezinárodní standardy účetního výkaznictví [2017] : povinné pro roční vykazovaná období začínající 1. lednem 2017. Díl B**

London : International Accounting Standards Board, 2017, 2238 s. : tab.

Druhý díl příručky Mezinárodních standardů účetního výkaznictví přináší doprovodné dokumenty ke Koncepčnímu rámci, standardům IFRS, IAS, výkladům IFRIC a SIC platným k 1. lednu 2017. Dále zahrnuje aktualizovanou příručku due process pro IASB a IFRIC, stanovy Nadace IFRS, tabulkový seznam standardů dle data vydání a výkladový slovník vybraných termínů účetního výkaznictví. - Slovníček pojmů. -- Dvoudílné vydání (Blue Book). - ISBN: 978-1-911040-37-8 (brož.)

Veřejná správa

28825

Jakub Hornek

Politické dopady zadlužování malých obcí v České republice : případová studie Karlovarského kraje 2010-2014

Praha : Sociologické nakladatelství (SLON), 2016, 348 s. : il.

Práce se snaží postihnout politické dopady kritického zadlužení malých obcí v České republice. Upozorňuje na možné příčiny a podmínky, které mohou v důsledku zadlužení vést až k potencionálnímu zhroutilí malých obcí. Vychází při tom z empirické studie tří malých kriticky zadlužených obcí Karlovarského kraje (Bublavy, Nebanic a Pramenů). Zadlužení negativně ovlivňuje jak rozsah poskytování veřejných služeb občanům, tak podobu místní demokracie. Publikace odpovídá na výzkumné otázky: Jakým způsobem řeší ČR problém zadlužených obcí? Jak je v těchto zadlužených malých obcích zvažovaným řešením existenčních problémů slučování obcí? Jak ovlivňuje kritická zadluženost podobu místní demokracie? - vyd. 1. - ISBN: 978-80-7419-242-5 (brož.)

28828

Jana Krbová

Strategické plánování ve veřejné správě

Praha : Wolters Kluwer, 2016, 143 s. : il.

Teoretické a metodické základy strategického plánování, aplikované na podmínky veřejné správy. Obsahem jednotlivých kapitol publikace je proces strategického managementu, strategické plánování (normativní rámec, finanční zdroje), strategie a strategická analýza (využití SWOT), struktura, hierarchie a hodnocení kvality strategických a programových dokumentů ve veřejné správě, integrované přístupy ve strategickém plánování a v regionálním rozvoji, vybrané metody a přístupy (balanced scorecard, benchmarking, participace veřejnosti, e-government, crowdsourcing), rozvojové nástroje. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7552-587-1 (brož.)

Veřejné finance. Rozpočet

28820

Filip Rigel, Michal Bouška, Robin Mlynář

Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů : komentář

Praha : Wolters Kluwer, 2017, xvi, 275 s.

Komentované znění zák. č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, včetně odkazů na související ustanovení, předpisy a judikaturu. Zákon upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků a stanoví pravidla hospodaření s jejich finančními prostředky. Právní stav komentáře je k 1. 3. 2017, tzn. že zahrnuje i novelu č. 24/2017 Sb. účinnou od února 2017. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7552-592-5 (brož.)

Ostatní

28816

slovník zpracovala Jana Dyčková ; aktualizace Hana Císařová

Euroangličtina : anglicko-český slovník odborné terminologie institucí a fondů EU

Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2015, 203 s.

Překladový slovník odborné terminologie institucí a fondů EU. - 2. vyd. - Podnázev v tiráži: Anglicko-český a česko-anglický slovník odborné terminologie institucí a fondů EU. - ISBN: 978-80-7538-031-9 (brož.)

28818

Věra Radváková, Tomáš Sigmund

Základy odborné práce

Praha : Oeconomica, 2016, 125 s. : il.

Systematizace procesu odborné práce od prvotní motivace až k finalizaci či odevzdání hotového textu. Jednotlivé kapitoly příručky se věnují systémovému myšlení, technické stránce sepsání odborné práce, ústní prezentaci odborné práce a základním zásadám rétoriky a otázkám informační etiky. - Vyd. 1. - Na obálce nad názvem: Fakulta informatiky a statistiky, pod názvem: Vysoká škola ekonomická v Praze. - ISBN: 978-80-245-2162-6 (brož.)

Odbor Rozvoj ICT Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Čtvrtek:

9:00 - 12:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfcz.cz

Informace pro veřejnost:

<http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

Intranet:

<http://knihovna.mfcz.cz/oknihovne.php>